

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 5-వ తేది గురువారము } సంచిక ౧౩౦
Vol. 17 } శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర చాద్రపదమాస శుద్ధ ద్వితీయ } No 180

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యత
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పాఠ్యపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెబుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

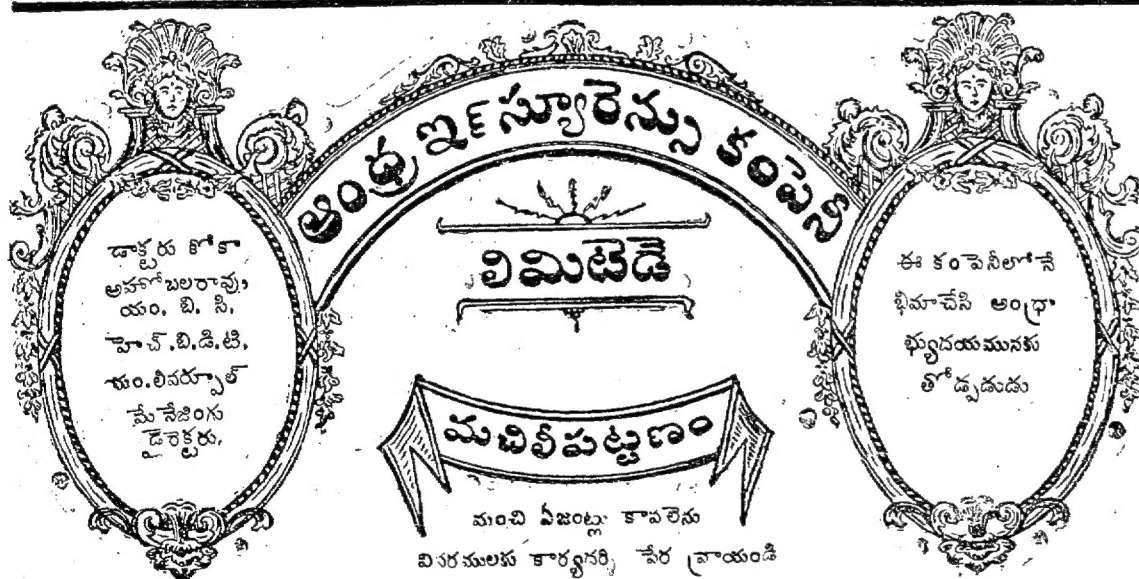
అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభావ చీటీ చూచి కొనిక
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసింది.

అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు
ఈ

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

మలేరియా తదితర జ్వరములకు

వైరెక్స్

మంచి మందని అందరు చెప్పుదురు.
దీనినుపయోగించి ఆరోగ్యమును పొంది
న లెక్కలేని రోగులు చెప్పిన విషయ
మిది. అందువలననే వైరెక్స్ యిదివ
రలో ఖర్చయినసంఖ్య అసంఖ్యాకమైనది.

వైరెక్స్ - రహస్య పరిశోధనము కాదు.

వలయువారికి పద్ధతి తెలుపబడును.

ఇమిటేషనుల నుండి బాగ్రత్త ప్యాకింగు సరిగాచూచుకొనుడు.

**BENGAL CHEMICAL &
PHARMACEUTICAL WORKS Ltd.,
CALCUTTA.**

ప్రకటన

'బాలవ్యాకరణ గుప్తార్థప్రకాశిక'
800 పుటలు. మేల 5-0-0

శ్రీమన్మహాహధ్యాయ
బ్రహ్మ కల్లూరి వేంకటరామశాస్త్రిగారి కృతము
ఇయ్యది చిన్నయనూరి బాలవ్యాకరణమునకు వ్యాఖ్యా
నము. తెనుగుభాష నభ్యసించువారికిని విద్యార్థులకు
జరుపు విద్యార్థులకును నిది నత్యంతోపయోగము. ఈవిష్టయ
ముద్రణమందనేక విశేషములు చేర్చబడియున్నవి. గ్రం
థము కొరవారు త్వరపడుదు.

విలాసము:-

కల్లూరి రామచంద్రమూర్తి బి. యే. బి. యిడి.
అసిస్టెంటు టీచరు, బోర్డు హైస్కూలు, కొత్తూరు.

నేషనల్ ఇండియన్
లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ
లిమిటెడ్

నూతనముగా ఏర్పర్చబడ్డ రెట్టింపులాభముల పద్ధతి
నూటికి నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చునద్దతులు
యొక్కవివరములు

యీ దిగువవారికి వ్రాసి కనుగొనుడు
హిందూ దేశములో యిట్టి లాభములను చూపు
కంపెనీ యిదితప్ప మరియొకటిలేదని నమ్ముచున్నా
మని స్టేట్సుమెంట్ చేసరువారు 15-2-28 తేదీన
ప్రచురించియున్నారు.

వివరములకు యీ దిగువకు వ్రాయుడు.

82-1 వీ. కె. చెట్టి.

ఫోన్ నెం. 2420 శైలబేరి మద్రాసు.

చీఫ్ ఏజెంట్:- టి. వి. రాఘవయ్య, పోస్టుబాక్సు నెం. 150

వార్షిక సర్కూర్సు, తెజవాడ

ది ఆయుర్వేదిక్, రీసర్చి లేబరేటరీ

డాక్టరు జి. సూర్యనారాయణమూర్తి ఎ.యం.ఎ.సి.

"భిషగ్వర" గారిచే స్థాపితబడినది

ఆయుర్వేదిక్

సుఖవ్యాధులకు రాజనంటిది, బాధపెట్టు నెగ, సవాయి, గలవారికి అమోఘమైన మందు. లేపనశక్తి లేనివారికి లేపనశక్తి కలుగజేయును. వీర్యవృద్ధి మును పోగొట్టును, నరములబలహీనతను తగ్గించును. 21 రకముల సుఖవ్యాధులకు పూర్తిగా నివారణచేయును. ఆయుర్వేదిక్ను ఒక్కసారి వాడిన దానిగుణము మరుస లేము. పురుషులకు స్త్రీలకు సుఖవ్యాధులను పోగొట్టి సుఖము నిచ్చు, ఆయుర్వేదిక్ వెల రు. 4-8-0.

చంద్రబిందు

బోదకాలు గలవారికి మేలైనమందు. ఈ మందును అనేకరోగములకు వాడి అమోఘముగ పనిచేయుటచేత అనేక యోగ్యతాపత్రముల బడసియున్నది. రోగవివరములు పూర్తిగా ముందు వ్రాయవలెను.

బధిరబిందు

వెవుడుగల వారికి చెవుడును పోగొట్టి చెవిలో హోరు, చెవిలో చీమును పోగొట్టి తక్షణమే తక్కువై నిచ్చును. ముందు రోగవివరములు వ్రాయవలెను.

మరా:— ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు రహస్యముగ నుంచబడును. పోస్టేజి ప్రత్యేకం.

దలయువారు:— మేనేజరు

ది ఆయుర్వేదిక్ రీసర్చి లేబరేటరీ.

ముక్తేశ్వరం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

అద్భుతము! అతిరుజువు!!

జ్యోతిషమందు నమ్మకము లేని వారికి గూడ నమ్మకము గలుగునట్లు భూత భవిష్యద్వర్తమాన ఫలములు భృగు సంహితాది అపూర్వ గ్రంథములను బట్టియు, అనేక వేల జాతకములు చూచి యుండుట వలన గలిగిన అనుభవ జ్ఞానమును బట్టియు వ్రాయబడును. ఒక్కసారి చూచిన మీకు తెలియగలదు.

- 1. ఆయుర్వాయ నిర్ణయము, సామదాయక ఫలములు ఒక సం॥ రమనకు విదకా ఫలములు. 2-0-0
2. డిటా 5 సం॥ రమలకు 5-0-0
3. ద్వాదశభావ ఫలములు, మహాదకా ఫలములు 8-0-0
4. గ్రహస్థలము చేసి, పోడకవర్ణలు కట్టి వివరముగా ద్వాదశభావ ఫలము, యావజ్జీవము అంతర్దకా ఫలములు వ్రాయుటకు. 25-0-0

జనన కాలములు లేక ప్రశ్న కాలం, తిథి, మాసము, షష్ఠి రాలు పంపవలెను. పోస్టు ఖర్చులు వేటు; హోరానిలయము, శింఖదాబాదు, దక్కన్.

తెలుగు కావ్యావర్ణము రు. ౧-౦-౦

(సంస్కృతములో) దండిమహాకవి వ్రాసిన కావ్యాదర్శ మనుఅలంకారశాస్త్రగ్రంథమునకు సరియగు తెలుగు. విద్యార్థుల కత్యంతోపయోగకరము.

దైవబలము (భక్తి ప్రధానపద్యకావ్యము) ,, ౦-౪-౦
జీవన్ముక్తి, విదేహముక్తి (సాగ్రందము) ,, ౦-౪-౦
గుణజోహసన, నిర్గుణోహసన (లోనివి) ,, ౦-౮-౦

ఇట్లు వ్రాయవలెను:—

అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,

ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యాలయము, కొవ్వూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

ఆంధ్రదేశమున కతిపరిచితులగు వైద్యరాజు ద్విభావ్యం వెంకటేశ్వర్లుగారిచే ప్రత్యేక శ్రద్ధతో శాస్త్రీయముగ సిద్ధపరుపబడిన

ఆయుర్వేదీయకావ్యధములు

నిలువగలవి. గుణవత్తరమైనవి ఆంధ్రదేశమందంతటను సరోత్తముగ విజయముగాంచుచున్నవి కేటలాగునకు వ్రాయును

ఆయుర్వేదనిలయము

చింతలూరు, ఆలమూరుపోస్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంక్షన్

8 సం॥ అంటుమామిడిచెట్లు, నిమ్మ, నారంజి, చక్కెర దబ్బక రు 7½. జామ, దాలిమ, అంతారు, అంగూర్ దబ్బక రు 4½. నులాచి, క్రోటన్ను, పూలచెట్లు దబ్బక రు 5.5 మ తర్కారీ, పూలచెట్లు 24 దినుసులు రు 2½. స్వదేశ తర్కారీచెట్లు 12 ది నుసులు సెట్ రు 1½. క్యాటలాగు ఇనాం.

Andra Nursery, P. O. Salem Junction

జాబులు

భూమిపన్ను విధాన సంస్కరణమునుగూర్చి సమావేశము జరుగును

ఇదివరలో ఆంధ్రపత్రికలో ప్రకటించబడిన ప్రకారము లాండురివిన్యావిధానము మార్పుచెందవలసిన విధమును గూర్చి యోచించుటకు మహాసభ సమావేశమగుటకు అవకాశము లేక పోయినను (ఆంధ్రసభలు అగుటవల్ల) ఆంధ్రప్రముఖులు సమావేశము సెప్టెంబరు 8, 9 తేదీలందు బెజవాడలో జరుగును. తాత్కాలికసంఘ నియామకమునుగూర్చి యోచించబడును. స్వరూపలభభాగ్యుగారు వేదారణ్యమన నుడివినటుల భూమిపన్ను సమస్య పరిష్కరించుట యనగా ముప్పావల స్వరాజ్యమును సంపాదించుట అయియున్నది. సెట్టిమెంటు రీసెట్టిమెంటుల పేరుతో మహాపన్నులభారమున మ్రగుచున్న రయితోటి నుద్ధరించుటయు వారి ఆర్థికస్థితినిబట్టి శాసనసభాంగీకారముతో పన్ను విధించునట్లును చెల్లించబడిన పన్ను సద్వినియోగమున నట్లును ప్రభుత్వమును నిబంధించగల పరిష్కారము ముప్పావల స్వరాజ్యమే. కాన ఇందులకై తీవ్రకృషి జరుగవలసినతరుణ మాసమైనది. ఆంధ్రప్రముఖులు అందు ముఖ్యముగా ముందు సెట్టిమెంటు రానున్న గుంటూరుప్రముఖులు మేల్కొంచ హెచ్చరించుచున్నాను.

రె. మండేశ్వరశర్మ, (సమావేశకర్త)

ఆంధ్రదేశ రయిల్వేప్రయాణికుల సంఘము బ్రాంచి, బందరు.

1.9-29 తేదీన శ్రీయుత చిట్టా సుందరరామయ్య పంతులుగారి యాజమాన్యముక్రింద జరిగిన సభ్యుల సాధారణ సమావేశములో ఈ దిగువ నుదహరింపబడిన తీర్మానములు గావింపబడెను.

- 1. ఈ సంఘమునకు శ్రీయుత వారణాసి వెంకటకృష్ణ సుబ్రహ్మణ్యము పంతులు బి. ఏ. బి. యల్. గారిని ఈ సంవత్సరమునకు అధ్యక్షులుగా యొన్నుకొనడ మైనది.
2. ఈ సంఘమునకు శ్రీయుతులు పెనుమర్తి లక్ష్మీపతి శాస్త్రి, పోచిరాజు కృష్ణారావుగార్లు ఈ సంవత్సరమునకు కాగ్యదర్శులుగా యొన్ను కొనడ మయినది.
3. ఈ సంఘమువారు, కృష్ణాజిల్లాబోర్డువారు బందరు బెజవాడ మీటరుగేజు లైనను మిక్సెడ్లైనగా మార్పుటకు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించినందుకు అభినందించుచున్నారు.
4. ఈ సంఘమువారు బందరు బెజవాడ రైలు లైన యీ జిల్లాలోని ప్రజలసమదాయమువల్ల వనూలయిన సొమ్ము చే నిర్దింపబడినను, చాల హెచ్చుకేటిన మూడవతరగతి ప్రయాణికులవద్ద వనూలుచేయుచున్నారు గనుక దానిని గ్రహించుచు మూడవతరగతి ప్రయాణికులకు, స్త్రీలు రయిల్వేలోవలెనే మైలుకు 2½ పైసలతోపున మార్పించవలెనని, జిల్లాబోర్డువారిని రయిల్వే అధికారులను కోరుచున్నారు.
5. బందరు పట్టణమునుంచి రయిల్వే స్టేషనుకు పోవు రహదారి గతుకులతోను పట్టణములతోను బండ్లుపోవుటకు తగిన పరిస్థితులలో నుండుటచే వెంటనే రిపేరు చేయించవలెనని రయిల్వే అధికారులను కోరుచున్నారు.
6. ఈ పట్టణము మధ్యనున్న బుక్కింగు ఆఫీసులో టిక్కెట్లతోపాటు లగేజీ పార్సిల్సుమాడా యిచ్చటనే బుక్కు చేయుటకు తగు యేర్పాట్లు వెంటనే చేయుటకు రయిల్వే అధికారులను యీ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.
7. గుడివాడ భీమవరము లైనమీద నున్న చెరుకువాడ గ్రామమువద్ద స్టేషనువేయుటకు అచుట్టుప్రక్కల యావస్యంధి జనులు కోరినట్లును రయిల్వే అధికారులు ఏమియు ఆవిషయమై చర్చ తీసికొనలేదని తెలియవచ్చినందున సదరు స్టేషను వెంటనే యేర్పాటుచేయుట యుక్తమని ఈ సంఘమువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.
8. ఈ సంఘముతరపున బెజవాడలో జరుగు ఆంధ్రదేశ రైలుప్రయాణికుల మహాసభకు యీ దిగువ పేర్కొనబడిన వారిని ప్రతినిధులుగా యొన్ను కొనడమైనది. 1. టి. పి. ఆవ్వూరు గారు, 2 పోచిరాజు కృష్ణారావుగారు, 3 పెనుమర్తి లక్ష్మీపతి శాస్త్రిగారు, 4 చిట్టా సుందరరామయ్యగారు, 5 చెరుకువాడ వెంకటనరసింహారావుగారు.

పెనుమర్తి లక్ష్మీపతిశాస్త్రి,

తెక్రటరీ, ఆంధ్రదేశ రయిల్వేప్రయాణికుల సంఘము

బ్రాంచి, మచిలీపట్టణము

భావకవిత్వ చందోలక్షణము

శ్రీ విజయనగర మహారాజ సంస్కృత కళాశాలయందు విద్యాత్ దూసి రామయూర్తిశాస్త్రిగారి గూఢిపత్త్యమున విద్యా ర్థిసమితి సమావేశము జరిగినది. అందు పంతుల లక్ష్మీనారాయణ మూర్తిగారు వైవిధ్యమును గూర్చి యుపన్యసించిరి. అధునా తన కవిత్వానిరసము వారియుపన్యాసమున మిళితమైయున్నది. భావకవుల వేషము గ్రంథముల బహిరాకారమును జర్పించిరి. భావకవులు తాము నూతనత నాపాదించుచున్నా మని యనుకొనుట యజ్ఞానకృతమనిరి. నవ్యకవులు సంపాదించిన నవ్యత వారివేషమునందు బుస్తకాకారములందే యున్న దని నుడివిరి.

సరిపల్లి సోమశర్మగారు నవ్యకవిత్వలోని దుర్బలతను అర్థములేమినిగూర్చి సోదాహరణముగ ముచ్చటించిరి. అంబడి పూడి నరసింహశర్మగారు భావకవిత్వ ప్రాశస్త్యము నుగ్గడించుచు 'నవ్యక'విత్వను నిరసించువారు కవిత్వయమునందు బ్రామాణ్యబుద్ధి నుంచినట్లే మేమును గవిత్వయమునకు బ్రాధాన్య విచ్చినారము. వారు రాయప్రోలు సుబ్బారావు, తల్లావజ్ఞుల శివశంకరశాస్త్రి, దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి, విశ్వవాధ సత్యనారాయణగార్లు అని పలికిరి.

మరుసటిదినమున జరిగినసభలో జమ్మలమడుక మాధవ రామశర్మ యుపన్యాసమున, రసపరతంత్రులగు కవిత్వజ్ఞులు ఛందోనియము నంతగ బాటించరని పలుకెను, గవిత్వయందు గణభంగ మున్నను శ్రేష్ఠతచే నది తెక్కించబడ దనియు, నిట్లు తే.మేండ్రు డొప్పుకొనినాడనియు, నాంధ్రభాషలో సర్వతః ప్రచలితవృత్తములు ప్రాసాదినయము సంకలితములగుటచే వాని స్వీకరించి తద్భంగ మొనరించుటకన్న నిష్పటికవులు బ్రహ్మరించి పొందగలిగిన నూతనవృత్తములలో దమభావముల వెల్లడించుట సమంజస మనిరి.

ఇంద్రగంటి హనుమచ్ఛాస్త్రిగారు నవ్యకవిత్వయందలి పదలాలిత్యము, పదగ్రధనసారశ్యము సమాససామంజస్య ముఖాప సాందర్యమును, శ్రేణిసామంతర జనివ్యమాణ నిరపధికానంద మునుగూర్చి తమ యభిప్రాయములను సభ్యులకు చెలియజేసిరి.

మహీధర వెంకటరామశాస్త్రిగారు, భావకవిత్వయను సమాస యొప్పుగాదనియు, నిష్పటికవుల యశక్తిచే ఛందోభంగము గల్గుచున్నదనియు దపపద్యముల దోషగ్రస్తముల జేయకుండుట నూతనత గాదనుకొనుచున్నారనియు గవిత్వయమును మని పరిణించిన వారికృతులందే దోషకలిత పదజాలము లున్నవనియు నుదాహరణములతో జెప్పుచు నుపన్యసించిరి.

తరువాత తగినంతకాలము లేమి యధ్యక్షులు తమయభిప్రాయగణమునకు సంకోచమొనర్చి పండితులగుగూడ దురవగాహ మగు యెతులుప్రాసలు అనువిషయమును మీరుచ్చరింప మొదటిదినారు. భావకవిత్వముగూర్చి మీలో నిరుతేగ లున్నట్లు తెలియచున్నది. యతుల బాటించుటలో వాఙ్మయాను క్రమణికను మనము బరిశీలించునపుడు పూర్వకులను శ్రద్ధలేకుండుట మనకు చెలియుచున్నది. భీమన చెప్పిన యతులకంపై నప్పకవి ముప్పది యతుల నెక్కువ చెప్పినాడు. కాన కాలానుగుణముగ నానియములు మారుచుండును. నవ్యకవిత్వో బదసారశ్య మున్నదనుట నిజము. నేటికాలపు కవిత్వయందేగాదు దోషము లుండుట, ప్రబంధకవుల కృతులందును తప్పు లున్నవి అని యుదాహరణ సహితముగ సరసముగ మృదులభారతో నుపన్యసించిరి.

ఇంతటితో ద్వితీయదిన సభముగిసినది.

మా. శర్మ, (విద్యార్థిసమితి)

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

"మామిడి అంట్లు జూంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200 రకములున్నా యితర ఫల, పుష్ప, పత్రజాతులు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి." క్యాటలాగు ఉచితము.

రావు చిన్నారావు యీ సన్యు,

రాజ్ నర్సరీ, కడియం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

సీమకములును నమ్మకమైన సొమ్ములు సంతృప్తివోందనినో, సొమ్ము వాపసు యివ్వబడును. క్యాటలాగు ఇనాం.

బాంబాయి జ్యూయలరీమార్కెట్, 94 చె నాబజారు రోడ్డు, సావుకారుపేట, మద్రాసు.

శ్రీ మహామహోపాధ్యాయ బ్రహ్మశ్రీ కల్లూరి వేంకటరామశాస్త్రిగారి నిర్వాణము

గీ॥ ఓ గురుండ! కల్లూరి కులోజ్జ్వలంబు
ధరణి వేంకటరామశాస్త్రి దనరువాడ
శాస్త్రినర్త! గురుగర్భిణీ ప్రతముడ
అరిగినాడవే! నాక మే నెలుగకుండ.

ఉ॥ ఆ మయమైన వార్త యిసుమంతయు సుబ్బురు దూరమాట,
మీ ప్రేమయపార మయ్య నట భీతికతంబున లేఖనంపువా!
కేమయి లేకయుండిది యెంతయు నాదురదృష్టమే కదా!
ఓ మహానీయమా! యయ్యో మఱి చూడగ నోచునై
క॥ మృతియైన కొన్ని నాళ్లకు [తిగా!
మతిహీనుడ నగుచు వింటి మరణపు వార్తకే
ధృతియెల్ల దూలిపోయెను
మితిమాటిన భేదమొదలె మి మ్మిట బాయన్.

ఉ॥ "రంగయ నాకు గూర్పునని రంజిలుచుంటిని కొన్ని నాళ్లు
హృద్రంగమనందు నే నిటనతుండు ననుం గిరురించి పోయె
ని స్తుంగన గూర్పునని ననూనముగా నెదలోన నీవు నా!
వంగసముం గవిత్వమున వర్ణనచేసి ముదంబు గూర్పుమి॥

ఉ॥ చిన్నయనూరివర్ణంబు రచించినవ్యాకరణంబుఁ జూడఁ
గాఁ బిన్నలకొసమేయనెడు పేరదిమాత్రమెకాని యందులో
నున్న వనక సంస్కృతపుటోపులు పెక్కులు గూర్భావముతో
అన్నియుఁ దేటతెల్ల మగునట్లుల వ్రాసెతి వ్యాఖ్య దానికి॥

గీ॥ దాని కాదిని మకుటాయమానముగను
నాదుపంకావతారవర్ణనము నీవు
హృద్యపద్యంబులను వ్రాసి యొక మెసఁగ
ధరణివర్ణి నదియు సత్ప్రత మగుచు.

క॥ అని నాకుఁ దెల్పినంతట,
బని పూనుక వ్రాసినాడఁ బద్యంబులు, నీ
కనుపఁగ నవి చూచి మనం
బునఁ గొండంతముదముఁ బొందవె గురుండా!

నీ॥ భవ్యగీర్వాణాంధ్ర భాషాసముల్లస
త్సాహిత్యకవిత్వవిశారదుండు
స్కంధత్రయమింత జ్యోతిష్ కులయందు
వర్ణించుమహిమతోఁ బ్రబలు బుధుండు
సద్వేదముఖశేఖర శాస్త్రసముత్పాద
పాండితీవైభవ మండనండు
నేదాంతసిద్ధాంత విపుల ధర్మాగమ
శాస్త్రార్థపరిచిత స్వాంతయుతుండు

గీ॥ రాజరాజేంద్రవర విరాజమాన
రాజకీయాద్వైకాలేజిరాజమందు
జదువు శిష్యాశిష్యభయభాషాగురుండు
రమణ విలిసిల్లు వేంకటరామశాస్త్రి.

నీ॥ తనవిద్య లనని సార్థకతఁ బొందెడునట్లు
తెవ్వ రేమడిగిన నెలమి నుడువు
తనకిచ్చుజీతమంతయు జీర్ణమగునట్లు
బంధుమిత్రుల గౌరవము సల్పు
తనగృహసత్వంబు ఘనత నొందెడునట్లు
దారపుత్రాదుల దనుపఁజూచు
తనజన్మ మిలలోన ధన్యంబు యగునట్లు
లబ్ధురంబగు భక్తి హరునిఁ గొల్పు

గీ॥ మహితగురుజనాచారసమన్వితుండు
సతతసద్గ్రంథపఠనపాఠాయుతుండు
నిరతహృదయస్థితైకపత్ని వ్రతుండు
జగతి నొప్పు వేంకటరామశాస్త్రినరుండు

క॥ ఈవద్యంబులు వ్రాసినాపఁగను నెంతే గ్రంథ గీటున్నదా!
నాపాదం బొకదానిఁగాంచికడు నాహ్లా
దంబునకే వే గృహ! వ్యాపారంబున నున్న భార్యఁ గని
యాహా! బాబు తా నెట్లుగా! నీపైవ్రాసెనో యంచుఁ
దెల్పు నిజపత్నీనిష్ఠ నీకే తగున్॥

క॥ భోజనము పెట్టినాడవు
భూజానులయిండ్లపోల్చి భూరిపదార్థ
భ్రాజితసద్యోఘృతని ర్వాణజప్రేమము
గ, హస్త మహా! వాసించుకొ.

నీ॥ రాజమహేంద్రవరద్రుమంబునఁ బొల్పు
కవిఘాతముల పాతికంటకంబు,
గౌతమీతీరానఁ గలకలం బొసరించు
పండితమృత్యుల పాలిగుండు
గోదావరీప్రాంతకుటిలదై వజ్జుల
పసల్లె నడగించు భాస్కరుండు
అలయాద్వైకాలేజియందలి తనశిష్య
చాతకంబులెల్ల జలదరాజు

గీ॥ మెట్టవేదాంతులకు నెత్తిమొట్టికాయ
దంభధర్మజులకు మెనదారుకత్తి
అరిగినాడవె గురువరా! యమరపురికి
దివిజపండితులకు గుండె దిగ్గరనఁగ.

విజయనగరము, దేవరకొండ జగన్నాథరావు ఎం.ఎ

అంతర్జాతీయ కార్మికమహాసభ

భారతరాయభారవర్గము

సింహ, సెప్టెంబరు 4:—అంతర్జాతీయ కార్మికమహా
సభ జెనీవాలో అక్టోబరులో 10-వ తేదీని ప్రారంభమగును.
ఈదిగవ పేర్కొనబడినవారు భారత రాయభారవర్గముగ
నియమింపబడిరి.

ఇండియాప్రభుత్వపు ప్రతినిధులు:—సర్ అతుల్
చాట్జి, సర్ జెఫ్రికార్పాటుగార్లు.

ప్రధాన సహాయకుడు:—సి. డబ్ల్యు. ఎ. టర్నరుగారు.
సహాయకులు:—జె. ఇ. పి. కర్ని, సర్ ఎడ్వర్డు హె
డ్లాం గార్లు.

యజమానుల ప్రతినిధి:—యదునాథరాయగారు కల
కత్తా.

సహాయులు:—పి. హెచ్. ప్రాను, కె. ఫర్ని ఎం. ఎ.
మాస్టరుగార్లు.

కార్మికుల ప్రతినిధి యం. దావూదుగారు.
సహాయులు:—సయ్యదు మన్వారు, యల్. జి.
ప్రధానిగార్లు, సి. డబ్ల్యు. డి. టర్నరుగారు రాయభారమునకు
కార్యదర్శిగ నుండురు. (అ.పె.)

నేషనలు కన్వెన్షన్ నివేదిక

రెండవ ముద్రణము

అలహాబాదు, సెప్టెం 4:—అఖిలభారత కాంగ్రెసు
సంఘపు సహాయకార్యదర్శి యీక్రింది ప్రకటనము గావించు
చున్నాడు:—డిసెంబరు నెలలో కలకత్తాలో జరిగిన నేషనలు
కన్వెన్షన్ నివేదిక ప్రధమ ముద్రాపు పుస్తకము లన్నియు
అమ్ముడుబోయినవి. రెండవమార్చు అచ్చువేయబడుచున్నది.
పుస్తకమెపులవారు ఆర్డరులు పంపిన అలహాబాదునందలి అఖిల
భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఆర్డరులను రిజిష్టరుచేయు
దురు. బట్లరు కమిటీవారి నూచలను విమర్శించుచు "దొమిని
యను హోదా-భారతసంస్థానములు" అను పేరుతో మరియొక
చిన్న గ్రంథమును అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు
అచ్చువేసి యున్నారు. ఈగ్రంథమునెల నాలుగు అణాలు.
(శ్రీ వెస్.)

ఏజెంటు కావలెను

నెలకు రు. 75-5-150

మా కంపెనీలో ఏజెంటుగా పనిజేయుటకు
నమ్మకమైన జిల్లా ఏజెంటు కావలయును. ఏలూరు,
విశాఖపట్టణం, బరహంపురములందు జిల్లా ఏజెన్సీ
లలో పనిజేయవలయును. రు. 1000 ధనము ధరా
వతు కట్టగలిగినవారికి మంచిజీతము కమీషను
యియబడును. సులభముగా విడుదలకాగల చేతి
పంపులు, చిన్న ఇంజనులు ఏజెన్సీలో ఉంచబడును.
ధరావతు వెంటనే ఈయగలవారే అన్ని కేషను
పంపుకోవలయును. రు. 500 డిపాజిటుచేయగల
కాపియర్ కావలయును. జీతము 35-5-70.

మద్దూరి బ్రదర్స్,
ఇంజనీర్స్,
ఇన్నీసుపేట మెయిన్రోడ్డు,
రాజమండ్రి.

ప్రచురణ

పెద్దాపురం తాలూకాబోర్డు మేనేజిమెంటు
లో వున్న, కాట్రాపులపల్లి, శంఖవరం, వడిశలేరు,
జగ్గంపేట, దూరలు ఆసుపత్రులకు నె 1 కి రు 30-0-0
ల జీతముపయిన మంత్రసానులను అప్పాయింటు
చేయదమగును; గాన, 10-9-1929 తేదీ లోపుగా
క్వాలిఫయిడు మంత్రసానులు, వలయువారు, మా
ఆఫీసుకు దరఖాస్తులు పంపుకోవలెను. నదరు దర
ఖాస్తులలో, కులము, లోగడ నర్వీసున్నా, వ్యాసు
అయిన పరీక్షయున్నా, తన్నీలుగా వ్రాయవలెను.
పెద్దాపురం తాలూకాబోర్డు ఆఫీసు,
పెద్దాపురం, (Sd) T. Varahalayya,
తూర్పుగోదావరిజిల్లా. President. P.T.B.

ఏజెంటు కావలెను:—మద్రాసు గన్న మెంటు ఇంకు
ఫ్యాక్టరీని మేము తీసుకొని మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైన అన్నిరంగుల సిరాలు ధరలు
తగ్గించి సప్లయిచేయుచున్నాము. వివరములకు ఈదిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను,
నరసింహం అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్., 108 ఆర్మీనియకావీధి, మద్రాసు.

సాలామి త్రి సంజీవి. (రిజిస్టర్డ్)

1 శేరు రూ 1-12-
5 శేరు రూ 7-8-0

దీర్ఘ ఉడుకులకు, శుక్లనవ్వుము, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు గ్యారంటీ.
జి. యస్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామానాయుడుపేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

బ్యాంకు ఆఫ్ హిందూస్తాన్

లి మి టెడ్.,

30-9-29 తేదిన వాటాల

జాచితా ముగింపగును.

వాటా 1 కి రూ 100 ధర గలవి అమ్మకమునకు గలవు.

ప్రాప్తైక్తు, దరఖాస్తుఫారములు కంపెనీ రిజిస్టర్డు
కార్యాలయమునందు దొరకును.

హిందూదేశ మందంతటను ఇంపీరియల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా
వారి యే కార్యాలయమునందైనను దొరకును.

ముఖ్యగమనింపు:—ఉత్తరములు కార్యదర్శిపేరనే వ్రాయవలెను.

రహితాంగముకు వార్తాపత్రికలున్న గ్రంథాలయములున్న చాలా ముఖ్యము

రహితాంగములో అనేకులు ప్రపంచజ్ఞానమే లేక ఒక బావిలో నివసించు కప్పలవలె నున్నారు.

ఎవరు యేపని చేయుచున్నారో తాను చేయుచున్న కార్యక్రమము యొక్క కష్టముఖముల ననుసరించి కొన్ని మాతృకలున్న కొన్ని మానవ పద్ధతులను తన మనస్సుకు స్ఫురించుట మానవజాతి సహజమయి యున్నది.

ఒక్కొక్కరిలో తప్ప మిగత వ్యక్తులలో వారివారి ప్రవృత్తి మార్పుల విషయమున్నూ నూతన పద్ధతుల విషయమున్నూ వార్తాపత్రికలలో ప్రచురణలు కాబడ అందరిలాభనష్టములను వార్తా పత్రికల ద్వారానే పరిశీలన చేసి కొని నుభవమార్గముల దొక్కుచున్నార.

వ్యవసాయవిషయములో మాత్రము యేలాటి అనభవ జ్ఞానములేని వారలు పత్రికలలో కొన్ని వ్రాతలు వ్రాయుచున్నారు. అట్టి వ్రాతలమూలా స్యయముగా వ్యవసాయము చేయు రహితాంగము తెలుసుకొన జాలనందున అరణ్య రోద నములవలె గనపట్టుచున్నది.

పశువుల జబ్బులు పండుల చీడలు సేద్యములో నూతన పద్ధతుల మార్పులు మొదలగు విషయములలో అనభవ జ్ఞానము గల యే రయితలైనను యెట్టి గొప్ప విషయము తన మనస్సుకు స్ఫురించినను అది అతని మనస్సులోనే జీర్ణించవలసి యున్నది.

దేశములో యెచ్చుతెచ్చుల యేయే పద్ధతులలో యేయే ఆచారములో యేయే పంపుల వేయుచున్నారో ఆ విషయము లను తెలుసుకొని తానుచేరించు కార్యక్రమములలో యే పద్ధతులు వలసవలెనో యే నూతన పద్ధతులు అనులించవలెనో తెలుసుకొనుటకు రహితాంగముకు తెలియవచ్చును.

ప్రభుత్వమువారు రహితాంగముకు తెల్పవలసిన యెంతటి ప్రాముఖ్యమయిన విషయమయినను డిప్టీ ట్రై గజట్టులో ప్రచురణచేసి ప్రతి రహితుకున్న తెలిపింతుల భావించుచున్నారు.

ఈ విషయములున్న యింకా యితర విషయములున్న తెలుసుకొనుటకు ప్రతి గ్రామములో రహితాంగము వార్తా పత్రికలున్న డిప్టీ ట్రై గజట్టున్న తెప్పించి చదువుకొనుట అత్యంతావశ్యకమయి యున్నది.

గ్రంథాలయముల విషయము

రహితాంగమువారు చదువుకొన్న కొద్ది పాటి విద్యకు యేలాటి అభివృద్ధియు లేనందున రహితులపిల్ల కాయలు చదువు మానిన కొద్ది దినములకే తిరుగా నిశానిదారు లగుచున్నారు. "అభ్యాస సారణే విద్యా" అను ప్రకారము పరిశ్రమ చేయు కొలది విద్య అభివృద్ధి చెందును. పరిశ్రమ లేని యెడల యేవిద్య యున్న అభివృద్ధి కాజాలక పోవుటయే గాక నశించు కాబడుచున్నది. రహితాంగముకు పరీక్షలతో నిమిత్తము లేదని నా అభిప్రాయము.

ఒక గ్రామములో ప్రతి రహితున్న తనకు గావలసిన అన్ని గ్రంథములున్న ప్రతి ఒక్కరు సంపాదించుకొనుట సాధ్యము కాని పని.

ప్రస్తుతకాలమున గ్రంథాలయములు దేవాలయములతో సమానము లనియు; కొన్ని విషయములలో దేవాలయముల కన్న గ్రంథాలయములే శ్రేష్ఠతము లనియు నా అభిప్రాయము.

శ్రీ భాగవతం సప్తమ స్కంధములో ప్రహ్లాదుడు చెప్పిన రీతిగా "తన హృద్భావల సఖ్యమున్, శ్రవణమున్, దాసత్వమున్, పందనార్చనమున్, సేవయు, ఆత్మలో నెరుకయి, సంకీర్తనతో, చింతనంబున, నీ తొమ్మిది భక్తి మార్గముల సర్వాన్యుక్త హరిక నమ్మి సజ్జనుడై యుండుట భద్రమంబున దలచుకొని సత్సంబు డై తోడ్పడెను" అను పద్యము యొక్క తొమ్మిది మార్గములలో దేవాలయముల కన్న యొక్కవ భాగము గ్రంథాలయముల వల్లనే సులభసాధ్యమని నా అభిప్రాయము.

ప్రతి రహితున్న వ్యవసాయశాస్త్రము, జంతుశాస్త్రము, వృక్షశాస్త్రము, రసాయనశాస్త్రము, ఆరికశాస్త్రము, ఆరోగ్య శాస్త్రము మొదలగు గ్రంథములున్న, మత గ్రంథముల నున్న చదువుట చాలా ముఖ్యమయియున్నది.

ఇంతట నైనను ప్రతి గ్రామము యొక్క రహితాంగమున్న వార్తాపత్రిక యొక్కయు, గ్రంథాలయము యొక్కయు, అవశ్యకములన్న గుర్రెటిగి ప్రతి గ్రామములోను వారి వారి శక్తి కొలది గ్రంథాలయములు నెలకొల్పుటయున్న వాటి యొక్క ఫలములను పొందుటయున్న అత్యంతావశ్యకమయిన నా అభిప్రాయము.

నెల్లూరు అన్నంరాజు శ్రీరాములు.

నిర్వచనోత్తర రామాయణము - విరాటపర్వము

నిర్వచనోత్తర రామాయణమును తిక్కన ముందు రచించెను. దానిలో తృతీయాశ్వాసమునందు విష్ణువు దేవతలకు దోడై రాక్షసులతో యుద్ధము నేసిన పర్వనయం దీక్రిందిపద్యముకలదు.

|| గుణమున లక్ష్మకంబునను గోటియుగంబున కేల దారభి మణముగ నుప్పత్తిలి రభసంబుగ రేగినమాడ్కిఁ దీవ్రమార్గణనికరంబు లొక్కట నరాతిబలంబులఁ గప్ప శార్ఙ్గని క్వణము రోద సీమహరకర్పరముం బగిలింప నుగ్రతన్ ||

విరాటపర్వమునం దర్జునుడు కౌరవ సైన్యముల నుణుమాడుటను విర్ణించునపు డీపద్యమే యొక్కమాటమార్పుతో కాన నగుచున్నది.

|| గుణమున లక్ష్మకంబునను గోటియుగంబున కేల దారభి మణముగ నుప్పత్తిలి రభసంబుగ రేగినమాడ్కిఁ దీవ్రమార్గణనికరంబు లొక్కట నరాతిబలంబులఁ గప్పగాండీవ క్వణము రోద సీమహర కర్పరముంబగిలింప నుగ్రతన్ ||

ఈ రెండు పద్యములలో మొదటి దాని మూడు వాల్మీకి చరణములం దున్న శార్ఙ్గని క్వణమునకు మాటుగ గాండీవ క్వణము అను సమాసమును జొనిపి యర్జునుని యుద్ధకాలమునకు తిక్కన వన్నె చెప్పెను. విరాటపర్వములోని పద్యము సంస్కృత భారతములోని శ్లోకమునకు భాషాంతరీకరణము కా దనుట స్పష్టము. కథాసందర్భానుసారముగ నట్టి వృత్తమును తనచేత దొలొత రచింపబడిన కావ్యాంతరము నుండి గైకొని స్వల్ప మార్పుతో భారతమునం దిముద్దుట సముచితమని తిక్కన తల పోసియుండ నోవు. క్వణమునకు నిక్వణము నను రూపాంతర ముండుటచేత నిర్వచనోత్తర రామాయణపద్యమును, మహాభారతమునందు జొందుపరచుట సులభసాధ్యమయ్యెను.

దాగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావు.

జీతము రు 25.

ధర్మవరం ఆర్జునపట్టు చీరలను ఆమ్మటకు ఏజంట్లు కావలెను. అనేక రకములలో గట్టిచాయ గలవి.

వెడల్పు 45" X పొడవు 7 గజములు, 8 గజములు 9 గజములు ధర రు. 11-8-0, 18-0-0, 15-0-0 పట్టువంతి లేక దుద్రాక్ష అంచు, సరిగఅంచుగలది.

ధర రు 13, 14-8-0, 15-8-0. ఎనిమిది అణాల స్టాంపులు పంపిన మాదిరిలు పంపబడును. ఆర్డరు లిన్నిటితోను 4-వ వంతు అడ్వాన్సు పంపవలెను.

R. KRISNIAH,

14, Strahams Road,

Perambur Barracks, Madras.

శ్రీభగవద్గీత

శ్రీ బెల్లంకొండ, రామారాయకృత భాష్యార్థ ప్రకాశ వ్యాఖ్యానీలీలిత కాంకరభాష్యము గలది.

(సంస్కృతము) అత్యుత్కృష్టమయిన గ్రంథము. ప్రథమపట్కము (1-6 అధ్యాయములు) రు 2-0-0 ద్వితీయపట్కము (7-12 అధ్యాయములు) రు 2-0-0 తృతీయపట్కము అచ్చగుచున్నది.

ఆంధ్రగ్రంథమాల, 7, తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు.

కాలానురీత్యా

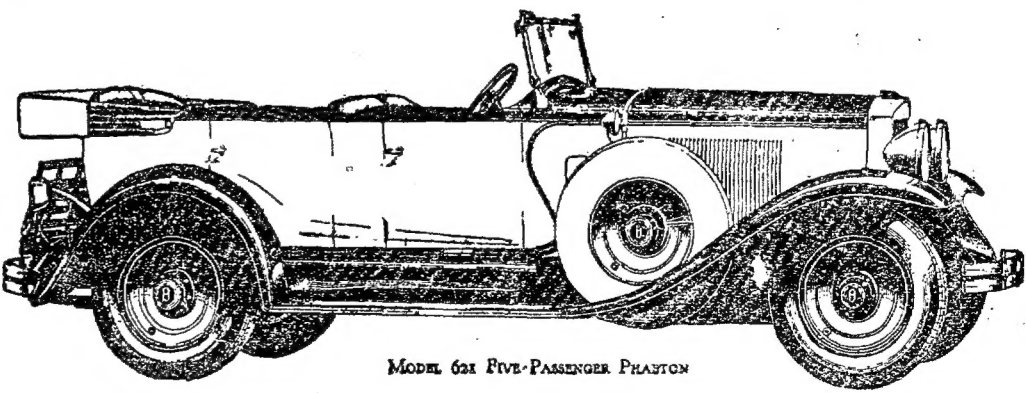
ఆహ్వానము:—ఇదివరలో గ్రహమ్-పేజ్ కార్లు విస్తరించినట్లయితే, వాటిని ప్రవేశపెట్టుటకు మంచివర్తకులు యిందులో ఆసక్తికలవారలు కావలెను.

గ్రహమ్-పేజ్:—ఇంటర్ నేషనల్ కార్పొరేషన్ డిట్రాయిట్ - మిచిగాన్ - యు. ఎస్. ఎ.

తయారొనర్పబడుచున్నది

6, 8 సిలండర్లలో ఎక్కువ అభివృద్ధిలను గాంచి తయారైన గ్రహమ్-పేజ్ కొత్తమాదిరిలను నోకమారు వీక్షించుటకు మిమ్ముల నాహ్వానించుచున్నాము, అందులో 4 స్పీడ్స్ ట్రాన్స్మిషన్ (2 గొప్ప స్పీడులు-స్టాండర్డుగేర్ పిప్లు) ఏకాగ్రచిత్తమున మే మొనర్చుచున్న ప్రయత్నములను విశేషి కరించును. కాలానుగుణ్యమగునట్లు చక్క గా తయారొనర్పబడుచున్నది.

Joseph D. Graham
Robert D. Graham
Ray A. Graham

MODEL 621 FIVE-PASSENGER PHANTOM

నోట్ డిస్ట్రీబ్యూటరులు:—ఫ్రైడన్ బర్గ్ అందు కంపెనీ,

2/11, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:—బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సెకంద్రాబాదు.
ట్రావెలింగు ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాట్సు ఎస్టేట్స్, హెడ్ క్వార్టర్సు, విశాఖపట్నం.
దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామలియర్, ఎస్టేట్స్, హెడ్ క్వార్టర్సు, తిరుచినాపల్లి.
సీడెడ్ జిల్లాలు:—టి. హెచ్. పి. ఎడ్వర్డుస్, హెడ్ క్వార్టర్సు, బళ్లారి.

1700

GRAHAM-PAIGE

ఫోర్టు నెంటుజార్జి గెజెటు

3-9-29

పబ్లికేషన్

ఆర్. ఎస్. కంకరఅయ్యగారు తూర్పుగోదావరిజిల్లా జడ్జిగ తాత్కాలికముగ నియమింపబడిరి.

ఎ. ఆర్. సి. వెంకటేశ్వర గారు పల్లి గోదావరి జిల్లా కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

హెచ్. ఎస్. పిల్లగారు మద్రాసు కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

మతము

ప్రాన్సిస్ విలియమ్స్ ట్రివార్టగారు గుంటూరు చర్చిలో లేట్రిస్ట్ గా నియమింపబడిరి.

న్యాయశాఖ

మొదటి నేరస్థులగురించి ఆర్డరులు ప్యాసుచేయుట క్రింది రెండవక్లాసు మేజిస్ట్రేటులకు విశాఖపట్నము జిల్లాలో నధికార మొనగబడెను. వి. విశ్వనాథంపంతులు, కె. సోమయాజులు పంతులు, వి. శ్రీరాజుపంతులు, కె. కామరాజు అచారి పి. కొండలరావుపంతులు, పి. అప్పల నరసింహంపంతులు, కె. పాపారావుపంతులు, ఎస్. పి. పద్మనాభంపట్నాయక్, వి. నూర్యనారాయణమూర్తి, పి. గోపాలస్వామినాయుడు ఎ. వై. కుబ్రహ్మణ్య అయ్యర్, కె. ఎస్. రామనాథాచారి, ఎస్. జయరామనాయుడు, పి. రామచంద్రరావు, ఎన్. ఆర్. కృష్ణారావు, డి. అప్పలనరసింహం, ఎం. రామ శేఖర, పి. వి. చలపతి రావు, కె. మూర్తయ్య, బి. భాస్కరరావుగారు.

రిజిస్ట్రేషన్

యు. గోవిందరావుగారు గుంటూరు అన్యురెన్సుల రిజిస్ట్రేషన్ గా నియమింపబడిరి.

రిజిస్ట్రేషన్

ఎస్. సి. ఏలేగారు మధ్యపరగజాలా, బీహారు డివిజన్, ఏజెన్సీ ప్రదేశముల సరిహద్దుల సర్వేపార్టీలో అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

ఎల్. ఆర్. వెంకట రామన్ గారు గుంటూరు జిల్లాలో జనరలు డ్యూటీపైని డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

హరికృష్ణనాయుడుగారు నెల్లూరు జిల్లాలోను ఎం.రాజరత్నంగారు విశాఖపట్నము, ఎం. శ్రీనివాసాచారిగారు నెల్లూరు నందును, డిప్యూటీ కలెక్టరుగ జనరలు డ్యూటీపైని నియమింపబడిరి. తూర్పు గోదావరి ఏజెన్సీ బోర్డు సభ్యులుగ ఎ. భాస్కరరావుగారు తొలగింపబడిరి. ఆ సానమున సి. నర్సయ్య నారాయణగారు నియమింపబడిరి.

స్థానికస్వపరిపాలనా శాఖ

మిస్. టి. ఎన్. జాన్ గారు మద్రాసు మెడికల్ కాలేజీ విద్యార్థినుల హాస్టలునందు వార్డునుగ ను లేడీస్ హాస్టలుగ ను నియమింపబడిరి.

ఎ. తిరుమలైగారు మద్రాసు రూరల్ నేనిశేషన్ ఆఫీసుకు నియమింపబడిరి.

మేజర్ వి. వెర్మన్ గారు రాయపేట జిల్లాలో నూపరిం తెండెంటుగను, నాల్గవ డిస్ట్రిక్టు సర్దునుగ నియమింపబడిరి.

ఎం. గోపాలగారు కడపజిల్లా హేల్తు ఆఫీసుకు నియమింపబడిరి.

డా॥ టి. శరణ్ గారు రాయపుర మెడికల్ స్కూలు నందు మెడిసిన్ లెక్చరరుగ నియమింపబడిరి.

కౌటెన్ ఎ. కృష్ణమూర్తి గారు మొదటి డిస్ట్రిక్టు సర్దును గను రాయపురం మెడికల్ స్కూలునందు కెమిస్ట్ లెక్చరరు గను నియమింపబడిరి.

బి. వి. ప్రామహాశయోగారు విశాఖపట్నము మ్యూనిసిపల్ హేల్తు ఆఫీసుకు నియమింపబడిరి.

పి. సోమసుందరనాయక్ గారు కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ హేల్తు ఆఫీసుకు నియమింపబడిరి.

డి. సుబ్బారావుగారు బెజవాడ మ్యూనిసిపల్ హేల్తు ఆఫీసుకు నియమింపబడిరి.

ఈక్రిందివారు నెల్లూరుజిల్లా దేవాలయసంఘ సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

మాడభూషి నరసింహాచార్య, చిన్న వెంకటచెలంకెట్టి, రాలి తిరుపతి నాయుడు, కర్నం పద్మనాముడు, అల్లరెడ్డి నుబ్బరామయ్య, ఎన్. రామయ్యపంతులు, రా. సా. సి. వీరాచెట్టి, రా. సా. ఎ. గోవిందురెడ్డి, జె. వెంకటరామరావు, సి. నారాయణస్వామిరెడ్డి, పి. వెంకటసుబ్బారెడ్డి, బి. రామచంద్రారెడ్డిగారు.

మీరు ఎదురు చూచుచున్న

వస్త్రములను మీరు పొందితిరా? మా కొత్త అమృతమువల్ల చాలమంది లాభమును పొందిరి. ఈతరుణమును మీరు వృధాగా నేల పోగొట్టుకొనెదరు. మీ చిత్తమునకు నచ్చు రకము లనేకములు స్వల్పధరలలో పొందదగినవి మావద్ద కలవు.

బెనారెస్, కరాచి, బెంగళూరు చీరలు, పావడలు వగైరాలు. అమితతక్కువ వెలలకు యివ్వబడును. అసలుకంటె నూ టి కి 25 మొదలు 65 వరకు తగ్గింపురేట్లు గలవు.

ధరల జాబితాకు వ్రాయుడు. 24 సెప్టెంబరుతో అమృతం ఆపివేయబడును.

ఆర్. పయనియాండ్ పిల్లై అందు సన్న్య

4 లక్ష్మీదాస్ బిద్ది, పి. టి. మద్రాసు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

ఈ నెల 9-వ తారీఖు మధ్యాహ్నం 1 1/2 గంటలకు బెజవాడలో దుర్గావిలాసమందు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహకవర్గసభ జరుగును. గాన సభ్యు లెల్లరు కప్పక దయ చేయవలయును.

విషయములు

- (1) రాష్ట్రములో చేర్చబడిన కాంగ్రెసు సభ్యుల నిర్ణీతసంఖ్యను పూర్తిచేయుటకు తగిన ఏర్పాట్లుగావించుట, (2) మధ్యపాననిషేధము గురించి కమిటీవారితో సహకారము చేయుటను గురించి ఆలోచించుట, (3) బెజవాడలో పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు జరిపిన ఎన్నికలు సరియైనవికావని తెలిపిన ఆక్షేపణ, (4) ఇతరవిషయములు.

కా. నాగేశ్వరరావు, అధ్యక్షుడు, మదరాసు 4-9-29.

మతవిషయములందు ప్రభుత్వమువారు

జోక్యము కలుగజేసికొనుట

కాళి కృష్ణమాచారిగారు రాజప్రతినిధికి పంపిన బహిరంగలేఖ

బెజవాడ, సెప్టెంబరు 4:—కాళి కృష్ణమాచారిగారు ఈక్రింది బహిరంగ లేఖను రాజప్రతినిధిగారి నుద్దేశించి ప్రకటించుచున్నారు:—మత సాంఘిక విషయములందు ప్రభుత్వము వారు జోక్యముకలుగజేసికొనూడదని పూర్వాచారపరాయణులు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు. ఇట్లుకోరుచు కారణగా రి బిల్లును నిరాకరింపవలయునని మరల రాజప్రతినిధిగారిని కోరుట సబబుగాలేదు. మత సాంప్రదాయములకు విరుద్ధములగు చట్టములను తయారుచేయుటకు శాసనసభలకు అధికారమున్నదని తేదా అను విషయమై రాజప్రతినిధి నిర్ణయింపవలెను. పార్లమెంటునందునూడ మతాచారల ప్రోత్సాహములేనిదే ఈ విషయములకు సంబంధించిన బిల్లులు గుర్తుకు వచ్చును. మతసాంప్రదాయములకు భిన్నమగు చట్టములను తయారుచేయుటకు భారతశాసనసభవారికి అధికారమున్నదా లేదా అను యమై ప్రజాభిప్రాయము కనుగొనిన నిజము లేదని. వీటో అధికారముల నుపయోగింపకయే మతసాంఘిక విషయములగురించి సభలో చర్చ జరుగూడదని రాజప్రతినిధి నిర్ణయమొనగని ఇర్వియప్రభువుగారి టిటి నిర్ణయమొనగిన అధ్యక్షుని అధికారమును తగ్గింప వారుగావించిన ప్రయత్నముకన్న ఈపని ఎక్కువ ప్రజామోదము వడయగలదు. (ప్రీ ప్రెస్)

ఈ క్రిందివారు మద్రాసు కార్పొరేషను కౌన్సిలరుగ నెన్నుకొనబడిరి. సజ్జా మునుస్వామిచెట్టి, బషీర్ అహమ్మద్ సయ్యద్, రా. సా. పి. రంగనాథంచెట్టి, రా. బి. సి. నటేశ మొదలియార్, డి. బి. గోపతి నారాయణస్వామిచెట్టిగారు.

వి. వెంకటరెడ్డిగారు గురజాలతాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు లుగ నెన్నుకొనబడిరి.

సి. హెచ్. ఉమామహేశ్వరరావు చాదరిగారు తెనాలి తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కె. నాగభూషణరావు చాదరిగారు తెనాలి తాలూకా బోర్డు ఉపాధ్యక్షులు గ నెన్నుకొనబడిరి.

ఎస్. సన్యాసిరాజుగారు విజయనగరం తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ఎన్. రంగనాయకులునాయుడు, కె. వెంకటస్వామి, ఎస్. మామిలయ్య, ఎం. బ్రహ్మానందంగార్డు పాలకోట మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

చిన్న ఓబులరెడ్డిగారి కృష్ణారెడ్డిగారు తాడిపత్రి మ్యూనిసిపలు సంఘసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కె. ఎన్. వెంకటరంగంచెట్టిగారు తిరుపతి మ్యూనిసిపల్ సంఘసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

విద్యాశాఖ

కె. సి. వీరరాఘవయ్యగారు క్వీన్ మేరీ కళాశాలలో కెమిస్ట్ లెక్చరరుగ నియమింపబడిరి.

రివ. ఆర్. మేనిలోగారు విశాఖపట్నముజిల్లా విద్యా సంఘసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

సాల్లు

ఎం. ఎ. కె. మేబరీగారు నౌపదా సర్కిలు సాల్లు ఇన్ స్పెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

పబ్లికేషన్

ఎ. పి. ఎం. పిల్లైగారు హోస్పేట డివిజను చీఫ్ ఇంజనీరుగ నియమింపబడిరి.

మెడికల్

ఆర్. వి. రాజంగారు మద్రాసు జనరల్ ఆస్పత్రిలో నుఖసంబంధముగ రోగముల అసిస్టెంటు సైమలిట్సుగ నియమింపబడిరి.

టి. లాజెరోగారు మద్రాసు శ్రీ శివుల ఆస్పత్రిలో అసిస్టెంటు సర్దునుగ నియమింపబడిరి.

జె. దేవళిమణిగారు మద్రాసు జనరల్ ఆస్పత్రిలో మొదటి అసిస్టెంటు రెసిడెంటు ఆఫీసుకు నియమింపబడిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర గ్రామాధికార్ల సభ

ఈసభ ది 15-9-29 తేదీన ఉదయం 8 ఘంటలు లగా యతు బెజవాడ మైలవరం థియేటర్ నందు జరుపుటకు కృష్ణా మండల గ్రామాధికార్ల సంఘోద్యోగియులచే నిశ్చయింపబడినది.

బొడ్డుపాటి పూర్ణసుందరరావు, అధ్యక్షసంఘ కార్యదర్శి.

శారదాగారి చట్టమును ప్రభుత్వమువారు మనఃస్ఫూర్తిగా నామోదించెదరు

భారతశాసనసభలో కేరార్ గారి ప్రకటన

మహాత్ముడియులు బిల్లుకు వ్యతిరేకముగా లేదు

వ్యవధి యున్నచో పూర్తిగా నామోదించెదరు. ఆచార్యాగారి ప్రతిపాదనముపై చర్చ.

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

సిక్కిం, సెప్టెంబరు 4:—అందఱును విన్నట్లు లాబీలలో మనోహర దృశ్యములు గాననయ్యెను. భారత శాసనసభాద్వారములకడ కలకలము మొదలయెను. శారదాబిల్లు నామోదించు డని పెద్దయక్క-రములుకలిగిన అట్టలనుచేతబూని నారీమణీసహస్రములు బారులు దీర్చియుండిరి. భారత ప్రజలకును విశ్వవాసవ కళ్యాణమునకును! శారదాగారిబిల్లు దోహద మొసంగు ననియు, రజస్వలాపూర్వవివాహములు చేయుటకు ఆచారమే కారణముగాని మతముకాదనియు అట్టలమీద వ్రాయబడియుండెను. ఆర్యసహజ గురుకులమువారు శాస్త్రములనుండి సప్రమాణముగా శ్లోకముల నుల్లేఖించి 'రస్వలాసంతర వివాహ' మను కరపత్రములను వచ్చేపోయేవారికి పంచిపెట్టుచుండిరి. శారదా బాల్య వివాహాని షేషకచట్టము నామోదించుట అనిగూడ వారు కేకలు వేయుచుండిరి. పూర్వాచారపరాయణుల రాయబారములో చేరినవారు ద్వారములకడ నుండక లాబీలలోను, శాసనసభ్యులున్నచోటను కూర్చునియుండిరి. బిల్లు యేమగునది లాబీ గుసగుసలవలన సేమియు తెలియలేదు. ప్రభుత్వమువారి వైఖరి ఎట్లున్నదోగూడ తెలియలేదు. బిల్లును యిప్పటి కాపీవేయవలె నను ప్రతిపాదన సెన్సనసి శాసనసభలోని పూర్వాచారపరాయణులు తలచుచున్నట్లు తోచెను. మద్రాసునుండి బెంగాలు నుండివచ్చిన పూర్వాచారపరాయణులగు రాయబారులను, శారదా బిల్లును సమర్థించు సంఘ సంస్కారులను గాలిలలో నువవిష్టులై యుండిరి.

బల్లరు కమిటీ నివేదిక

ప్రశ్నోత్తరముల సమయమున బల్లరు కమిటీ నివేదికను విచారణ యందున్నదనియు, కమిటీవారి సిఫారసులను చర్చించుటకు సభవారికి సావకాశముండునో లేదో యిప్పుడు ప్రభుత్వము వారు చెప్పజాలరనియు, బిటివ్ పరిపాలిత భారతదేశమునకు సంబంధించిన ముఖ్య విషయము లేనైన నున్నచో మాత్రమే సభవారి కవకాశ మొసంగబడుననియు సర్ బెన్నిట్ ప్రేమగా నియోగిగారి ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పిరి.

భారతదేశములో నమ్మబడిన వెండి

భారతదేశములో నమ్మబడిన వెండి ఖరీదెంతయనియు, ఆ ద్రవ్యము బంగారు రిజర్వును పోషించుటకు పయోగపరచిరా యని కేరార్ గారిగారి ప్రశ్నకు సర్ జార్జి షప్టరుగా రిట్లు చెప్పిరి.

ఇట్టి విషయములలో రహస్యముగా నుండుట యన సరము గనుక ప్రభుత్వము వారు వివరముగా లెక్కలను తెలుపరు. ప్రజలకన్ని సంగతులును తెలుపుటకు ప్రభుత్వమువారు పద్ధతుల నాలోచించుచున్నారు. 1926 సం॥ ఏప్రిల్ మాసములో 85 కోట్లుగానున్న వెండి రిజర్వు 1929 సంవత్సరము 108½ కోట్లవరకు పెరిగెను. విదేశములలో అమ్మకమగు వెండికల్పిదిగా నుండెను. అమ్మకమునలన లాభములు స్టర్లింగ్ పెన్సాన్లరీటిలో నుండబడుచుండెను.

ఒక అనుబంధ ప్రశ్నకు ప్రశ్నోత్తర మొసంగుచు బొంబాయిలోనున్న వెండిని కుగ్రహరచు కర్మాగారముమీద డిస్కంటును తీసివేయుటవలన భారతదేశములో వెండి నమ్మటకు ప్రభుత్వమువారికి గల అడ్డంకులు తొలగినవని ఆర్థికసభ్యుడు చెప్పెను. కాని దేశక్షేమమును గోరిననా డగుటచే యంతకంటెతాను హెచ్చుగా చెప్పుటకు వీలులేదు.

అస్మిన్టెంటు ఇంజనీయర్ల నిరూపకము

బీర్లాగారి ప్రశ్నకు ప్రశ్నోత్తర మొసంగుచు ముందు వెండి అమ్మకమునలన వచ్చుద్రవ్యము బంగారము ఖడ్గికోసుటకు వినియోగించబడునని నిర్ధారణగా చెప్పలేననియు, కాని ఈవిషయములో బలీయముగ ప్రజలయభిప్రాయముల తానుగుర్తించియున్నాననియు ఆర్థికసభ్యుడు చెప్పెను.

కేరార్ గారి ప్రశ్నకు ప్రశ్నోత్తర మొసంగుచు 1929 సంవత్సరములో ఆంగ్ల దేశమునందు 9 గురు ఇంజనీయర్లు స్వీకరింపబడుదురనియు భారతదేశములో స్వీకరింపబడువారి సంఖ్యయు, పద్ధతులును భారత కార్యదర్శికి నివేదించబడుననియు, భూపేన్ మైత్రా గారు చెప్పిరి.

1929-30 సంవత్సరములో ఆంగ్ల దేశమున 4 గురు ఇంజనీర్లు, భారతదేశమున 14 గురును చేర్చుకొనబడుదురు.

రమ్యా దేశపు వాఙ్మయము

సికప్తము చట్టము ననుసరించి రమ్యా దేశమునుండి వచ్చు ఏయే గ్రంథములు నిషేధింపబడెనో ఆ గ్రంథముల పట్టికను హొంమెంబరుగారు కేరార్ గారి ప్రశ్నకు ప్రశ్నోత్తర మొసంగుచు తెల్పిరి. ఇట్టి వాఙ్మయమును నిషేధించు పద్ధతులనుగూడ వారు వివరించిరి.

పాలస్తీన్ తగాదాలు

పాలస్తీనులో కొట్లాటలు ప్రారంభము కాగానే మహామృదీయుల యొక్కయు, క్రైస్తవుల యొక్కయు, యూదుల యొక్కయు ధనమాన ప్రాణముల రక్షించుటకై సేనల నంపుటకు యేర్పాటులు చేయబడెను. త్వరలో యెప్పటియట్లు దేశము శాంతపడునని తలచుటకు కారణము లున్నవి. 'లెయిలింగ్ వాల్' తగాదా విషయమై భారత మహామృదీయులు దుఃఖపడుటయు, పాలస్తీనులో పవిత్ర స్థలముల యెడల మహామృదీయులు చాల భక్తి విశ్వాసములు గలిగి యుండుటయు ఆంగ్ల ప్రభుత్వమునకు తెలుపబడినది. పాలస్తీను పరిపాలనమును గురించి మాడ భారత ప్రభుత్వము ఆంగ్ల ప్రభుత్వమునకు తెలుసుకొనినది.

శారదాగారి బిల్లుపై చర్చ

ప్రశ్నోత్తర సమయములైన తరువాత సెలెక్టు కమిటీ వారిచే సవరింపబడిన శారదాగారి బాల్యవివాహ నిషేధక చట్టము చర్చకు వచ్చెను.

ఆచార్యాగారి సవరణ

పునస్సంధాన మయోనిర్ణయసంఘమువారి నివేదిక మొన్న మొన్ననే ప్రచురింపబడినది గనుకను భారతదేశములో వివిధజాతులలో నమలులోనున్న వివాహచట్టములు ఆచారములు సంఘముయెదుట నివ్వబడిన సాక్ష్యము పూర్తిగా తెలియనిది నిర్ణయించుటకు వీలులేదు గనుకను, బిల్లుపై చర్చ ప్రస్తుతము ఆపవలసినదని ఆచార్యాగారు ప్రతిపాదించిరి. ఈ ప్రతిపాదనమును చేయుచు ఆచార్యాగారి భావములను వ్యక్తపరచిరి:—

“గర్భాధానవయోనిర్ణయ సంఘమువారి నివేదికను ప్రతి సభ్యుడు చదువువరకు బిల్లును చర్చించరాదు. ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారి బాధ్యత చాల హెచ్చుగానున్నది. ఈశాసనమునందు నాకు అభిమానము లేదు. త్వరపడి ఈ శాసనమును చేయరాదు. రెండుసంవత్సరములనుండి మాత్రమే ఈశాసనము దేశములో నలుగుచున్నది. అనంతముగని కాలప్రవాహములో నీరెండుసంవత్సరముల త్వరము లేంత? ప్రజల మతభావములలో పానిపోయిన మార్పులని వచ్చినప్పడు అందరియభిప్రాయములను కనుగొని మరీశాసనము చేయబడునని హొంమెంబరుగారు బిల్లును సెలెక్టు కమిటీకి సంపునపుడు అభియమిచ్చియుండిరి. ఈశాసనమును చాలమంది ఆమోదించుచున్నారో సభవారు కనుగొనవలసియున్నది. నివేదికనే చదువుటకు సమయము చాలలేదు. సంఘమువారి వాదములు నిస్సారమును. భారత ప్రజల తల్లెలగుటవలన దేశమునకు చాల హానికలుగుచున్నదని సంఘమువారునుచున్నారు. ఈభావములు పరస్పరవిరుద్ధములుగా నాకుతోచుచున్నవి. శాసనసభతో సంబంధములేని స్త్రీ ప్రచారకులు యీవిషయమై ప్రమాణముగా చేయబడిరి. ఈశాసనసభకు వారు ప్రమాణము కా

జాలరు. మహామృదీయు లేమోకాని శాసనసభలో నందరును సంఘసంస్కారము నభిమానించుచున్నారు. ఈవిషయములో పూర్వాచారపరాయణుల యభిప్రాయములు గౌరవింపబడుట లేదు. వేదకాలములో రజస్వలా పూర్వ వివాహములు విధిగా నుండెడివని ఋజువు చేయ గలిగినచో పూర్వాచార పరాయణుల వాదములకు ప్రత్యుత్తరము చెప్పినట్లే. ఏతీతదేశములో నీ బిల్లుకు వ్యతిరేకాభిప్రాయము లేన్ని వచ్చినచో చూడుడు. బిల్లుకు అనుకూల సాక్ష్యమును గొప్పజేసి, సంఘమువారు ప్రతికూల సాక్ష్యమును స్వల్పముగా చూపిరి.

అధ్యక్షుడు:—ఇన్ని విషయములను చెప్పి కొన్నిటిని మాత్రమే బాగుగా చర్చించినచో యెక్కువ బాగుగా నుండేడిది. (నవ్వు)

ఆచార్యాగారు:—అఫ్ గవి స్థానమునందు జరిగిన వ్యవహారములను మీరెరింగి యే యున్నారు. ఇట్టము లేని నారీపై యిట్టి శాసనము నమలుపరచినచో మేయికంటె చెరుపే హెచ్చుకలుగురు.

అమరనాథ దత్తుగారి ప్రతిఘటన

విదేశ ప్రభుత్వము యొక్క నివేదిక లన్నిటివలెనే ఈనివేదిక గూడ ఉపయోగము మానినది. ఈబిల్లు సాంఘికాచారములతో ననవసరముగా జోక్యము కలిగించుకొను చున్నదని ప్రజలు తలచుచున్నారు. బాల గంగాధర తిలకనుండి మహాశయులను దేశాంతరము బంపినట్టియు, అనేకమంది యువకుల కష్టములను జూచి యేమాత్రమును జాలి దలచని యిట్టి ప్రభుత్వము బిల్లు ఆమోదించ బడినప్పడు దేశములో నేర్పడు స్థితిగతుల నెరుంగదని మనము తలచవలెనా?

శేషయ్యగారి ప్రతిఘటన

బిల్లు సాంఘిక విషయమును కలుగజేయు ననియు, దక్షిణదేశములో ననేకులు బిల్లుకు వ్యతిరేకముగా నున్నారనియు, అనేకులు కష్టనిష్ఠురములనును, ఖర్చునకును ఓర్చి సిక్కిం వచ్చుటవలన వారి సద్భావము వెల్లడియగుచున్నదనియు చెప్పి శేషయ్యగారు బిల్లును ప్రతిఘటించెను.

ప్రభుత్వమువారు మనఃస్ఫూర్తిగా సమర్థించుట

బిల్లునెడల ప్రభుత్వమువారికి గాఢముగ సానుభూతి గలదనియు, హరిబిలాస్ శారదాగారిబిల్లు నామోదించేయుచో ప్రభుత్వమువారే మొదట వారిని అభినందింతురనియు కేరార్ గారు నుడివిరి. రెండు తీవ్రపద్ధతులమధ్య, అనగా త్వరపడి హతాత్తుగా శాసనముచేయు పద్ధతికిని, సరసముగ శాసనముల నన్నిటిని నిరోధించుపద్ధతికిని మధ్య నున్న అపాయములయొక్కయు చిక్కులయొక్కయు ఆధిక్యము కనబడెను. మనము సంఘము నుండి తొలగించబడిన చెడుగులను బాగుగా పరీక్షించి, బహు సంఖ్యాకు లామోదించునట్లుగా శాసనముచేయు పద్ధతిని ప్రభుత్వమువారు మొదటినుండియు నామోదించుచుండిరి. ఈ బిల్లుతో సంబంధించిన విషయములను విచారింతుటకు పునస్సంధాన నిర్ణయసంఘము స్థాపించబడి యుండెను. కనుక ఆ నివేదిక వెలువడువరకు బిల్లును ఆపియుంచవలెనను ప్రతిపాదనమును ప్రభుత్వమువారు సమర్థించిరి. ఈసమస్యవిషయము దేశములో నన్ని యభిప్రాయములు గలవారును తమతమ యభిప్రాయములను సంఘమునెదుట తెలియజేయుదురని మేము తలచితిమి. మరియు సంఘమువారు బాగుగా విచారించి తమ యభిప్రాయము నిర్దురనిగూడ మేము తలచితిమి. ఈబిల్లు నివారింప నుద్దేశించు చెడుగులనుగూర్చి దేశీయులు బాగుగా గ్రహించుచున్నారు. సంఘమువారు వివిధాభిప్రాయములు గలవారి సాక్ష్యమును చాల కృషిచేసి పుచ్చుకొని సలహాల నిచ్చిరి. కమిటీ యెదుట వివిధాభిప్రాయములు గలవారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. వారి ఫలితము నివేదికరూపమున శాసనసభవారియెదుట ఉన్నది. ఆ సంఘములో వివిధాభిప్రాయములు గలవారి ప్రతినిధులు గలరు. వ్యాయవాదులు కమిటీలో నుండిరి. పరిపాలనాసభవారు గలవారును సుప్రసిద్ధ వైద్యభిజ్ఞులును సంఘములో నుండిరి. బిల్లుకు సంబంధించిన వాదోపవాదములను గూర్చి సంఘమువారు చేసిన నివేదిక మిక్కిలి ప్రాముఖ్యము వహించి యున్నది. నివేదికను చదివిన వారందరు మోరోపంతు జోషీగారును వారి సంఘసభ్యులును దేశమునకు చాల సేవ చేసిరిని చెప్పకతప్పదు. దేశమంతయు వారికి కృతజ్ఞత జూపవలెను.

సంఘములో కుళ్లు

నివేదికలోనుండి గ్రహింపదగిన సారాంశ మొక్కటి కలదు. మనము తిత్తణము నివారింపవలసిన చెడుగు ఒకటికలదు. బాల్యవివాహమువలన తరతరములనుండి బాలికలకు హానిజరుగుచున్నదనుటయే కాదు. ఈబలహీనత ముందుతరములవారికిగూడ సంకమించి దేశమునకు మితిలేని హాని కలుగజేయుచున్నది. బిల్లుకు ప్రతిఘటనచేయువారి సద్భావముగూడ ప్రభుత్వమువారికి బాగుగా తెలియును. చాలాకాలమునుండి వచ్చుచున్న చెడు

గును హాతాత్తుగా మార్చునప్పుడు ప్రతిఫలన హెచ్చుగా నుండునట్లు వాస్తవమే. కాని కాలక్రమేణ యీ ప్రతిఫలన తగ్గును.

ముగింపు

సంఘములో కుళ్లున్నదని మన మెరుంగుదుము. దానిని నివారించుటకు శారదాగారి బాల్యవివాహ నిషేధచట్టము మొదటి సాధనమనిగూడ మన మెరుంగుదుము. కుళ్లున్నదని మనము తెలిసికొని మంచి ప్రతిక్రియ యని మనకు తోచినప్పుడు మనము ధర్మమని తోచుదానిని సమర్థించక దప్పదు. ఈ యభిప్రాయముతో సభలో చాలమంది అంగీకరించెదరని తలచును. ఈ బిల్లు సరియైనదనియు, దానిని సమర్థించుట వారి కర్తవ్యమనియు వారు గ్రహించు తురని మాడ నేను తలచును.

నియోగిగారి ప్రతిఫలన

రాష్ట్రీయపరిభ్రమ్యులే బిల్లు నామోదించనపుడు భారత ప్రభుత్వ మెట్లు ఒప్పుకొనవచ్చును? దేశములో చాలమంది బిల్లుకు ప్రతికూలురుగా నున్నారు. ఇంకా ౮ సంఘసంస్కరణ సభలో గూడ చాలమంది ప్రతికూలురుగా నుండిరి. బిల్లుకు అనుకూలముగా ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానము అధ్యక్షుడును కేకాదాగారు ప్రయత్నములు చేసినను బడిపోయెను. కేవలము పూర్వార్థపరాయణులే దీనికి ప్రసకూలురుగాలేరు. బెంగాల్ కాయస్థ సమాజమువారుగూడ బిల్లును ఆమోదించలేదు వైద్యసమ్మేళనము అంత మొందుచుండగా బిల్లుకు అనుకూలాభిప్రాయము పొందబడెనని నియోగిగారు చెప్పిరి. ఈ అధిక సంఖ్యాకు లయభిప్రాయమును మన్నించవలెనని వారు కోరిరి.

మహమ్మదీయాభిప్రాయము

పంజాబు మహమ్మదీయ ప్రతినిధియగు అబ్దుల్ హయాగారిట్లు చెప్పిరి:— మహమ్మదీయాభిప్రాయము స్పష్టముగా ప్రకటింపబడుటకు తగిన వ్యవధి లేనందున మహమ్మదీయులు ఆచార్యాగారి సరణగు బలపరుప నిశ్చయించినారు. ఈ బిల్లులో నిమిడియున్న మాత్రములను మహమ్మదీయులు ఒప్పుకొనరనిగాదు. సంఘములో మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యము హెచ్చుగా లేకుండెను విషయమునకు తగిన ప్రాముఖ్యతను ప్రభుత్వమువారుగాని నాసంఘమువారుగాని యిచ్చియుండలేదు.

షేర్షాజీగారు యిట్లుచెప్పుట సత్యము కాదనిరి.

అబ్దుల్ హయాగారు:— మహమ్మదీయులు యీశాసనము తమకు అవసరములేదని తలచుచున్నారు. వారిలో బాల్య వివాహములు హెచ్చుగాలేవు-అదిగాక వారి వ్యక్తిపరమగు న్యాయశాస్త్రములో రక్షములు చాలగలవు-సంఘములో చెడుగులున్నను యిట్టిసభ వీనిని పరిమర్చింప సమర్థముకాదు-కావున కొంతకాలము బిల్లును ఆపియుంచవలెనని కోరుచున్నారు. ఈ బిల్లులోని మాత్రములను మహమ్మదీయులు ఆమోదించుటలేదని తలచరాదు. వ్యవధియిచ్చినచో కొన్ని మార్పులతో మహమ్మదీయు లీ బిల్లును మనస్ఫూర్తిగా నామోదించగలరు. అంతట శాసనసభ విరమించెను.

శారదాబిల్లుపై చర్చ

లాచి ముచ్చటలు

సిక్ఖా, సెప్టెం 5:—శారదాబిల్లుపై ప్రభుత్వమువారు తమ అభిప్రాయములను నిన్నటిదినము స్పష్టపరచినను బిల్లు ఏమగునో చెప్పటకు వీలులేకున్నది. అనధికారులలో పలువురు ఎట్టి నిర్ణయము ఇంకను గావించుకొనలేదు. కొందరు బిల్లును ఆక్షేపించుటకు తీర్మానించుకొని యున్నారు. బిల్లుపై చర్చ కొంతకాలమునకు ఆపుదల చేయవలయునని మహమ్మదీయుల అభిప్రాయమై యున్నది. 12 సం॥వయస్సును నిర్ణయింపవలయునని పండిత మోక్షగూరు అభిప్రాయము తెలిపినట్లు వదంతిగలదు. ఇట్లుచేసిన ఏకగ్రీవముగ బిల్లు ఆమోదించబడుటకు అవకాశ ముండునని వారి అభిప్రాయము. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

ప్రకటన

నా రెండవకుమారుడు వేమల లక్ష్మీనరసింహంఅనువాడుదుర్వ్యసనా సత్తుడయి చాలాడబ్బు దుర్వ్యయము చేయుచున్నాడు. అందు నిమిత్తం రుణములుకూడ చేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది- సదరు లక్ష్మీనరసింహంకు యేమియూ ఆస్తిలేదు. నాకుండు యావదాస్తియు నా స్వార్థితమయియున్నది. గాన సదరు లక్ష్మీనరసింహంకు యెవరున్నా రుణములు యివ్వకూడదు. అట్లు రుణములుయిచ్చినవారు సొమ్ముకు నష్టపడుదురు.

ప్రియాఅగ్రహారం, వేమల జగన్నాథం, గంజాం జిల్లా. 31-8-29.

దేశాభిమానులగు భారతీయు లెల్లరు శార్దాబిల్లుల బలపరుపవలెను

డా॥ వరదరాజులునాయుడుగారి అభిప్రాయము

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 5:—డా॥ ప. వరదరాజులు నాయుడుగారు శార్దాబిల్లుల దేశాభిమానులగు భారతీయులెల్లరు బలపరుపవలెనని యిట్లు విన్నవించుచున్నారు. బాల్య వివాహములు చేయుట పవిత్ర భారతీయ స్త్రీత్వమునకు దోషమొనరించినటులగును. దక్షిణ యిండియా యందు బాల్య వివాహములు నెదిరించువారు పూర్వార్థపరాయణులగు బ్రాహ్మణులే. నిన్న గా॥ సర్ జేమ్స్ క్రేరాగుగారు ఆసెంబ్లీయందు నుడివినటుల ప్రభుత్వమువారుకూడ యీ బిల్లుల బలపరుపవలెనని యున్నటుల తెలియవచ్చుచున్నది. ఈ విధముగా ప్రభుత్వసభ్యుడు ధైర్యముగా ప్రభుత్వమువారు యీ బిల్లులను బలపరుపవలెనని యున్నారని గా॥ క్రేరాగుగారు చెప్పినందులకు నేను నాతనిని సభినందించుచున్నాను. రాజకీయముల లండెన్ని విభేదములున్నను సంఘమునకై నను న్యాయము సమకూర్చవలెనని గోషమప్రభువును నేను కోరుచున్నాను. పూర్వార్థపరాయణుల రాయబారము అన్ని మతములవారి యభిప్రాయముల వెలిబుచ్చుట లేదని హిందువులును బ్రాహ్మణులు బహిరంగముగా తెలిపి శారదా బిల్లులను బలపరుపవలెనని కోరుచున్నాను. (ఆ. ప్రె.)

శారదా బిల్లు కావలెను గుంటూరులో సభ

ప్రతికక్షులగు పూర్వార్థపరాయణులను సభలో మాట్లాడ నియ్యలేదు

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు, సెప్టెంబరు 4-వివాహ వయో నిర్ణయ శాసన మేర్పరచుటకై శారదాగారు పాపాదించిన చిత్తుచట్టమును ఆమోదించుచు సమర్థించుచు గుంటూరు పౌరులు గతరాత్రి సభచేసిరి. పలు జడ్జిగారు సి.వి. సంపత్ అయ్యంగారు అధ్యక్షతవహించిరి. ఈ క్రింది రీతిగా తీర్మానము చేసిరి.

శారదాగారి చిత్తుచట్టము వెంటనే శాసనరూపముగా అమలుపరచవలయుననియు వైప్రామిగారివద్దకు రాయబార వర్గముగా పేంజేసిన పూర్వార్థపరాయణుల ప్రతినిధివర్గము భారతదేశములోని జనబాహుళ్యాభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించుటలేదనియు కనుకవారి మాటలను పాటించవలదనియు గుంటూరు పౌరులు విన్నవించుచున్నారు.

ఈ సభకురావలసినదిగా పౌరులందరూ ఆహ్వానింపబడిరి. కాని, యీ శారదాబిల్లునకు ప్రతికూలాభిప్రాయమును వెలిబుచ్చుటకై ఆగ్రహారము నివాసులైన శివావధానిగారు సభలో లేచి నిలువగానే ప్రతికూల పక్షులెవరును సభలో మాట్లాడ గూడదనియు, అనుకూలాభిప్రాయములకే యీ సభ యుద్దేశింపబడె ననియు సభాధ్యక్షులు చెప్పి శివావధానిగారి మాట్లాడ నియ్యలేదు. అందువల్ల ప్రతికూల పక్షులగు పూర్వార్థపరాయణులను సభలో నుండి వెడలిపోయిరి.

రాత్రి 8 గంటల వరకును సభ జరిగెను. నడింపల్లి నరసింహారావుగారు, అక్కిన ప్రెగడ లక్ష్మీనారాయణ గారు రామ స్వామి గుప్త గారు రుగాని వేదాంతం నరసింహాచారిగారు, సభలో నుపన్యసించిరి- అధ్యక్షుడు లేచి ప్రాథమిక వివాహములను సమర్థించుచు వేదప్రమాణములను కేర్పొనిరి- సభవారి తీర్మానమును ఆసెంబ్లీ సభాకార్యదర్శిగారికి తంతివార్తములమున తెలియజేయుటకై సభాధ్యక్షుల కనుజ్ఞ యొసంగబడెను.

శారదాబిల్లును గూర్చిన చర్చ ఆసెంబ్లీ సభలో నేడు చర్చకు రానున్నది గనుక వెంటనే తెలియజేయుట కనుజ్ఞ యొసంగబడెను.

పూర్వార్థచారుల సభ

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు, సెప్టెంబరు 5:—నిన్న జరిగిన గుంటూరు పౌరులసభకు ప్రతికూలముగా గతరాత్రి పూర్వార్థపరాయణుల సభయొకటి గోవిందరాజుల శ్రీనివాసరావుపంతులుగారి అధ్యక్షత జరిగెను.

సాంఘికవిషయములకును నుతవిషయములకును రాజకీయశాసనముల నమలుపరచుట దేశాభిప్రాయముననియు వివాహమునెడీ పవిత్రకార్యమును శాసనాధికారముల పాలుచేసి న్యాయసభాధికారుల విచారణాధికారముల నశముచేసి నంపతులను రద్దుల కెక్కించి కుటుంబమర్యాదలను దాంపత్య గౌరవమును వివాహ పవిత్రతను నమ్ముచేయుట యగుననియు సభాధ్యక్షులు లుపన్యసించుచు చెప్పిరి. డాక్టరు పి. సూర్యనారాయణగారును, దాచేపల్లి రామబ్రహ్మముగారును దేశరాజు హనుమంతరావు పంతులుగారును వి. శివావధాన్లుగారును జీ. రామలింగయ్యగారును తదితరులును సభలో నుపన్యసించి శారదా బిల్లును ఖండించి నిరసించిరి.

శారదా బిల్లు ఆమలులోనికి రాకూడదని యధిక్షేపించు సభవారిక తీర్మానము చేసిరి. అంతట సభ ముగిసెను (తంతి వార్త)

జనవరి 1 తేదీ మహాత్ముని నాయకత్వము

దేశమునందెన్నో బాడ్డాలీలు లేవు

“అయినను నా విశ్వాసము చెడదు”

ఆహమ్మదాబాదు, సెప్టెంబరు 5:—“జనబాహుళ్య మంతయు శాసనసోల్లంఘనపథ మనుసరించుటకు ఆదుర్దాపడుచున్నారు. కాని నేనే వెనుదీయుచున్నాననుట చాలపారబాటు. నా మరతులై శాసనసోల్లంఘన మనుసరింప సిద్ధమగునన్న ప్రజల నెట్లు నడపింపవలెనో నేనెరుంగుదును. అట్టిచూచన యేమియు అగుపడలేదు. అయిన నేక విశ్వాసమును గోల్పోలేదు. ఇపుడు మనల నావరించుచున్న నిరుత్సాహపు టంధకారము జనవరి 1 వ తేదీనరేకి చెడరిపోయి. కాంతివంతమగునని ఆశించుచున్నాను” అని గాంధీమహాత్ముడు ఒక విలేఖరికి ప్రశస్తిత్తరముగ యంగు ఇండియాలో వ్రాయుచున్నాడు.

“నిర్ణీతదినమగు 1930 జనవరి 1 వ తేదీ అతిర్వరగ వైబుచున్నది. కాని మీ రింకను ఖాదీ ఖాదీ యని ఖాదీ మంత్రము విడచుకొన్నారు. దేశమును తగు మార్గమున నడపింప కున్నారు” అని ఒక విలేఖరి వ్రాసినదానికి ప్రశస్తిత్తరముగ గాంధీగారు వై వాక్యముతో బాటు యిట్లు వ్రాసిరి.

“ఇక స్వరూప నిల్ల భాయినిగూర్చి ఆతడు నా యనుమతి సర్వదా బడసియున్నాడు. కాని తన నాయకత్వము ఫలించుటకు ఆతడు బాడ్డాలీ పరిధి” లు కోరును. దేశములో నేడు ఎన్ని బాడ్డాలీలు సిద్ధమగునన్నవి. బార్డోలీలో ఆమాత్రపు స్వల్ప సత్యాగ్రహమొనర్చి స్థానిక యిబ్బందులు తొలగించుటకు ఏడేడడ శాంతియుతమగు ప్రచారము జరుగవలసివచ్చెను. యావద్భారత దేశపు స్వాతంత్ర్యసాధనకయి బార్డోలీ సంపూర్ణ ఆత్మ సమర్పణజేయ నేడయిన సిద్ధమగు నున్నదా యనునది సందేహమే. బాడ్డోలీ విషయమున నాకు సర్దారనకు గొప్ప ఆశగలదు. కాని యింకను సమయమరుదెంచలేదు. బాడ్డోలీయే ఆపడలోనున్నది.” (ఆ. ప్రె.)

“బాబా తెంగ్డి”గారు

సామ్రాజ్య ప్రతికూలసంఘాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడుట

మిరటలుకేను ముద్దాయికి గౌరవము

మిరటలు, సెప్టెంబరు 5:—మిరటలకుట్రకేనులో ముద్దాయి లందరిలోకి పెద్దలును అందరిచే “బాబా తెంగ్డిగారు”యని విలువబడువారును ఆగు తెంగ్డిగారిని బెర్లనులో సామ్రాజ్యప్రతికూలసమితి కార్యనిర్వాహకవర్గము వారు అధ్యక్షునిగ నెన్నుకొనినట్లు తత్కార్యాలయమునుండి నేడు వార్త వచ్చెను. ఆతను సామ్రాజ్యకాంక్షకు ప్రతికూలముగ జేసిన ప్రచారమును ప్రపంచములో నన్ని ప్రాంతములందలి సమితి సభ్యులును ప్రశంసించినట్లు ఆ వార్తయందు తెలియజేయబడెను. “మిరటలు, మిరటోడి మిరటలు వై దీలును తమ తరపున సామ్రాజ్యాధికారులకు ప్రతికూల సమరము సాగించుచున్న వీరులుగా బానిసత్వమునందున జాతులవారందరూ భావించుచున్నారు. మిమ్ము అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనుట మీ శ్రమకు తగిన ప్రతిఫలము కానేరదు అని ఆ లేఖలో గలదు.

తెంగ్డిగారు అధ్యక్షతనంగీకరించి రని తెలియుచున్నది.(ఆ.ప్రె.)

“శారదాబిల్లు ఆవశ్యకత”

చెన్నపురి నాయకుల యామోదము

పూర్వాచారవాద విమర్శనము

భారత శాసనసభయందు చర్చింపబడవచ్చు శ్రీ హర విలాస శారదాగారి వివాహ వయో నిర్ణయ శాసనమును బలపరచుటగాను నిన్నటిసాయంత్రము గోఖలే భవనమందు పూర్వసభ గావించబడెను. శ్రీ పి. యస్. శివస్వామి అయ్యగారు సభాధ్యక్షుల పదవిని వహించి, శ్రీయుతులు డి॥ బి॥ టి. రంగాచారి, డి. బి. రామచంద్రారావు పంతులు, గౌ॥ మేమల వెంకటేశ్వరయ్య పంతులు, టి. ఆర్. వేంకట్రామ శాస్త్రి, సి. బి. యి. ప్రాసెస్ యజ్ఞ నారాయణయ్యగారులు యింకను పలువురు గలరు.

అధ్యక్షులు

శ్రీ పి. యస్. శివస్వామి అయ్యగారు ప్రభుత్వమున మాట్లాడుచు వివాహ వయోనిర్ణయ శాసనము సంగీకరించువారి యభిప్రాయములే తాము ప్రకటించుచున్నామనియు, ప్రజాభిప్రాయము బిల్లునకు అనుకూలమా ప్రతికూలమా ఏదై పు హెచ్చు గానున్నదను విషయము కనుగొనుట ఎస్సెంటియైక్కుయను, ప్రభుత్వమువారియొక్క పనిగాని తమకు సంబంధము లేదనియు, కాని శాసనముపై తమ యభిప్రాయముల చెల్లడించుట మాత్రమే తమ కర్తవ్యమనియు ఈశాసనమే యత్యవసరముల నాపుటగాను ఉద్దేశపడినది? వైవాహికవయస్సును హెచ్చించుట శాస్త్రవిరుద్ధమా ప్రభుత్వశాసన సమావేశ్యక మగు నెంతటి తీవ్రముగా నీయవలయును ప్రబలియున్నదా? సాంఘిక శాసనముయొక్క స్వరూపమేమను ప్రశ్నలను చర్చింప బూనెదమని పలికిరి. “ఈశాసనమును బలపరచువారియం దనేకులు ఈశాసనమువలన బాలవీతంతృప్తుల సంఖ్య తగ్గింప నుద్దేశించుచున్నారనుట నిశ్చయమే కాని ఇది యొక్కటియే ముఖ్యోద్దేశము గాదు. ఇంక నెన్నియో ప్రధానోద్దేశములుగలవు. బాల్య వివాహ మంతటి యుపద్రవకరము కాదుగాని యుక్తవయస్సు రాకపూర్వము పునస్సంధానము జరుగుటవలన మాత్రము మహా పకారము లు జరుగును. కాని బాల్యసంభోగమును నివారించుట కులభముకాదు. గావున బాల్యవివాహములే నివారించ శాసనమును వాంఛించుచున్నాడు. ఇక బాల్యసంభోగమువలన కలుగు మహాసర్థములను వేరుగ వివరింపబలిలేదు. తల్లి బిడ్డల అల్పక్షియము, మానసిక, దేహరగ్మతలను, విడితములే. శిశుమరణ సంఖ్య హెచ్చుటకును, తల్లి బిడ్డల ఊబలాయువ్యములకును బాల్య సంభోగము మాత్రమే కారణముగా దనియు నింక నెన్నియో కారణాంతరములు కలవనియు శాసన ప్రతిపాలక వాదము. కాని ఇతరకారణములుగూడ కలవు గావున అందొక కారణమును ముందు సంస్కరించుకొన రాద నుట వివేకముగాదు. అందును హిందూజాతియొక్క బలాయన ఊతక బాల్యసంభోగము ప్రధాన కారణమైయున్నది.

వివాహ వయస్సును హెచ్చించుట శాస్త్ర విరుద్ధమాయను విషయములలో రైటు ఆనరబిల్ వి. యస్. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు 20 సం॥ క్రిందట వ్రాసిన వ్యాసమును చదివిన వారికి విషయము చక్కగా జోధపడగలదు. “వేదములు రజస్వలా వివాహముల సంగీకరించుటయే గాక” రజస్వలా వివాహములుగాక మరొక పద్ధతిని వేదములు చెప్పియుండ లేదని ఆ వ్యాసమున వాద వ్రాసిరి. స్మృతిగలలో పురాతన స్మృతులు చాలాభాగము రజస్వలా వివాహమునే చెప్పియుండెనుగాని తిరువాత స్మృతులు కొన్ని రజస్వలాతూర్వ వివాహముల కొంత యు కామోచించెననియు, మొత్తముమీద స్మృతుల ప్రామాణ్యమును గైకొనిన రజస్వలా వివాహముల కనుకూలమేగాని ప్రతికూలము గాదనియు, నిష్పక్షపాతులగు శ్రీ శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు చెల్లడించి యుండిరి.

ఈ బాల్య సంభోగానరకము కడు తీవ్రమైనదనియు, అందుచే శాసన మావశ్యకమనియు, తగిన ప్రయత్నములు గావించుట మన ధర్మమనియు మా యభిప్రాయము.

నిరాధారవాదము

శాసన ప్రతిపాలక వాద మేమనిన ఈ శాసనమువలన నుంది కంటేను అనర్థ మెక్కుడుగ కలుగగలదనియు, వివాహ వయస్సు హెచ్చుగ నున్న అమెరికా దేశమునం దనేక దురాచారము లింపులన ప్రబలియున్నవనియు వాదించుచున్నాడు. కాని వైవాహిక వయస్సును రజస్వలానంతరమువరకు, ఒకటి రెండు నన్నరములు హెచ్చించినంత మాత్రమున దురాచారములు దేశమునందు ప్రబలునని తలంచుట గొప్ప ప్రమాదము. రజస్వలా వివాహము లాసరించెడి సంఘము లీదేశమునందు

అత్యధికముగా నున్నవి. అట్లు రజస్వలావివాహములు గావించుకొనిన వారీయందు తనశిలమును గాపాడుకొనలేదని వాదించుట ధోరణుగ దురపవాదమును వారిపై వారోపించుటయగును. ఈ శాసనమువలననే దేశమునకంతటికిని సాంఘికమోక్షము సమకూరునని నేను భ్రమజెందుటలేదు. మరియు నీ శాసనమాత్రమున మనసంఘము సరించుననియు నాకు భీతిలేదు. ఈ శాసనమునందు నూచింపబడిన నివారణోపాయము సక్రమమును యుక్తమైనదిగా తోచుచున్నది. శారదాగారు మొట్టమొదట ఫలానా వయస్సులోపల గావించబడెడి వివాహములు చెల్ల నేర నను శాసనమును ప్రవేశపెట్టజూచిరి. కాని అందువలన చాలా యిక్కటులు జనించెడివి. కాని ఇయ్యది నిరుపద్రవకరము. కావున బాల్యవివాహముల నివారించుట ముఖ్యగూత్రముగా గలిగిన నీ శాసనము నామోదించవలెను” అని పలికిరి.

శ్రీ వేమనరపు రామదాసు పంతులుగారు

తీర్మానము :— భారత శాసనసభయందు శ్రీ హర విలాస శారదాగారు ప్రవేశపెట్టిన బాల్యవివాహ నివారణ శాసనము, పునస్సంధాన వయోనిర్ణయ శాసనములయొక్క విధానమును ఉద్దేశములను చెన్నపురిపాఠల యీ సభవారు మనఃపూర్వకముగ నామోదించుచున్నారు” అను తీర్మానమును శ్రీ వి. రామదాసు పంతులుగారు ఉపపాదించుచు సిద్ధా రాజ ప్రతినిధిగారివద్దకు రాయబారమునకై వెడలినవారు ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసుకొనదగిన చెడుగు బాల్యవివాహముల వలన కలుగుటలేదని వాదించిననియు, బాల్యవివాహముల నావరించుచున్న సంఘములవారికిం తెను మానసిక, శారీరిక, నైతికముగ నేమాత్రము చెనుకబడియుండలేదని పూర్వాచార పరాయణుల వాదమనియు, నీ విషయమును పునస్సంధాన వయోనిర్ణయ విచారణ సంఘము వారు కడు బాగురూపతో పరిశీలించి తగిన సమాధానము లాసంగి యుండిరినియు, బాల్య వివాహములవలన సాంఘికఆరోగ్యశారీరిక, ఆర్థిక, విద్యావిషయములం దన్నిట పలు అనర్థకములు వాటిల్లుచున్నట్లుల వారు నిదర్శనపూర్వకముగా రుజువుపరచి యుండిరినియు కావున నీ కాలమున బాల్యవివాహసర్థకములను గూర్చి సంతయించుట అప్రస్తుతమని పలికిరి.

యిక సాంఘిక విషయములందు ప్రభుత్వజోక్యము కూడదను వాదము విషయమై హిందూలను సంస్కరించుటకు ప్రయత్నములు జరిగినపుడైన యెట్టి ఆందోళన కలుగుననే యుండవలెననియు, అప్పుడప్పుడు కాలము ననుసరించి ధర్మశాస్త్ర సంఘకట్టుబాట్లను సంస్కరించుచు, నూతన సాంఘిక ధర్మములను ప్రతిష్ఠించు విషయము పూర్వాచార పరులను అంగీకరించుచున్నారనియు, అట్టిచో శాసనము నాడేమియు పీతాధిపతులును, మతగురువులును తూర్ణిభావము వహించియుండ, ప్రజాప్రతినిధులగు భారత శాసనసభా సభ్యులకంటెను ఈపని కి అర్హులగువారు మరెవ్వరు నుండగలరనియు పలికిరి. భారత దేశమునం దిప్పుడు నుండు కమందు గూడ సంయుక్త నియోజకవర్గ ప్రతినిధులే శాసనసంస్థలం దుండురగావున కైన, కై ప్రభుత్వ మహమ్మదీయాది మతాంతరుల కిశాసనముగావించుట కధికారములేదని వాదించు వీలుగాదనియు, “సతి” యత్యవసరమును తుదముట్టించుటకు శాసనముగావించునపుడును, వితంతుదాహము, కిబిత్ వివాహవల్లము, దేవదాసీవల్లముల సందర్భమునను యిట్టిఆందోళన జరుపబడినవనియు, వినన సాంఘిక శాసనము లేన్నియేని గావించబడినవనియు, బరోడామొదలైన స్వదేశసంస్థానము లీవిషయములలో చాల యభిప్రాయపడియున్నవనియు, అదియునుగాక 10 మొదలు 15 సం॥ లలోపు వివాహితలైనవారికి తీర్మానమున 100 కి 25 రు మాత్రమే ననియు, మిగత 75 వంతు బాలికలును నైతికముగా పతితులుగానిచో నిక పీరివిషయమైగూడ భయపడవలసిన యగత్యమేమనియు, రజస్వలాతూర్వము వివాహము గావించవలెనను నిర్బంధము తొలగించినచో సంతసించెడి తల్లిదండ్రు లెందరో నున్నారనియు, ఆర్థికముగను, విద్యావిషయముగను నీ సంస్కరణ మొంతయు ప్రయోజనకారి కాగలదనియు, పునస్సంధాన వయస్సును హెచ్చించుటకు శాసనమును గావించినప్పటికిని వివాహమైన పిదప ముఖ్యముగా రజస్వలయైన యనంతరము భర్తకోరినచో భర్తయింటి కనుపకుండు బాలిక తల్లిదండ్రులండు బాలరనియు, అదియునుగాక భార్య భర్తలు శాసనవిరుద్ధముగ ప్రవర్తించిరా లేదాయని విచారణలు కానించు విషయములలో నెన్నియో కష్టము లుండగలవనియు, భారతదేశ స్వాతంత్ర్య సంరక్షణార్థమైన భావిసంతతివారు బలాధ్యులై యుండగలందుల కి శాసన మావశ్యకమనియు పలికిరి.

డి॥ బి॥ టి. రంగాచారిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఈ శాసనమును ఆడేమియువారు నైతము బాల్యవివాహములు లాభకరములని చెప్పుట లేదనియు, బాల్యవివాహముల వలన చెడుగులైరు సంగీకరించుచున్నను, హిందూ ధర్మశాస్త్రములకు విరుద్ధమున హేతువులేదని పూర్వాచారపరులు శాసనము నాడేమియుచున్నారనియు, సింలాకు రాయబారులుగ వెల్లి నీ వారు తమ వాదము

నందు సంపూర్ణ విశ్వాసముగలవా రనుట నిస్సంశయమే ననియు, కాని ఈ తీర్మానమునందలి ప్రజలెక్కువమంది కారి యభిప్రాయముతో నేకీభవించరని తెలియజేయుటకే నీ సభ గావించబడినదనియు, సాంఘిక శాసనములు ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి పరిజా మోదముపై గావించింపబడవలెనేగాని త్వరపడి వేసినచో ప్రిజలు తిరుగుబాటానరైనదియు, కావున బిల్లు నూత్రములను తామామోదించుచు, తీవ్ర సంస్కరణము మాత్రము కూడదని మందలించు చున్నామని పలికిరి.

శ్రీ. పి. ఆర్. కేమల అయ్యగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఈ సంస్కరణమువలన హిందూ మతమునకెట్టి హానియు లేననియు, శ్రుతి, స్మృతులు మానవుని కొరకేగాని, మానవుడు శ్రుతి స్మృతులకొరకు గాదనియు అత్యంతదురాచారములగు బాల్య వివాహము లణచివేయబడినగాని జాతి వృద్ధి నొందబాలదనియు పలికిరి.

పిదప తీర్మాన మామోదించబడిన. సభ్యులలో నొకరిద్దరుమాత్రము ప్రతిపూలభిప్రాయమును చెప్పిరి.

“ఈ తీర్మానము వైసురాయిగారికిని, అసెంబ్లీ యధ్యక్షునకును పంపుట కధ్యక్షున కధికార మునగబడినది” అను తీర్మానమును శ్రీ టి. ఆర్. వెంకటరామశాస్త్రిగారు రుపపాదించుచు తగినంత శీఘ్రకాలములో ప్రచారముమూలమున సంఘ సంస్కరణము సాధ్యమగుచో ప్రభుత్వశాసన మనావశ్యకమేననియు, కాని త్వరలో అట్టిసంస్కరణ మామోదించబడు నవకాశము లేనందున తా మిశాసనమును వాంఛించుచున్నామనియు, ఒకసంవత్సరము ప్రాయములోపలను, విదారుసంవత్సరముల ప్రాయములోపలను వితంతువులైన బాలికలు వేలు లక్షల కొలది గలరనియు, కావున రిసెంసంవత్సరములలో పుగ జరిగెడి వివాహముల నాపుటకు శాసనము లేనిచో పాపగనేరదనియు, అందుచే ఏదో యొకవయస్సును నిర్ణయముజేయు టావశ్యకమనియు, 15 సం॥ లు హెచ్చుసంఖ్యయని ఆడేమించినచో అట్లు వాదించవచ్చుననియు, అంతియేగాని ప్రభుత్వశాసనమే అక్రమమునుట అసంబంధమనియు, మాలవ్యా పండితుడును, పరదాచారిగా రును 12 సం॥ లు కామోదించుచున్నారనియు, కావున 12 లేక 18 సం॥ లకు నిర్ణయముజేయుట కనకాశముకలదనియు పలికిరి.

కారేజి ఆధ్యాపకులు శ్రీ రామస్వామి అయ్యగారును తీర్మానమును బలపరచిరి.

ప్రాసెస్ యజ్ఞ నారాయణ అయ్యగారు, యమ్. యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు తీర్మానమును బలపరచిన పిదప సభ ముగింపబడిన.

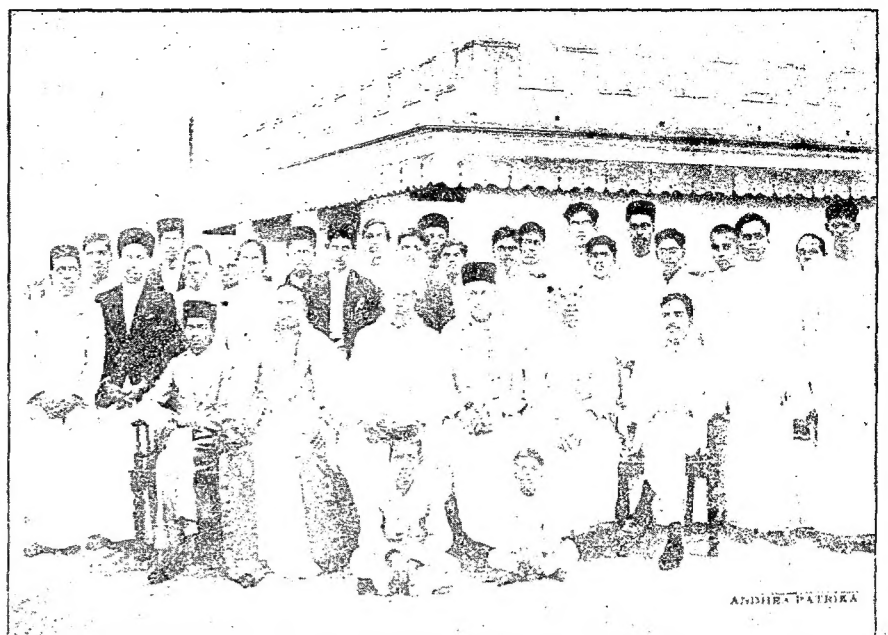
ఆప్తనుపరిస్థితులు

పి.న్యారిజాతినాయకుడు జంపబడుట
పి.సామర్, సెప్టెంబరు 5:—లోపలి పి.న్యారిజాతినాయకుడు మహాదీరు మీరు అక్కరఖానుగారు నేటిదినము ఉదయము 2కి గంటలకు వారింటిలో పండుకొని యుండగా ఎవరో వారి గది ప్రవేశించి ఒక బాంబును వేసిరి. తక్షణమే అక్కర ఖానుగారు మరణించిరి.

గార్డెజా ప్రాంతమున ఇంకను బాచాసాగొ సైనికులకును నాదిరుఖాను సేనలకును యుద్ధము జరుగుచున్నట్లు వార్తలు వచ్చుచున్నవి. (ఆ. వె)

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

ఇన్సాల్యూన్స్ అర్జీ నెం 34/29.
పెటిషనర్ :—(బుణగర్లుడు) ఉప్పలపాటి రామరాజుగారు వెంకటరామరాజు, వయస్సు 60 సం॥ములు, క్షుత్రియకులం. వ్యవసాయ జీవనం, కందుకూరు, బెంగళోర్. జిల్లా మునసబ్ కోర్టు.
రెస్పోండెంట్లు :—(బుణదాతలు) అప్పలస్వామి మరణించరు.
పైన తెలుపబడిన పెటిషనరు 1920 సం॥రం 5 ఆక్టోబరు 19 (2) సెక్షన్ ననుసరించి తన్న ఇన్సాల్యూన్స్ తీర్మానించవలసినట్లు ప్రార్థించుచు ఈకోర్టునందు ఒక అర్జీని దాఖలు చేసుకొని యున్నాడు. సదరు అర్జీ విచారణ నిమిత్తం 1-10-29 తేదీక వాయిదా వేయబడిన దని యందుమూలముగా తెలియజేయడ మైనది.
సవకోర్టు, బాపట్ల } ఎం. అనంతగిరిరావు,
4-9-29 } అడిషనల్ సబార్డినేట్ జడ్జి.

1

(1) శ్రీ కృష్ణ బాలభటులు:—తిరువళ్ళి క్షేత్రానికి హిందూ మైన్స్ కాలేజీ నుండి బాలభటుల సంఘ వార్షిక కార్యక్రమమునకు పాల్గొనిన వారిని సీ. నరేశమొదలగువారు అధ్యక్షత వహించిరి. (పి. ఎన్. ఎ.) (2) మోహనవిలాస గ్రంథాలయం:—దీర్ఘ బి. ఎన్. ఎ. గోవిందరావువారియ్యగారు పై గ్రంథాలయ వార్షిక కార్యక్రమమునందు అధ్యక్షత వహించిరి. ఉపన్యాసములు దోమా వెంకటస్వామిగారు వారికుడివైపున నున్నారు. (పె. టి. వీ.)

2

తిరువళ్ళి క్షేత్రానికి మ్యునిసిపల్ ఓటర్లకు

శ్రీమాన్ యస్. సత్యమూర్తిగారి విన్నవము
తిరువళ్ళి క్షేత్రానికి డివిజను మ్యునిసిపల్ ఓటర్లకు శ్రీమాన్ యస్. సత్యమూర్తిగారు యీ క్రిందివిధమున విన్నవించుచున్నారు:—

మాడు వత్సరముల క్రిందట మీరు అధిక సంఖ్యాకులు నన్ను కార్పొరేషను సభ్యునిగా నెన్నుకొనినారు. కార్పొరేషనునందు మీ ప్రతినిధిగా నా క్లిష్టావస్థలను నెంచిన లేక డివిజను అధిస్థానికిగాను నేను కృషిసల్పినాను. జాతీయ వాతావరణము కార్పొరేషనులో వీచునట్లు కాంగ్రెసు వారు లగు మేము ఒకరినొకరిని. ఈమారుకూడ దయచేసి మీ ఓటు ల కాంగ్రెసు అభ్యర్థిని నాకు యొసంగి నేను చేయవలసిన కార్యము ఫలవంతములుగా నొనర్చుటకు మీరు నాకు అనకాళము కలుగజేయుదురని మిమ్ముల ప్రార్థించుచున్నాను. కార్పొరేషనుయందు గత మాడు వత్సరములలో నేను చేసిన కార్యములను యికమీదట జేయవలసిన కార్యములను క్రింద బొందుపరచియున్నాను.

గత మాడు వత్సరములలో జేసిన కార్యములు

పార్థసారధి దేవాలయపు సరోవరములోని కల్పవృక్షము నెత్తివేయించి పరిశుద్ధ మొనర్చడమైనది. తిరువళ్ళి క్షేత్రానికి ముఖ్యమగు స్థలములందు పార్థసారధి సరోవరముచుట్టును దేదీప్యమానమగు విద్యుచ్ఛక్తి దీపములను కార్పొరేషనువారు వేయుటకు చేసినారు. ముత్తుకాళ తిర్తిథియందు విష్ణుశివరూపిలమునకుగాను వలయుభూమిని కార్పొరేషనువారు రొసంగుట గావించినారు. కార్పొరేషను పాతకాలలందు బాలబాలిలకు రాట్నముమీద నూలువదుకుట స్వేచ్ఛలేనని నేను ప్రతిపదించి యాకార్యము కార్పొరేషనువారు రిప్పుడు గావించుచున్నారు. తిరువళ్ళి క్షేత్రానికి డివిజనునందు దొక నూతన బాలికాపాఠశాల స్థాపించుటకు ఒకరిని. కాంగ్రెసువారు బలాత్కారమున కార్పొరేషనువారు 7000 రూపకద్దరు తమ పనివాండ్రకును కొనియున్నారు.

ఈమారు చేయబోవు కార్యములు

పార్థసారధి కుప్పము అభివృద్ధిపరచుటగాను వలయు భూదేశమును కార్పొరేషనువారు రొసంగుటకు ప్రయత్నించెదను గణపతిమొదలవీధియందు పతనాలయము నెలకొల్పుట యు బండి వెంకటేశ్వరస్వామి వీధియందు జట్కాలు నిలుచుండునందు పై కప్పువేయించుట, కుంకనానంద విశాలముగొనర్చుట, దక్షిణమద్రాసునకు ముఖ్యముగా తిరువళ్ళి క్షేత్రానికి నీ సప్తయి హెచ్చు గావించుట, కూరగాయలు అమ్ముటకు సర్కెటు కట్టించుట, మొదలగు కార్యములు నెరవేర్చుటకు యత్నపడియెదను. ఈ పై కార్యముల నొనర్చి మీ సేవ చేయుట అనకాళ మొనగూర్చుటకు దయచేసి మీ ఓట్లను నాకు భగవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఇట్లు
యస్. సత్యమూర్తి,
కాంగ్రెసు అభ్యర్థి.

ఫౌ పి త ము 1893

సీమ కమలములు మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి న్యాయమైన ధర

వీకంసి చబిత్ దాస్ అండు సన్స్
రత్నాల, బంగారు, వెండిగల వర్తకులు
112, 113 చైనాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

తిరువళ్ళి క్షేత్రానికి మ్యునిసిపల్ ఎన్నిక

సత్యమూర్తిగారి అభ్యర్థిత్యము బలపరచుటకు
బహిరంగసభ

రేపు శుక్రవారము సాయంకాలము 6 గంటలకు తిరువళ్ళి క్షేత్రానికి గంగాయన్ కొండ మండపమునందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు శ్రీమాన్ యస్. సత్యమూర్తిగారి అభ్యర్థిత్యము బలపరచుటకు ఒక బహిరంగసభ జరుగును. ఈ సందర్భమున సత్యమూర్తిగారి అభ్యర్థిత్యము బలపరచుచు శ్రీయుతులు సి. యస్. మత్తురంగ మొదలయి, స్వామి వెంకటాచలం చెట్టి, యం. యస్. సభేశ్వరయ్య, బి. రి. అహ్మద్ సయ్యద్, అబ్దుల్ హమీద్ ఖాన్, టి. సి. మినాక్షి సుందరమ్మ, బుట్టా సత్యనారాయణగారు ఉపన్యసించెదరు.

శ్రీయుత సి. కే. కృష్ణయ్యగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. ఎల్లరు రా ప్రార్థితులు.

తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘము,
మద్రాసు మహాజనసభ.

వేరొకబాంబు

మహాంతుశిష్యునికి గాయము

లాహోరు, సెప్టెంబరు 4:—మూబాలో వేరొకబాంబు యాదంతము జరిగెను. 1 వ తేదీ రాత్రి జలంధరు జిల్లాలో రాహోగ్రామమున దేవాలయమునందు మాడుబాంబులు వేయబడెను. ఒకటి మహాంతుచెంతను, రెండవది బురదలోనుపడెను. అవి రెండు ప్రేలలేదు. మాడువది మహాంతుశిష్యుని చేతువబడి, అతనికి గాయము కలిగించెను. (ఆ. పే.)

సంయుక్త రాష్ట్రములందలి కాంగ్రెసు సభ్యులసంఖ్య

వారణాసి, సెప్టెంబరు 4:—అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారి తీర్మానము ననుసరించి ఆగస్టు నెలఖిలలోపుగ లక్షమంది కాంగ్రెసు సభ్యులను సంయుక్త రాష్ట్రమువారు చేర్చవలసి యుండెను. రాష్ట్రమునందలి 46 జిల్లాలలో 27 జిల్లాలనుండి మాత్రమే వివరములు వచ్చినవి. ఈ 27 జిల్లాలలో ఇంతవరకు 60 వేలమంది కాంగ్రెసు సభ్యులగు చేరినది తెలియుచున్నది. (ఆ. పే.)

బెజవాడ

వివాహపు బిల్లులను బలపరచుట

ది 31-8-1929 సం॥ తనివారం సాయంత్రము ౫ం 6 లకు బెజవాడ గాంధీపార్కులో మ. రా. శ్రీ. డాక్టరు డి. గోవిందరాజులుగారి అధ్యక్షతక్రింద హరివిలాసవారిదాగారి వివాహపునస్సంధాన వయోనిర్ణయపు బిల్లులనుగూర్చి సభజరిగినది. అందు గోవిందరాజులుగారు తాడేపల్లి వేణుగోపాలరావుగారును బిల్లులను బలపరచుచు మాట్లాడిన పిమ్మట మ. రా. శ్రీ. పెదప్రోలు సూర్యనారాయణరావుగారు దేశమందు ప్రస్తుతము జరుగుచున్న బాల్యవివాహములనుగలనట్లములను గురించియు యవతీ వివాహముల ప్రాముఖ్యమును గురించి ప్రసంగించుచు మన పౌరాణిక గాథ లన్నియు యవతీవివాహమునే బుంపరచుచున్నవనియు నీమ బిల్లులను ప్రవచించుటకు శక్తిలేని తల్లులు గల హిందుదేశమునకు న్యాయశాస్త్రము గలగకపోవుటయే గాక దేశము నిర్వీర్యమై విముక్తి నొందదు గాన 1829 వ సంవత్సరమునందు ఏవిధముగ భారతదేశ సాంఘిక సంస్కరణమునకు రాజారామమోహన రాయలుచే నివేదింపబడిన విజ్ఞాపనము నాధారముగ విలియం బెంటింక్ ప్రభువు సహకమననిరోధమునకు కారకుడైనాడో ఆదేశిగ నేనునుమనరాజప్రతినిధి యగు గవర్నరు జనరలుగారు వివాహపునస్సంధాన వయోనిర్ణయపు బిల్లులకు ఆంగీకరించి దేశమునకు మహాపకారము చేయవలసినదని ప్రార్థింపవలసిన అంశముల నుగ్గడించుచు ప్రసంగించిన యనంతరము తీర్మానము నుపపాదించిరి. దానిని చుండువారు రంగరాయగారు బలపరచుటతో తీర్మాన మేకగ్రీవముగ నామోదించబడినది. సదరు తీర్మానమును రాజప్రతినిధి గారగు గవర్నరు జనరలుగారికి సిగ్గుకు తొందిద్యారమున పంపించడమైది. (ఒక విలేఖరి)

తూర్పు ఆఫ్రికా రాయబారము

బొంబాయిబారుల సానుభూతి

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 4:—తూర్పు ఆఫ్రికా రాయబారమువారిపట్ల సానుభూతి తెల్పుటకై బొంబాయి కార్పొరేషను అధ్యక్షులగు మేయరు నిస్సిముగారి అధ్యక్షతన ఒకపౌరసభ జరిగెను. తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయులకు ఆంగ్లేయులలో పాటు సమానహక్కు లుండవలె ననియు, ఒకటే నియోజకవర్గ మండవలయు ననియు, తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయుల హక్కులను స్థాపించుటకై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పనిచేయవలయు ననియు తీర్మానములు గావించబడెను. రాయ బారము నాయకు డగు పాండ్యగారు రాయబారమువారి పక్షమున కృతజ్ఞత తెలిపిరి. (ఆ. పే.)

నవీన జర్నలు చికిత్స

పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్రములలో మిక్కిలిఖ్యాతి చెందినది. ఈచికిత్సలో ప్రాణభీతికలుగు అపరేషనులను ఇంజక్షనులను లేవు. క్రియలు అత్యద్భుతము. సకలమైనవ్యాధులు కుదుర్చబడును. మాయొక్క పాశ్చాత్య చికిత్సలు చాల ఘనతచెందినవి. మిగతవివరములనుగురించి ఈక్రిందివిలాసమునకు వ్రాయుడు.

DR. P. NAGARAJA RAO, M.D., (Bio)
BIO-CHEMIST,
40, Central Avenue, Calcutta.

సాంఘిక ద్వేషములు

ప్రజాభీనమును హిందూదేశము నీనమయమున కలవరపరచుచున్న సందర్భములలో, సాంఘిక ద్వేషములు చాల బలమయినవి. వీనిని ముఖ్య ధారముగ గైకొని, స్వలాభమును పెంపొందించు కొనదలచువారు, జాతీయోద్యమాభివృద్ధి నిమిత్త మును, సత్వర స్వాతంత్ర్యసిద్ధి నిమిత్తమును కృషి సలుపువా రందరను శత్రువులేయని భావించుట వింత గాదు. తీవ్ర మహమ్మదీయాభిమానులును, హిందూ అభిమానులుగూడ, మహాత్మాగాంధీ, సరోజినీ దేవి, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, అబ్దుల్ కలం అజద్ మున్నగు దేశ భక్తులను మతద్రోహు లని నిందించుచున్నారు. ఇటులనే చెన్నరాజధానిలో జస్టిసుపత్రమువారు, దేశనాయకులను దూషించుటకు వెనుదీయుటలేదు. వల్లభాయి పటేలుగారు దక్షిణదేశమునకు వచ్చిన పిమ్మట, నిక్కడ ప్రబలియున్న సాంఘిక వైషమ్య ములను గుర్తించగలిగిరి. జాతీయమైత్ర్య మెటుల ప్రబలి యున్నదో గ్రహించిరి. సాంఘిక ప్రతికలు కొన్ని అనుదినము వెలిగి క్కడి సాంఘిక విద్వేషమును, వీరు కనిపెట్టగలిగిరి. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో దక్షిణ దేశమున ఎట్టి సత్కార్యమయినను కొనసాగుటకు వీలులేదని, వీరు మిగుల వగచిరి. భూసమితిని పెట్టు టకయినను, నిర్మాణ కార్యక్రమమును కొనసాగించుటకయినను, స్వరాజ్యలభి కై పాటుబడుటకయినను, సాంఘిక ద్వేషములు ప్రబలాటంకములుగ నున్నవని వీరు గ్రహించిరి.

సముద్రతీరమునందేమి, ఇతర ప్రదేశములందేమి, పటేలుగారిచ్చిన యుపన్యాసములలో యీ విషయమునే ముఖ్యముగ వివరించి దీనినుండి ప్రజలు బయల్పడ వలయునని ఎచ్చరించిరి. వల్లభాయి పటేలుగారేగాక, మహాత్మాగాంధీ, దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు, సరోజినీ దేవి, యస్. ఆర్. దాసు మున్నగు నాయకులు చెన్నపురికివచ్చి, యిట్టి దుస్థితిని గురించి వగచియుండిరి. వీరందరును పక్షపాత భూయిష్టులని చెలుపుట మిగుల సాహసము. సాంఘిక, రాజకీయ సంస్కరణములకట్ల వీరికిగల అభిమానము లోకవిదితము. వీరెల్లరును బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖులగుటచే, వీరి ఉపదేశములను తృణీకరింప వీలులేదు. స్వార్థరహితపుగు దేశసేవయందు వీరు గడించిన కీర్తిబట్టియే, వీరి హితబోధ అమూల్యమయినదని గ్రహింపవచ్చును. చెన్నరాజధానిలోని జస్టిసు యద్యమము సాంఘిక సంస్కరణోద్దేశ్యముతో బనిచేయుచున్నచో, దీనిని కొనియాడవచ్చును. హిందూసంఘమునందు హీనస్థాన మాత్ర మించియున్న నిమ్నజాతుల నుద్ధరించుటయే, వీరు

పనిగ బెట్టుకొనినచో, వీరిని దేశరక్షకులుగ భావించుట కవకాశ మేర్పడెడిది. కాని, అట్టికృషిజరుగుట లేదు. ఇటీవల నిమ్నజాతుల ప్రతినిధియగు యస్. శివరాజుగారు బ్రాహ్మణేతర యువజన సభలో నుపన్యసించుచు, తమను హీనముగ జూచుచున్న వారిలో, జంధ్యముగల బ్రాహ్మణులును, జంధ్యము లేని బ్రాహ్మణులును గలరనియు, ఇరువురలో నెవరిని కొనియాడుటకును తమకు మనస్సాప్సకున్నదనియు, చాటిరి.

బాల్యవివాహచట్టములు పనికిరావని వాదించు వారు, జస్టిసు పక్షప్రముఖులలోను గలరు. పూర్వాచారపరాయణులగు బ్రాహ్మణులతో తమకు వివాదము లేదనియు, రాజకీయ బ్రాహ్మణులనే తాము ప్రతిఘటింపవలయుననియు, కీ. శే. త్యాగరాయ చెట్టిగారు చెలిపియుండిరి. వల్లభాయి పటేలుగారు గ్రహించినటుల, ఉద్యోగపదవుల నిమిత్తమే ప్రస్తుతపు వివాదమంతయు జరుగుచున్నది. వీనివలన, బ్రాహ్మణులుగాని, బ్రాహ్మణేతరులుగాని, దేశ స్వాతంత్ర్యమునకు తోడ్పడుట కల్గ. అధిక సంఖ్యాకులు అల్పసంఖ్యాకుల గాంచి బెడరుట కెట్టి కారణము గనుపింపదు. పటేలుగారు సూచించినటుల, ఈ దేశమును బ్రాహ్మణులుగాని, బ్రాహ్మణేతరులుగాని పరిపాలించుటలేదు. ఉద్యోగములను ప్రసాదించువారు మూడవవారు. తాము సివిలునర్సిసు వారి నొక్కరినే బ్రాహ్మణులుగ పరిగణించెదమని పటేలుగారు స్పష్టపరచిరి. ఉద్యోగపదవు లెవరికి లభించినను, జనసామాన్యస్థితి చక్కబడుట కల్గ. స్వార్థరహితులగు పటేలు మున్నగు నాయకోత్తముల నేవయే, రయితులకుగాని, తదితర ప్రజలకుగాని లాభించుచున్నది. మంత్రపదవులను వహించినవారుగాని, ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభలలో జేరిన వారుగాని, ప్రజలకు నిజమగు సేవజేయలేకున్నారు. పటేలుగారు సాంఘికపు పోరాటములలో పాల్గొనుట లేదు.

విద్యాధికుల స్వలాభపుతగవులలో వారు పాల్గొనుటలేదు. వీరు పల్లెటూళ్లకుబోయి, కర్షకుల మధ్య జీవించి, వారి కష్టసుఖములలో పాల్గొని, వారి కుత్సాహము గలిగించి, దరిద్ర నారాయణ సేవ సలుపుచు, నిర్మాణ కార్యక్రమమును పెంపుజేయుచున్నారు. అందుచే చెన్నరాజధానిలో ప్రబలి యున్న బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వివాదముల హానిని వారు గ్రహింపగలిగిరి. దేశము స్వాతంత్ర్య మనుభవించుచున్నచో, యిట్టి తగవుల కవకాశముండెడిది గాదని, వారికి చెలియును. రాజకీయ సంస్కరణములు లేక ముందు యిట్టి తగవులులేకుండెను. ప్రస్తుత సమయమున, ఉభయ సంఘముల వారును ఎడమాపులకై పోరాడుచు, నిజభర్మమును మరచుచున్నారు. ఇది ఆత్మగౌరవమా, ఆత్మగౌరవోద్య మిందు నిమిత్తము పనిజేయవలయునా యని పటేలుగారు రడుగుచున్నారు. పటేలుగారు జేసినహితవు అమూల్యమయినది. వీ రొసగిన జాతీయ సందేశము రాజధానియందంతటను వ్యాపించుచో, అచిరకాలములో ప్రజలు జాతీయవాదులును, స్వేచ్ఛా ప్రియులును గాగలరు. జస్టిసు పత్రకు పటేలుగారి యుపదేశములు రుచింపకుండుట వింతగాదు. ఘూర్జరదేశములో బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వైషమ్యము లేదని పటేలుగారు జెప్పియుండిరి. అక్కడి బ్రాహ్మ

ణేతరులకు ఆత్మగౌరవము లేదనియు, వారింకను చెన్నరాజధానివారంత ఉన్నతి జెందలేదనియు, జస్టిసుపత్రకు యధిక్షేపించుచున్నది. లోకోత్తర పురుషుడగు గాంధీయు, తమ సేవ వలన దేశము నాశ్చర్య నిమగ్నము గావించుచున్న పటేలు సోదరు లుద్భవించిన రాష్ట్రములలో, బ్రాహ్మణేతరుల కాత్మగౌరవము లేదని ఎంచుట పాడియగునా? గుజరాతావర్తకులు ప్రపంచమునందన్ని భాగములకును వెడలి వ్యాపారముజేసి ధైర్యసాహసములు జూపుచున్నారు. ఇట్టివారు వెనుకబడి యున్నారని జెప్పట, సత్యదూరము. ఎట్టి నాయకులు సత్యము నుపదేశించినను, జస్టిసుపత్రకు వారిని నిరసించుచునే యుండును. కాన, యీ ప్రతికా విమర్శనముల కెట్టి విలువయుండజాలదు. పటేలుగారు సగిన హితవును గమనించి, మద్రాసు రాజధాని ప్రజలు సాంఘిక ద్వేషమునుండి విముక్తులై, జాతీయ భావప్రపూరితులై, దేశారాధన తత్పరులై మెలగదరు గాక!

నానారాష్ట్రసంఘము :

కెల్లాగు ఒడంబడిక

నానారాష్ట్ర సంఘ సమావేశములో ముచ్చటించుచు, కెల్లాగు ఒడంబడికను ముఖ్యధారముగ గైకొనవలయునని, మాక్స్ నాల్డుగారు ఎచ్చరించిరి. యుద్ధబహిష్కారమును నానారాష్ట్ర సంఘ మంగీకరించినగాని, ప్రపంచశాంతిని రక్షించుట కిది తోడ్పడజాలదు. నానారాష్ట్ర సంఘమున అమెరికాగాని, రుష్యాగాని, సభ్యత్వమును నహించుటలేదు. అయినను, యీ రెండుదేశములును 'కెల్లాగుఒడంబడిక' నామోదించెను. నానారాష్ట్ర సంఘము యుద్ధ బహిష్కారమునకు తోడ్పడనిచో, శాంతి ఒడంబడికను కాపాడుటకు, వేరొక సంస్థ నేర్పరచుట యవసరమగును. కెల్లాగు ఒడంబడిక చిత్తు. కాగితముగ పరిణమింపక, ఆచరణలో నిది సఫలము గాంచవలయునని, మాక్స్ నాల్డుగారు చేసిన హితోపదేశ మెంతయు ముఖ్యమయినది. కాని, వీరి ఆశయ మెంతవరకు ఫలించునో తెలియదు. కెల్లాగు ఒడంబడికపై సంతకము జెట్టిన రుష్యా చీనాలమధ్య జనించిన పోరాట మివిషయమున సందేహమున కెడమిచ్చుచున్నది. నానారాష్ట్ర సంఘమువారు ఆయుధ విర్జనసమన్యను పరిష్కరింపవలయు నని, మాక్స్ నాల్డుగారు గోరుచున్నారు. ఆయుధ విసర్జనము, శాంతి మూలాధారము. నౌకా నిర్ణయము నిమిత్తము గ్లండు అమెరికాల మధ్య సంప్రతింపులు జరుచున్నవి. కాని, నానారాష్ట్ర సంఘ మివిషయం యితరకు జేసిన మేలేదియు గనుపింపదు. కలను తగ్గించుటకుగాని, సైన్యములను తగ్గించుటకుగాని, వివిధ దేశములవారిని ప్రోద్బలపరచియోడలేదు. జర్మనీనుండి మిత్రమండలి సైన్యములు పరిపోవ నంగీకరించుట మాత్రము అనుకూల ఘోషముగ నున్నది. కడచిన యూరపుసంగ్రామ యందు మూలమున ముగిసెనని చెప్పవచ్చును. కాని, ఆయుధ విసర్జనము న కన్ని జాతుల వారిను బూనినగాని, సంగ్రామము లిక మిద పోడ సూపవని నమ్ముటకు వీలు లేదు. ఆయుధవిర్జన సమన్యను నూతనదృష్టితో తిలకింపవలయునని,

మాగ్ధనాల్లుగారు జేసిన హితవు చాలముఖ్యమయినది. మరల యుద్ధము సంభవించునను భయముతో గాక, శాంతి సుస్థిరముగ నెలకొనుట కిప్పుడు అనుకూలపరిస్థితులు గలవనునమ్మకముతోనే, యిక్కార్యమునకు బూనుకొనవలయును. శాంతి సుస్థిరమగు నచనమ్మకముతోనే, యుద్ధవైరములను తగ్గించుటకు వివిధజాతులవారును పూనుకొనవలయును. పరస్పర ద్వేషమును, భీతిని మానుకొని, ప్రేమనే ఆధారపరచికొనవలయును. యుద్ధము సంభవించునను భయముతో ప్రతిదేశమును సంసిద్ధముగనుండవలయునను సిద్ధాంతము నిలిచియుండువరకు, ఆయుధవిసర్జము జరుగజాలదు. మాగ్ధనాల్లుగారు దెలిపినటుల, పైనికులకన్నను, నౌకలకన్నను, శాంతి ఒడంబడికలో ఎక్కుడుభద్రము గలదు. ఇప్పుడు గావలసినది, మానసికపరివర్తనముగాని, వేరుగాదు. ఇదివరకు ప్రబలిన ద్వేషము, భీతియు దొలగుచో, శాంతివిషయమున ఎట్టి యుపద్రవము వాటిల్లనేరదు. మనస్సుమారనిచో, ఎన్ని ఒడంబడికల నేర్పరచినను, ఎన్ని సమావేశముల గూర్చినను, ఎట్టి తీర్మానముల గావించినను, ఫలముండదు. వివిధజాతులకును స్వయంశ్రద్ధయాధికారమునుగూడ చేకూర్చుచో, ద్వేష బీజములంతరింపగలవు. ప్రపంచ శాంతి నిమిత్తము వివిధజాతులవారును స్వలాభములను కొంత వరకయినను విడనాడుట యవసర మగును. స్వార్థచహిత బుద్ధి జూపనిది, లోకకళ్యాణము సిద్ధించుట చుర్రభమగును. మాగ్ధస్థ పరిష్కారమునకు బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారుగూడ సమ్మతి జూపుట ప్రోత్సాహకరముగనున్నది. ఇది సాగునేని, వివిధజాతుల మధ్య జనించు వివాదములకొరకు యుద్ధములకు దిగ నవసరముండదు. ఇట్టి ఏర్పాటు చాలకాలము క్రిందటనే జరుగవలసియుండెను. కాని, పెక్కుయవాంతరములు వాటిల్లుటచే, ఈమాత్రముప్రయోజనమయినను, ఇంతవరకు గట్టిగ వీలులేకబోయెను. అధినివేశరాజ్యములవా రిందుకు అడ్డుపడెదరని, ఛేంబర్లెనుగా రిదివరకు జెప్పియుండిరి. వారినండి అభ్యంతరము గలుగ దని, మాగ్ధనాల్లుగారి ప్రసంగము తేటపరచుచున్నది. ఈజిప్టువిషయమై ముచ్చటించుచు, శాంతి నెలకొనవలయు ననుచో, పాశ్చాత్యజాతులు మాత్రము తమలో దాము సఖ్యపడిన చాలదనియు, ప్రపంచ మిప్పుడు మేల్కొనుచున్నదనియు, అన్ని జాతులవారును ఆత్మగౌరవమును గుర్తించుచున్నారనియు, బ్రిటీషువారు చాలకాలమునుండియు అనుభవించుచున్న స్వేచ్ఛనే వారును బడయగోరుచున్నారనియు, అందుచే ఈజిప్టుసమస్యను పరిష్కరించుటకు బ్రిటీషువారు పూనుకొనిరనియు, త్వరలో ఈజిప్టుగూడ నానారాష్ట్రసంఘమున సభ్యురాలగుననియు, మాగ్ధనాల్లుగారు పలికిరి. వీరిచుడుపులు, సత్యమును తేటపరచుచున్నవి. ప్రాచ్యఖండమును నిర్లక్ష్యపెట్టి, శాంతిరక్షణకు బూనుకొనుట యసంభవము. ప్రాచ్యఖండసమస్యను పరిష్కరింపకున్నచో నేడు గాకున్న రేపయినను, ప్రపంచశాంతికి భంగము కలుగుట సహజము. ఈజిప్టు విషయమై మాగ్ధనాల్లుగారు నుడివిన వాక్యములు, హిందూదేశమునకుగూడ వర్తించు ననుటకు సందియములేదు. హిందూదేశమును పరాధీనముగనుంచి నానారాష్ట్రసంఘమున సభ్యురాలిగ జేసిన మాత్రాన ప్రయోజనము గలుగలేదు.

ప్రపంచశాంతికి, హిందూదేశ మెటుల తీర్చుకొనునో, భారతీయులు దెలుపుట కింతవర కవకాశము గలుగలేదు. ఇప్పుడు హిందూదేశముతరస్థాన నానారాష్ట్రసంఘసభలో ముచ్చటించువారు, ఇండియా ప్రభుత్వాభిప్రాయమును మాత్రమే వ్యక్తపరుపగలుగుచున్నారు. అంతయగాని భారతీయహృదయమును ప్రతిఫలించజేయుట లేదని చెప్పవచ్చును. హిందూదేశమునకు స్వేచ్ఛను ప్రసాదించినగాని, భారతీయుల నిజమనోభిప్రాయము వెల్లడిగాజాలదు. బ్రిటీషువారు, ఈజిప్టుతోబాటు హిందూదేశమునకుగూడ స్వేచ్ఛను ప్రసాదించనిచో, తూర్పుజాతుల ఆత్మగౌరవాభివృద్ధికిగాని, ప్రపంచశాంతికిగాని తోడ్పడినవారు గాజాలరు. మాగ్ధనాల్లుగారి కనయినను, హిందూదేశసమస్యను, కేవలము ఇంపీరియలు దృష్టితోగాక, లోక శ్రేయోదృష్టితో విశ్రింబిన మేలుగ నుండును.

కాంగ్రెసు సభ్యులు

ఆంధ్రరాష్ట్రమున, కాంగ్రెసు సభ్యులసంఖ్యను పూర్తిజేయుటకు గడు విక రెండురోజులలో పూర్తియగును. పదునైదవ తేదిలోపల రాష్ట్రముల లెక్కలు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు జేరవలసియుండును. అందుచే పదియవతేదిలోపల నయినను, ఆంధ్రమండలము లన్నియు తమ తమ నిర్ణీతసంఖ్యలను పూర్తిజేసి, ఆంధ్రదేశగౌరవమును కాపాడుట శ్రేయస్కరము. తూర్పుగోదావరి, తూర్పుకృష్ణా కడపమండలములు తమ నియమిత సంఖ్యలను పూర్తిజేయగలిగెను. పశ్చిమగోదావరి, పశ్చిమకృష్ణా, గుంటూరు, మదరాసు మండలములు తమ సంఖ్యలను దాదాపుగ పూర్తిజేసెను. పశ్చిమాంధ్రదేశమునందు, చాల లోటు గనుపించుచున్నది. ఈ మండలములు తిడేకడిక్షతో పాటు బడి, నిక్షి త సంఖ్యలను వెంటనే పూర్తిజేయుట యత్నవసరము. ఇంతవరకు తమ సంఖ్యలను పూర్తిజేసినమండలము లింతటితో తృప్తిజెందక, ఇంకను ఎక్కుడు మంది సభ్యులను జేర్చి, ఆంధ్రదేశపు కొరతను దీర్చుట యవసరము. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు, కనీససంఖ్యలను మాత్రమే నిర్ణయించిరిగాని, గరిష్ఠ సంఖ్యలను నిర్ణయించియుండలేదు. అందుచే, కనీస సంఖ్యతో ఏ మండలమయినను తృప్తిజెంది ప్రయోజనములేదు. ప్రతి పురుషుడును, స్త్రీయును, కాంగ్రెసునందు సభ్యులగునటుల జూచినగాని, కాంగ్రెసు ఉద్యమము జనసామాన్యమునకు మేలు సలుపజాలదు. కాంగ్రెసు సభ్యులను జేర్చు విషయముననే, దేశము వెనుకబడుచో, విదేశవస్త్ర బహిష్కారము విషయమునగాని, మద్యపాననిషేధవిషయమునగాని, వెనుకబడుచో నాశ్చర్య మేముండును? శాసనోల్లంఘనాదికార్యముల విషయమున నెట్టి విశ్వాసము గుడు రును? గాంధీమహాత్ముడు ఆంధ్రదేశమునకు విచ్చేసినపుడు, ప్రజలు జూపిన యత్సాహమునకుఫలముగ కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునుగూడ ననుష్ఠించుచో, పేర్గాంచగలుగుదురు. అందుచే, ఆంధ్రమండలము లన్నియు చురుకుగ బనిచేసి, కాంగ్రెసు సభ్యుల సంఖ్యను వెన్వంటనే పూర్తిజేసియు, సంపత్సారాంతములోపల కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును దీక్షతో ననుష్ఠించియు పాటుబడుచో, రాబోవు సంవత్సరమున స్వరాజ్య సంపాదనార్హతను గడించుట కెట్టి యాటంక ముండనేరదు.

పాలస్తేన్ విచారణ

పాలస్తేన్ అల్లరులకు కారణములనరసి, ప్రతిక్రియలను సూచించుటకు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారిక విచారణసంఘమును నియమించిరి. దీనికి నర్సోవాల్టరు మా గారధ్యక్షులు. వీరితోగలిసి పనిజేయుటకు, కామన్సుసభలోని మూడుపక్షములనుండి మువ్వరను నియమించెదరు. పాలస్తేనులో విషమస్థితికి కారణము, బాల్కరుప్రకటన మని అరబ్బులు తెలుపుచున్నారు. పాలస్తేనును ప్రపంచమందలి యాధులందరకును నివాసస్థలముగ గావించుపద్ధతిని అరబ్బులామోదించుటలేదు. ఇట్టి స్థితిలో బాల్కరు ప్రకటనము అశాంతి కెంతవరకు కారణమైనదో విచారించుట, విచారణసంఘమువారి ముఖ్యకర్తవ్యమగుచున్నది. కాని, బాల్కరు ప్రకటనమునందు సూచించబడిన పద్ధతిని మార్పుటకు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు బూనుకొనరని, వారిప్రకటనము దెలుపుచున్నది. నిజకారణములను గ్రహింపకుండ, ప్రతిక్రియల నవలంబించిన నేమి ప్రయోజన ముండును? వీరు గాకున్న, నానారాష్ట్రసంఘమువారియనను, ఈ విషయమును విచారించవలసిన య గ త్యము గలదు. పాలస్తేను విషయమై ముచ్చటించుచు, అల్లరుల నణచివైచుట ప్రభుత్వధర్మమని, నుడివిరి. కాని, అల్లరులకుగల మూలకారణమునుగూడ విచారించి, నివారించుట ధర్మమని గ్రహించుట యవసరము. ప్రస్తుతవైఖరి వలన, ఈజిప్టునందును, హిందూదేశమునందును, మహమ్మదీయులలో మరల అసంతృప్తి వెలువడుచున్నది. అసమ్మతి సభలు ఎల్లెడల జరుగుచున్నవి. మహమ్మదాలీ ప్రభృతులు ఆగ్రహము జూపుచున్నారు. లండనులో మహమ్మదీయులుగూడ తమ అసమ్మతిని వెల్లడిజేసియుండిరి. ఇట్టి అసంతృప్తిని బెరుగనిచ్చుటమేలో, లేక బాల్కరు ప్రకటన ఫలితమును విచారించుటమేలో, బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు దూర మూలంచించెదరని నమ్మదము.

జర్జిదాసుగారు : విషమపరిస్థితులు

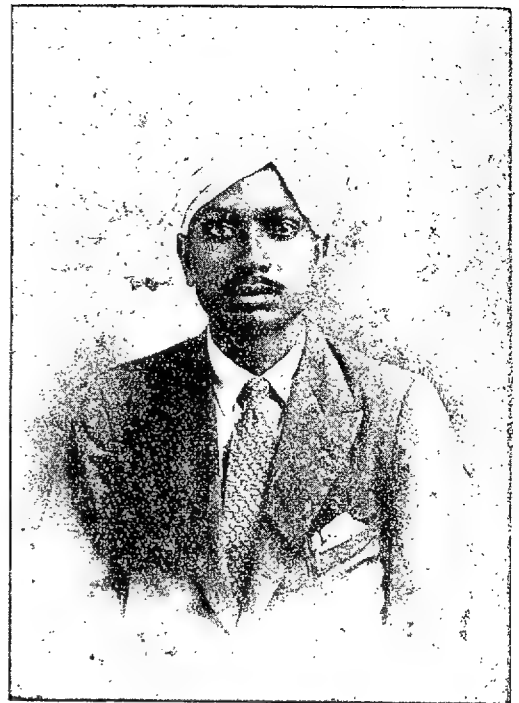
ప్రాణాపనాన దశయందున్న జర్జిదాసుగారిని అధికారు లికనయినను, ఎట్టి పరతులేకుండ నిర్బంధ విముక్తుని గావించిన మేలుగ నుండెడిది. అందుకు మారుగ, వారు దాసుగారిని జామీనుమీద పడలుటకు మాత్రమే సమ్మతించిరి. జామీనునిచ్చుటకు వచ్చినవారు, జర్జిదాసుగారి కెట్టి సంబంధీకులును గారు. జామీనిచ్చుటకు, దాసుగారి సోదరులు నిరాకరించిరి. జర్జిదాసుగారును యిందుకు సమ్మతింపలేదు. దాసుగారి పట్ల అధికారు లీరితిని మెలగుట వలన, నిరాహారవ్రతమును మానుకొనినవారిలో కొంద రీ వ్రతమును మరల బూనినటుల దెలియుచున్నది. అధికారు లిట్టి సందిగ్ధసమయమున దూర దృష్టిని జూపియున్నచో, పరిస్థితులు మరల విషమమయ్యెడివి గావు.

గాంధీమహాత్మునకు విన్నపము

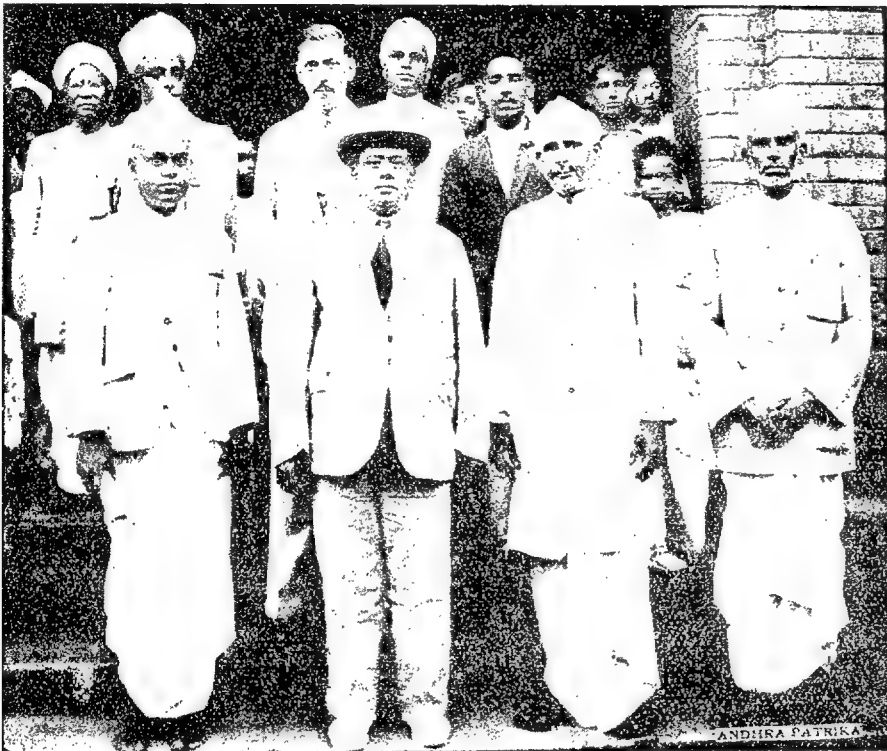
డాక్టరు కిచ్చూగారు గాంధీమహాత్ముని కిటుల తంతి నంపిరట. “హిందూత్వపదవి విషయమై మీనిర్ణయమును దయచేసి మార్పుకొనుడు. మీ రొక్కచో, దేశము నీ సందిగ్ధసమయమున నడుపుటకు తగియున్నారు. యువజనులును తదితరులును గూడ మీ నాయకత్వము ననుసరించుటకు సంసిద్ధులుగ నున్నారు.” పక్షభేదములేక, ఎల్లరును మహాత్ముగా నాయకత్వమునే గోరుచున్నారు. మహాత్ముడు కిచ్చూగారి ప్రార్థన కెట్టి ప్రత్యుత్తర మొసగినో చూడవలయును.

పల్లభాయి పటేలుగారికి మదరాసు యువజనజమితివారు విందుగావించినప్పుడు సమావేశమయిన సభ్యులు. సమితి అధ్యక్షులైన శ్రీమతి రుక్మిణమ్మగారు, పటేలుగారు, రాజగోపాలాచారిగారు మధ్య కూర్చోనియున్నారు. (ప్రె. ఫో. థీ.)

దావులూరు మునిరత్నంనాయుడుగారు కార్యకర్తలసంఘం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

గణేశయ్యగారి వక్రితూర్తి ఉత్సవము:—హిందూపత్రికకర్తలపార్టీ రుగ నుండి విగమించిన ఆర్. గణేశయ్యగారి వక్రితూర్తి ఉత్సవమును మదరాసు సంక్షిప్తలేఖకుల సంఘమువారు జరిపిరి. అధ్యక్షత వహించిన స్వా॥ పాండలేగారు, గణేశయ్యగారు మధ్య నిలిచియున్నారు. (పి. ఎల్. ఎ.)

యజుర్వేద ప్రవీణుడగు బాలుడు

ఈతడు పండ్రెండు శ్లోకములు క్షుణ్ణవాదయ్య యజుర్వేదమున ఆరట్టములను కంఠోపాతముగా నేర్చికొని యున్నాడు. ఇతడు కాకినాడ వాస్తవ్యుడగు తొప్పెళ్ల కొండానాథులుగారి కుమారుడు. ఈతని నామము తోపెళ్ల సత్యనారాయణమూర్తి. ఇక కొద్దిదినములలో యజుర్వేదముసంత పూర్తిగా నేర్చుకొనును.

స్వవృద్ధి విద్యార్థిసంఘమువారి రాత్రిపాఠశాల, బెజవాడ వార్షికోత్సవము మధ్య కూర్చున్నవారు:—శ్రీయుత కొణిదెన మొకటకృష్ణయ్యగారు, నిర్వాహకులు

ఎస్. రాఘవనుగారు బి. ఎ.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునందు పాంచరాత్రవేదాంత పరిశోధకునిగ నియమింపబడిరి. (ప్రె. ఫో. థీ.)

విశేషవార్తలు

దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయులు

కేపుటవును ఒడంబడిక

కేపుటవును ఒడంబడిక ప్రకారము దక్షిణాఫ్రికాలో నున్న భారతీయులలో చాలమంది 1928 లో భారతదేశమునకు వెళ్లిరిగాని 1929 లో మిక్కిలి కొద్దిగానే వెళ్లిరి. అందువలన నచటి దొరతనమునకు చాల అసంతృప్తి కలిగినది. ఆచట భారతీయులసంఖ్య చాల తగ్గవలెననియే వారు ముఖ్యముగా కోరుచున్నారు. 1929 జూన్ 30 వ తేదీవరకు ఆరునెలలలోను అటునుండి 810 మంది భారతీయులు భారతదేశమునకు వెళ్లిరి. వీరిలో 248 మంది పురుషులు, 155 మంది స్త్రీలు, 161 మంది బాలురు, 146 మంది బాలికలు.

యూనియను అసంబ్ధి

“ఈవత్సరము భారతీయులకు భారతదేశమునకు పంపుటకు వ్యయముల నిమిత్తము 70000 పౌనులను మాత్రమే యేల ప్రత్యేకించితిరిని యూనియను హాసు అసంబ్ధిలో దక్షిణాఫ్రికా పక్షమునకు చేరిన సి. డి. గిల్సన్ గారడగిరి.” 1928 లో యీవ్యయముల నిమిత్తము 85000 పౌను లేర్పరుపబడెనుగాని ఆమొత్త మంతయును వ్యయముకాలేదుగాన యీవత్సరము 70000 మాత్రమే యేర్పరుపబడెను. ఈప్రయత్నము విఫలమైనదని దీనినిబట్టి అన వీలులేదు. ఇది అమలులోనికి వచ్చి 18 నెలలు మాత్రమే అయినది 18 నెలలలోను 6890 మంది యిటునుండి భారత దేశమునకు వెళ్లిరి.” అని యింటిరియరుమిన్టరు డి. ఎఫ్. మలసుగారు తెలిపిరి. “వారు మరల రావారంబించిరి” అని అండర్సనుగారు రినిరి. నలుగురు మాత్రమే మరల వచ్చిరి. కొంతమంది మరల వచ్చెదరని యిదివరకే నిశ్చయింపబడెను. గాని వారి సంఖ్య 100 కి 5 కంటె పెచ్చుగా నుండదు. ఇపుడు వచ్చినవారి సంఖ్య 100 కి 1 వంతుగూడ లేదు.” అని మలసుగారు రినిరి. “ఈ విషయమున నిజమే నిదివరకు భారత ప్రభుత్వ ప్రతినిధి ఇండియను ఏజంటు జనరలుగా నుండిన కాప్రిగారును, ఇపుడా పదవియందున్న సర్ కూర్మాచెడ్డిగారును గూడ స్వదేశమునకు వెళ్లినట్లు భారతీయుల నెంతమాత్రమును ప్రోత్సహింపరుచుట లేదు.” అని గిల్సన్ గారు రినిరి. “వారటుల ప్రోత్సహింపరుచినచో భారత జాతికి కళంకమున్నటుల భారతీయులు భావించెదరు. అందువలన యీవిధంబడికకే భంగముకలుగును అని మలసుగారు రినిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

నానాదేశసంఘము

ఆప్తనలు క్లాజు

“ఈ సమావేశములో మేము ఆప్తనలు క్లాజునే అనుసరించెదము.” అని కెనడా పక్షమున నెనెటరు డానుడు రండుగారు జనీవాలో సేషనలు లీగు అసెంబ్లీలో నుడిపిరి.

“ఆప్తనలు క్లాజులో కొన్ని మిహామింపులతోనే మేము సంఘముచేసెదము” అని ఆస్ట్రేలియా ప్రతినిధి సభలో ప్రధానమంత్రి బ్రౌనుగారు నుడిపిరిని కాన బెర్రానుండి తంతి వాక్తర వచ్చినది. (రాయిటరు)

ఇంగ్లండు రష్యారాయబారములు

“హర్ల మెంటుకు రిపోర్టు పంపబడువరకును మరలరష్యాతో రాయబారములు జరుగ వీలులేదు. సాధ్యమైనంత త్వరలోనే మరల వాని నేర్పరుపవలెనని బ్రిటను దొరతనమువారు కోరుచున్నారు” అని జనీవాలో ఆర్డరు హెండరుసనుగారు నుడిపిరి. (రాయిటరు)

బుకారెస్టులో బ్రిటిషుమంత్రి

చార్లెసుపలాయిరెటు కరియరుగారిని నియమించుట బుకారెస్టులో సర్ రాబర్టు గ్రెగుగారి స్థానమున డెప్యూ మెంటి కౌఖుచేసిన చార్లెసు పలాయిరెటు కరియరుగారిని నియమించిరి. (వైరులెసు-అ. ప్రెస్.)

పాలస్టీను కొట్లాటలు

చనిపోయినవారు గాయములు తగిలినవారు

119 మంది యూదులును 4 గురు క్రైస్తవులును 87 మంది ముసల్మానులును మడసిరి. 284 మంది యూదులనును 208 మంది ముసల్మానులనును 28 మంది క్రైస్తవులనును గాయములుతగిలెను. దేశమున దుంతులను విమానములు కావలిగాచుచున్నవి. ఈశాస్త్రసరిహద్దును దాటి అరబ్బులు పాలస్టీనులోనికి వచ్చుచున్నారను వదంతు లింకను ప్రబలముగానేయున్నవి. సరిహద్దుజాతులవారు పెద్దయెత్తున గుమిగూడుటలేదుగాని దేశ ద్రిమ్యురల తెగలు అల్లరులు తగ్గకుండజేయుచున్నవి. చాలమందిని అరెస్టుచేసిరి. చాన్సలరు ఒక ప్రకటనము గావించెను.

“యూదులలో చాలమందికి ఆయుధములున్నవి. దొరతనమువారే వారికి ఆయుధముల నిచ్చిరి. ఎబ్రనులోగూడ అరబ్బులు యూదులనెవ్వరిని చీల్చివేయలేదు. యూదులే కొంతమంది అరబ్బులను చీల్చివేసిరి. యూదులగుంపులు అరబ్బుల స్త్రీలను బిడ్డలను వధించిరి. బ్రిటిషుసార్వభౌమత్వము అరబ్బులకు, స్త్రీలకు, పురుషులకు, బిడ్డలనుగూడ వధించిరి. బ్రిటిషువారికి యూదులపట్ల గల పక్షపాతమే యీ అల్లరులకు గల కారణము. యూదుల ప్రోత్సాహమునకు వశంపడులుగానట్టి తలఁపులైన నిష్పాక్షికముగా విచారణచేయుటకు ముఖ్యముగా యేర్పాటు చేయవలెను” అని పాలస్టీను అరబుసంఘ కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు ప్రకటించిరి.

చర్చిలుగారి ప్రసంగము

“ఇపుడు పాలస్టీనులో జరుగుచున్న దారుణకార్యములు భావిమానకములై యున్నవి. భారతదేశమునందును ఈజిప్టుదేశమునందునుగూడ బ్రిటిషువారి నాయకత్వమును రక్షణయును తొలగిపోయినచో ఆ రెండందేశము లందునుగూడ నిట్టి ఘోరకృత్యములే జరుగగలవని మన మిపుడు గ్రహింపవలెను. కార్మిక ప్రభుత్వమువారు భారత లాయడుగారిని పనిలోనుండి తొలగించుటయును కెయిరోలోను అల్లగాండాలోను గల బ్రిటిషు సైన్యమును బ్రిటనుదేశమునకు పంపివేయదగునని మాండుటయును దౌర్బల్యముచేయుట లని పాలస్టీను అరబులు భావించిరి” అని లండనులో ఎడ్వర్డు కేవసు సేషను కాన్సిలువారి యేర్పాటుప్రకారము జరిగిన సభలో చర్చిలుగారు నుడిపిరి. (రాయిటరు)

విచారణ సంఘము

పాలస్టీను అల్లరులనుగూర్చి విచారణసంఘము యేర్పరుపబడునను నూచనను పత్రికలుగూడ నామోదించెను. “కలోనియలు సెక్రెటరీ లార్డుసాసు స్టీలుగారు చురుకుగా పనిచేయుట ప్రశంసనీయుము. (డెయిలీ టెలిగ్రాఫు).

విచారణసంఘమునకు నిర్ణయింపబడిన విషయములు గూడ సరియైనవి. “మాండేసుగూర్చి యిపుడు మరల సేమియును అలోచింపబడదు. పాలస్టీనును వదలివేయు నుద్దేశము బ్రిటిషువారికి కిచ్చు డెంతమాత్రమును లేదు. బాల్కన్ ప్రకటన వలన కలిగిన స్థితిలో నెట్టి మార్పును యిపుడు కలుగు” నని బ్రిటను దొరతనమువారు నిర్ధారణగా ప్రకటించిరి. యిదియే సరియైనపద్ధతి. డెయిలీ క్రానికలు.

“పాలస్టీనులో కొట్లాటలు పూర్తిగా తగ్గిపోయిన పనియే చెప్పవచ్చును. మొదట చాలతీవ్రముగానే జరిగినవి. కాని కొందరు తలచినట్లు మతయుద్ధము “జహాదు” ప్రకటింపబడలేదు. ముసల్మానులలో కొంతయుదేశము కలిగినదిగాని అది యుద్ధవిషయకమగు ఉద్దేశమువలె కనబడదు. గొప్పరాజనీతిజ్ఞుడగు యిబ్రహీమావుదుగారికి అరబుదేశమున నత్యధిక మగు పలుకుబడిగలదు, గాన అతనిభావము ముఖ్యతము. “బ్రిటిషువారిపట్ల గాని యూదులపట్ల గాని విరోధభావమును కలిగించు నుద్దేశము నా కెంతమాత్రమును లేదు.” అని యిబ్రహీమావుదుగారు ప్రకటించిరి. ఇబ్రహీమావుదుగారి భావములను మెక్మొనాల్డుగారి భావములను సమరసముగానేయున్నది. జనీవాలో మెక్మొనాల్డుగారు చేసిన ప్రకటన అరబ్బులు, యూదులు, క్రైస్తవులు మున్నగు వారికందరికినిగూడ సంతృప్తి కలిగినది. (బ్రిటిషు అఫీషియలు వైరులెసు.) (అ. ప్రెస్.)

అరబ్బిరాతులు తాల్చియత్తుగ్రామమువద్ద నోడింపబడుట

“జెరూసలేమును ఒకప్పుడు రెండుమైళ్లమారముననున్న తాల్చియత్తు గ్రామమును బ్రిటిషు సేనలు వశపరచుకొనెను. ఈ నెల 2 వ తేదీ సోమవారమునాడు రాత్రి కొందరు అశ్వములగు

ఆరబు లవటికిరాగా బ్రిటిషు సేనలకు వారిని తరిమివేసిరి. అరబులకు చాల వ్యయము కలిగినది. బ్రిటిషు సైనికవ్యయములను పాలస్టీన్ పోలీసువశములను కలిసి జాప్సా, చెతలం. జనీవాసలేము లలో గాలించిరి. జెరూసలేముకు సమీపమున నున్న వెలెలూ అను గ్రామమునందు 170 మందిని అరెస్టుచేసిరి. వీసములో ఆం దోళనచేయువారి ప్రధాననాయకుల నిర్బరిని, మరి 58 మందిని అరెస్టుచేసిరి. హైఫా, గాజా, జాఫా ప్రాంతములలో కాంతి నెలకొనినది. ట్రాన్సుజోర్దన్ యువలోగూడ కాంతిగలిగినది.” అని కలోనియలు అఫీసువారు ప్రకటించిరి. (వైరులెసు అ. ప్రెస్.)

చీనా దేశ స్థితి

రష్యా-చీనా వివాదము

“ఈ వివాదమునకు చీనావారు బాధ్యులు కారు గాని కెల్లాగు ఒడంబడికప్రకారము కాంతముగా పరిష్కరించుటకు మేము శక్తివంతుల లేకుండ పని చేయుటకు సిద్ధముగా నున్నాము. అని జనీవాలో సేషన్ లీగ్ ఆసెంబ్లీలో చీనా ప్రధాన ప్రతినిధియును వాషింగ్టనులో చీనామంత్రియు నగు డాక్టరు చౌచువుగారు నిన్న 4 వ తేదీ ఉదయమున నుడిపిరి.

(వైరులెసు-అ. ప్రెస్)

చీనాలో విదేశీయుల ఆక్రమణము

“చీనాలో సంపూర్ణముగా కాంతి కలుగువరకును ఆక్రమణమును కలిగింప వీలులేదని” బ్రిటిషువారు నానింగ్-లలోని జాతీయప్రభుత్వమునకు తెలిపిరి. (రాయిటరు)

“వెంటనే యీ విషయమును పరిష్కరించుటకు లండను కోక రాయిబారిని పంపుటకు సోవియటువారిని బ్రిటిషువారు కోరిరి. (రాయిటరు)

“చీనాలో నిబంధనలు స్పష్టముగా నేర్పడుట యను వానిని స్వతంత్రముగా నమలు జరుపగల స్వాధీనస్థానములు పని చేయునుండుటయును జరుగువరకును ఆక్రమణమునుగూర్చి ఆలోచింప వీలులేదు” అని అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రముల వారుగూడ చీనా జాతీయప్రభుత్వమునకు తెలిపిరి. (రాయిటరు)

కంట్రి క్రికెటు సీజను ముగియుట

ఈనెల 2 వ తేదీతో కంట్రి క్రికెటు సీజను ముగిసినది. 22వందలమంది ప్రయత్నింపగా నేటికి తొలిసారి నాటింగు హాము మైరువారికి అగ్రస్థానము లభించినది. లాంకుమైరు యూర్పుమైరులవారు ద్వితీయస్థానముకొరకు ప్రయత్నించిరి. 2 వ తేదీని నాట్సుబీములో పనిచేసిన గన, పయలునుగార్లు 1907 లో కడపటి ఆట అగ్రస్థానము వహించిన పక్షము నందుండిరి. (వైరులెసు అ. ప్రెస్.)

పెనైడరు ట్రాఫీరెసు

ఈపందెముయొక్క ఒడ్దిక యీనెల 5 వ తేదీని అనగా నేడు జరుగను. టయిము కీపరులు, పందెము స్త్రీ వర్షలు మున్నగు నుద్యోగులందరును రైదు పియరుమీద నుందురు. సిగ్గులు వర్షములు సిద్ధముగానుండు బ్రాడుకాప్టింగు యేర్పాటులు పరిక్షింపబడును. పురాతనవిమానములు రెండు రంగమునందంతులను సంచారము చేయును. శ్రీయువరాజుగారు యీనెల 2 వ తేదీని కాలుషాటుకు వచ్చిరి. పెనైడరు రంగమునందంతులను విమానముమీద సంచారముచేసిరి. ఇబ్రహీ విమానములకు చాల శ్రద్ధగా పరికించిరి. నిరుపమానమగు మేజర టెర్రస్ హార్డిగారి విమానమునుగూడ పరికించిరి. ఇది పూర్తి కావచ్చినది. ఓక చిన్న ఫయటు సముద్రవిమానము క్రియచరాజుగారి నధికముగా నాకర్షించినది. వైరులెసు అ. ప్రెస్.

వర్తక నోకలనిబంధనలు

1927 లో ప్రేతు బోర్డు అధ్యక్షునిచే నియమింపబడిన సంఘమువారు బ్రిటిషు వర్తకనోకలలోడులై సెమ్మనగూర్చి క్రొత్త నిబంధనలను చేయుటకు కోరబడిరి. దీనిని గూర్చి అంతర్జాతీయసభను జ.పుటకు అంగీకరింపబడినందున అంతర్జాతీయ నిబంధనలు విలీని యుంచవలెను. అని యీ సంఘము వారు నూచించిరి. (వైరులెసు-అ. ప్రెస్)

గాలియోడలో ప్రయాణము

రాచెస్టరులో నివాస్య బ్రతుకువారు ప్యాన్సుకోకల ముకొరకు కట్టిన కలకత్తా మార్గిగారి యోజనాలో యీనెల 2 వ తేదీని క్షాంతిరాయబారియును అతని సహాయకాంతి ద్యోగియును పరిశీర్షము ప్రయాణము చేసిరి. (వైరులెసు. అ. ప్రెస్.)

న్యాయస్థానవార్తలు

బలాత్కార సంభోగ నేరము

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 4:—నేడు శివలింగం అనువాడు బలాత్కారముగ ఒక స్త్రీని చెరచెనను నేరము హైకోర్టునందు విచారణకు వచ్చెను. ఈ శివలింగం అనువాడొక యువకుని మామను 22 వ తేదీని సాయంకాలము సుమారు 7 గంటలకు రామానుజమ్మ అను 16 ఏండ్ల బాలిక తన గృహమునం దొంటరిగా నుండు సమయమున ప్రవేశించి యా బాలికను బలాత్కరించెను. ఆ బాలిక పిల్లయును మరికొందరును యీ ముద్దాయిని నేరము జరిగిన చోటనే పట్టుకొనిరి. రాష్ట్ర ప్రధాన మేజిస్ట్రేటుగారు ఒక డాక్టరును 5 గురు సాక్షులను విచారించి ప్రాసిక్యూషను విశ్వసనీయము కాదని ముద్దాయిపైనే కేసు త్రోసివైచిరి.

మేజిస్ట్రేటుగారి నిర్ణయముపై హైకోర్టునందు రివిజను తేబడగా న్యాయమూర్తిగారు యీ మాదిరి కేసులందు సాక్ష్యము పూర్తిగా నమ్ముటకుగని నమ్మకుండుటకుగని వీలుండదని మేజిస్ట్రేటుగారి ఉత్తరపును రద్దుగావించి ముద్దాయి మరల కోర్టునందు విచారణకు పంపిరి.

* * *

ఆర్థిక విచారణ సంఘముయొక్క పర్యటన కార్యక్రమము

పశ్చిమగోదావరిజిల్లాయందు ఆర్థిక విచారణ సంఘమువారి పర్యటన కార్యక్రమము క్రింద ప్రచురింపబడియున్నది. రాజమహేంద్రవరము 11-9-29 ఉదయము పోలవరం, 11-9-29 రాత్రి, మానవరం 12-9-29 రాత్రి, భద్రాచలం 13-9-29, రాత్రి మానవరం 14-9-29 రాత్రి ప్రతిలంక 15-8-29, కొయ్యలగూడెం 16-9-29, కొవ్వూరు 17-9-29, తణుకు 18-9-29, 19-9-29, ఏలూరు 20-9-29, 21-9-29. ఈసంఘమువారు వేగాస్వరపురము, సుంగపతిదేవిపేట, బుసరాజుపల్లి, దేవరపల్లి ఖండపల్లి, నడూరు రామూరు, సింగవరం, పెట్టివారిగూడెం, యీ గ్రామములకుమాడ వెళ్లెదరు.

వల్లభాయి పటేలుగారి పర్యటనము

లాండు రెవిన్యూ విధానముపై మిరాశీదారులు పటేలుగారి సలహా పుచ్చుకొనుట

కుంభకోణం, సెప్టెంబరు 5:—సర్దారు వల్లభాయి పటేలు, మహాదేవకాయి, సి. రాజగోపాలాచారిగార్లు నేటిదినము ఉదయం కుంభకోణం చేరిరి. మిరాసిదారులలో ప్రముఖులు స్టేట్స్ మన్ వద్ద వీరికి స్వాగత మొసగిరి. 8-30 గంటలకు మిరాసిదారులు పటేలుగారిని సందర్శించి ప్రభుత్వమువారి లాండు రెవిన్యూ విధానము గురించి చర్చించిరి. ఒక సమితిని ఏర్పరచు విషయమై ఆలోచనలు జరిగెను. మిరాసిదారులు పట్టుదల త్యాగము మాపిన గాని ఈ ఉద్యమము సఫలము కాదని పటేలుగారు గట్టిగ చెప్పిరి. సాయంకాలము కుంభకోణం మునిసిపాలిటీవారు పటేలుగారికి స్వాగతప్రమును సమర్పించిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

నైమను సహాయ కేంద్ర సంఘము

శంకరునాయరుగారికిని మిగిలిన సభ్యులకును అభిప్రాయములు కలియలేదు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 5:—కలకత్తాలోని స్టేట్సును సమైక్యముగ లండను విలేజురియిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. నైమను కమిటీ సహాయ కేంద్ర సంఘమున కధ్యక్షుడైన సర్ శంకరునాయరుగారికిని మిగిలిన సభ్యులకును అభిప్రాయములు కలియలేదు. వీరు లండను నగరము విచ్చేసి సభ్యులనుండియు యీ అభిప్రాయభేదము మరింతతీవ్ర మగుచుండెను. వీరినివేదిక తయారగుచున్నది. అధ్యక్షుడును మిగిలిన సభ్యులును విశేషవిమరులై తీవ్రముత్తు మొకటి కడసారి యత్నముగా చేయదలచియున్నారు. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల కొంగడగు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యబాధ్యుల విషయమై వీరిరువురు మతము కలియుటలేదు. శంకరునాయరుగారు తమనివేదికను త్వరలో ముగించవలెనని తీవ్రపడుచున్నారు. అందునల్ల సమాధానము కుదురుట కష్టమని మిగిలినసభ్యులు చెప్పుచున్నారు. (ప్రీ. ప్రె.)

సానిక వార్తలు

రాకపోకలు:—శ్రీయుత సర్దార్ వల్లభాయి పటేలుగారు శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచారిగారితో సహా దక్షిణ జిల్లాలయందు పర్యటనము సలుపుటకు నిన్న రాత్రి కుంభకోణమునకు వెళ్లిరి.

శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు గత మంగళవారము రాత్రి బెంగళూరునకు వెళ్లిరి.

డబ్ల్యూ. జె. మొలార్ని, రూటరు ఏజన్సీ జనరలు మేనేజరు నిన్న రాత్రి బొంబాయికి వెళ్లిరి.

సి. ఇ. వుడ్డు, ఐ. సి. యస్. గారు నేడుదయమున ఉడకమండలమునుండి మద్రాసునకు, తిరిగివచ్చిరి.

ఆంధ్రజమిందారు రయితులసభ వాయిదా వేయబడెను

ఆంధ్ర జమిందారి రయితుల మహాసభ, ఆంధ్రసభలలో బాటు వాయిదా వేయబడినది. ముందు యెప్పుడు జరుగునది తెలుపబడును.

రె. మండేశ్వరశర్మ, కార్యదర్శి.

వాతావరణ స్థితి

1929సం॥ సెప్టెంబరు నెల 5-వ తేదీ గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక స్వ. ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో అత్యధిక స్వ. ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో అత్యధిక స్వ. ఉష్ణోగ్రత	జూన్ నెల 1-న రేడియేషన్ ము. ఉష్ణోగ్రత	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు కురియు వర్షపు
గోపాల్ పూర్	92	80	...	18.9	- 2.9
విశాఖపట్టణము	88	82	...	20.9	+ 5.8
కాకినాడ	89	81	...	18.1	+ 0.8
మచిలీపట్టణము	91	81	...	17.8	- 1.7
కర్నూలు	94	75	...	8.2	- 5.7
బళ్లారి	91	74	...	0.4	- 6.8
అనంతపూర్	2.2	- 7.5
కడప	97	81	...	7.6	- 6.1
నెల్లూరు	100	84	...	3.9	- 4.1
మద్రాసు	101	78	...	7.8	- 3.5
కడపూరు	98	78	...	12.8	+ 2.4
నెల్లూరు	98	80	...	6.8	- 8.4
నీలము	98	76	...	5.9	- 8.7
కోయంబత్తూరు	88	71	...	5.8	+ 1.3
తిరుచనాపల్లి	99	78	...	1.7	- 5.9
నాగపట్టణము	96	78	0.2	7.2	- 0.4
మధుర	101	80	...	2.1	- 6.5
పాంబక్	88	80	...	0.2	- 1.3
పాలంకోట	0.4	- 1.2
తిరువేంగళము	81	76	0.1	31.8	+ 6.2
కొచ్చిన్	81	75	†	76.1	+ 10.6
కాలికట్టు	85	75	0.4	99.6	+ 18.5
సుంగుళూరు	83	74	0.8	120.9	+ 22.8
బెంగళూరు	90	68	...	4.4	- 9.2
మెర్కార	68	62	0.7	107.9	+ 12.8
కొడైకనాల్	68	58	...	15.1	+ 2.2
కూనూర్	72	57	...	9.9	...

సర్కారులు:—గోపాలపురమునందు వేడిమి సామాన్యముకన్న 3 డిగ్రీలధికముగను విశాఖపట్నం దక్షిణమున 3 డి అధికముగను నున్నది.

డక్కుము:—బళ్లారిలో తప్ప ఇతర ప్రదేశములందలకు ఆర్ద్రత తక్కువ. కర్నూలు కడపలలో వేడిమి 3 డి అధికము. రాష్ట్రమునందు వైశ్రుతిభాగమున అత్యుష్ణముగ నున్నది.

సి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్, సహాయవాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

దాసుగారివిడుదల యుదంతము

అనామధేయుడు జామీను నొసంగుట

జతీంద్రదాసుగారు జెయిలునుండి బోవ నిరాకరించెను

నిరశనప్రతము తిరిగి ప్రారంభమయ్యెను

లాహోరు, సెప్టెంబరు 4:—అజయగోష, జిలేసు సన్యాలు, బిజయకుమారసిన్హాగార్లు నేడు సాయంకాలమునుండి తిరిగి నిరశనప్రతము బూనినట్లు తెలియవచ్చెను. జతీంద్రదాసు దాసుగారిని సాయంకాలమువరకు విడుదలమందున అదివరకు నిశ్చయించుకొనిన ప్రకారము వీరు సమ్మెకట్టిరి. దత్తుభగత్తు సింగుగార్లు నిరశనప్రతము తిరిగి పారంభించిరి లేదో తెలియలేదు. పెంట్రలు జెయిలులో నున్నవారిని నేడు ఎవ్వరుజూచుటకు వీలులేకపోయెను.

దాసుగారిని మార్చజూచుట

జతీంద్రదాసుగారిని నేటిరాత్రి చీకటిలో మెహె అప్పటికి మార్చుటకు అధికారులు ఆలోచించుచున్నట్లు తెలియచున్నది. మెహె అప్పటియందు మధ్యాహ్నమునుండి ఒక గడి ప్రత్యేకించాయించిరి. ప్రత్యేక పోలీసునిబిట్టి అప్పటి వద్దను జెయిలువద్దను సిద్ధముచేసి యుంచబడెను.

దాసుబంధువులను మోసగింపజూచుట

జతీంద్రదాసుగారి విడుదలగూర్చి వారి బంధుమిత్రులను మోసగించుటకు ఒక పన్నాగము జరిగెను. జగదీశచంద్రుడు అను నూతనవ్యక్తి దాసుగారి మిత్రుడననిజెప్పి ఉదయము పైపలు మేజిస్ట్రేటుయొడుట రూ 10000 జామీను రెండుధరావగులుగా చెల్లించి జామీనుకొరెను. ప్రాసిక్యూషను పక్షమువారు ఎదిరించనందున మేజిస్ట్రేటుగారు జామీనుపై చిడచుటకు ఉత్తరవుజేసిరి. దాసుగారిత్తుడు కిరణిదాసునకు యెట్టివరతులులేకనే విడచిపెట్టుచున్నారని తెలియజేసిరి. ఆతడు తన మిత్రుల కరుకపరచి వెంటనే గొంపోవుటకు తగియున్నాడాలేదా యని వైద్యులతో సంప్రదించు చుండెను. రాత్రి 8-30 గ జామీనుపై విడచినట్లు ఉత్తరవు దాసుగారి కందజేయబడెను. అతడు దాని స్వీకరింపలేదు. ఎట్టివరతులులేకవిడిచిపెట్టినగాని తాను ముద్దాయిని తీసికొని పోదలమకొనలేదని కిరణిదాసుగారు అధికారులకు చెలిపిరి. డిఫెన్సు వకీళ్లకుగాని దాసుసోదరులకుగాని జామీను ఒనంగిన జగదీశచంద్రుడెవరో తెలియదు.

ఇంతలో డా॥ గోపిచంద్రగారికి కబురంది వారు జెయిలువద్దకు వచ్చుసరికి సిటిమేజిస్ట్రేటుగారు జతీంద్రదాసుగారిని గొంపోవలెనని గోరిరి. అతను తనకేమి తెలియదనియు, దాసు సోదరులు కోరినచో నట్లు చేయునుననియు జెప్పెను. అప్పటికి నాలుగుగంటలనుండి వేచియున్న అంబ్యులెన్సు మోటారుకారును పంపిజేసిరి. జతీంద్రదాసు విడుదలయుదంతము పురమంతయు కార్చిచ్చువలె వ్యాపించుటచే అనేకమంది వచ్చిరి. కిరణిదాసుగారు జెయిలులోనుండి బయటకు వచ్చుచుండగ నూపర్నెంటు యెదురువచ్చి వేరొకసారి జతీంద్రదాసుగారిని గొంపోవలెనని కోరెను. ఆతడు మరల నిరాకరింపగా జామీనుపై గొంపోవనని వ్రాసియుమ్మనిగోరిరి. తనకు వ్రాతమూలముగ కోరియుండనందున జబాబుమాడ వ్రాసియువ్వనని ఆతడు బదులుచెప్పి వెడలిపోయెను. అంత సిటిమేజిస్ట్రేటు, జెయిలు సూపర్నెంటుగార్లు జతీంద్రదాసుగారిని లోనికిపోయి జూచిరి. ఆతడు సగము తెలివి తప్పియున్నను జామీనుపై విడుదలకుట కంగీకరింపలేదు. అందుచే ఉద్యోగులు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు బంగారాకుమారి అలోచించుచున్నారు.

మేజిస్ట్రేటు మిత్రుడే జామీనొసంగుట

జామీనొసంగిన నూతన వ్యక్తి జగదీశచంద్రుడు పాటియాలా నివాసియనియు, లాహోరు సిటిమేజిస్ట్రేటు యిదివరకక్కడ పనిచేసినపుడాతని పరిచయముడనియు తెలియవచ్చెను. అతడెవరో తమకు తెలియదనియు, అతని జామీనుండవలసినదిగా తాము గోరియుండలేదనియు కిరణిదాసుగారు ప్రకటించిరి.

జెయిలు కమిటీ సభ్యుని గాజీనామా

ప్రభుత్వమువారు జెయిలు విచారణసంఘసభ్యుల యేకగ్రీవాభిప్రాయమును లక్ష్యపెట్టక జతీంద్రదాసుగారిని విడుదలచేయనందున ఆసంఘసభ్యులలో ముఖ్యుడు గాజీనామా నిచ్చునని తెలియచున్నది.

సంఘమువారి శిఫార్సులనుసరించు చట్టకేసు ముద్దాయిలగు ఖైదీలకు శేషజీనుండి ఒకబల్ల కుర్చీ మంచరి, దీపముయిచ్చుటను, ఒక ఆంగ్ల దినపత్రిక దేశభాష దినపత్రికను యిచ్చుటకు పంజాబుజెయిల్ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు ఉత్తరవుజేసెను. (ప్రీ. ప్రె.)

రైల్వే కార్మికులకు పటేలుగారి హితవు

సమైక్య హక్కు-దాని

నువయోగింపదగు సమయము

మదరాసు, పెట్రెంబరు 5:—“సమైక్య కట్టుటకు, కార్మికులకు సంపూర్ణమగు హక్కు గలదు. కాని ఈ హక్కును చాల బాగ్రత్తగా, తుదిసాధనముగ మాత్రమే యుపయోగించవలెను” అని సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారు నిన్న సాయంత్రము, మదరాసు దక్షిణ మరాటా రైల్వే కార్మికుల సమావేశమువారి సగిన స్వాగతపత్రమునకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, పై విధముగ నుడిచి, కార్మికులు స్వీయాభివృద్ధి కవలంబింపవలసిన పద్ధతుల గురించి హితోపదేశముల గావించిరి.

సాయంత్రము 5 గంటలకు, ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే కార్మిక సంఘభవనములవద్ద నీ సభ జరిగెను. సి. రాజగోపాలాచారిగారు సభ కధ్యక్షత వహించిరి. కార్మిక సంఘ కార్యదర్శి అధ్యక్షుని, పటేలుగారిని పుష్పమాలాలంకృతు లొనర్చి, పటేలుగారికి తమ సంఘము తరపున హృదయపూర్వకముగ స్వాగత పత్రమును సమర్పించిరి.

స్వాగత పత్రమునందు, కార్మిక సంఘమువారు, పటేలుగారు, అహమ్మదాబాదు మిల్లు పరిశ్రమలయందు కార్మికుల కొనర్చుచున్న సహాయమును, భారతీయుల కార్మిక రాజకీయ స్వతంత్ర జీవనమును కల్పించుట కొనర్చుచున్న కృషిని ప్రశంసించిరి. అధ్యక్షుని, నిరంకుశ దౌర్జన్యమును జయప్రదముగ ప్రతిఘటించుటకు, అహింసా సిద్ధాంతమునం దెట్టి అద్భుత కత్తిగలదో, పటేలుగారు సాగించిన బార్డర్ లిఫ్ రాటుము, తెల్ల మొనర్చెను. “ఈ సందర్భమున, బి. బి. అండు సి. వి. రైల్వే యుద్యోగుల సంఘాధ్యక్షులగు మీరు, అంతకంటె పురాతనమగు, అచ్చటనున్న మరియొక కార్మిక సంఘముతో కలసి, కార్మికుల స్థితి నభివృద్ధిపరుచుటకు తోడ్పడవలెనని మిమ్ము గోరుచున్నాము” అని స్వాగత పత్రమునందు, పటేలుగారిని గోరిరి.

పటేలుగారి ప్రత్యుత్తరము

పటేలుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, స్వాగతపత్రము నందు చాల పొరబాటులు గలవనియు, వానినిబట్టి, తనను గురించియు తానొనర్చుచున్న పనిని గురించియు వారికి బాగుగ తెలియదని స్పష్టమగుచున్నదనియు నుడిచి సదరు పొరబాటుల తొలగించుట తనవిధియని నుడిచిరి. అహమ్మదాబాదు, మిల్లుల కార్మికులతో గాని, వారి యుద్యమముతో గాని తన కెట్టి సంబంధమును లేదు. పూత చరిత్రలగు శ్రీమతి అననూయాదేవీ, మహాత్మాగాంధీగార్లు కార్మికుల యుద్యమమునకు నాయకత్వము వహించి నడపుచున్నారు. ఇతరులకు వలెనే, తనకుగూడ నా యుద్యమముపై సానుభూతి గలదు. అంతకంటె వారితో తన కేక్కుడు సంబంధము లేదు.

స్వాగతపత్రమునందలి తుది వాక్యములందలి విషయమును గురించి గూడ ఇట్టి పొరబాటే గన్పించుచున్నది. బి. బి. అండు, సి. వి. రైల్వేలో రెండు కార్మిక సంఘములు గలవు. అం దేది పురాతనమైనదను విషయమున ఇచ్చటి వారికి ఒక పొరబాటు అభిప్రాయ మున్నటుల గన్పించుచున్నది. కాని, ఏది పురాతన మైనదైనను, మా సంఘమువలన నిపుడు చేయుచున్న దానికంటె, కార్మికుల కేక్కుడు నేప యొనర్చగలవా రెవరైన ముందునకు వచ్చినయెడల, నా సంఘమును వెంటనే వారివే మొనర్చెను. కార్మికుల నేప యొనర్చగోరువారి కీదేశమున కావలసినన్ని అవకాశములు గలవు. ఇందు కొకరితో నొకరు పోటీ బడవలసిన అవసరములేదు. అసలు నేపజేయు నభిలాషగలవారు లిగినంతయందే గన్పడుట లేదు.

ఈరాష్ట్రమున కార్మికుల కష్టముఖముల గురించి నాకు బాగుగ తెలియదు. అందుచే, మీకు నే నెట్టి సలహాలను బిగజాలను. కాని భారతదేశమునం దన్ని ప్రాంతములందలి కార్మికులకును సాధారణముగ కొన్ని సమస్యలు గలవు. వానిని గురించి, నాకు దోచిన సలహాల నొసగగలను. ఇచ్చట సమావేశమై యున్న వారి దుస్తుల బట్టియు రూపుల బట్టియు జూడగా, వీరిలో సభక భాగము చిన్న యుద్యోగులయందుండి కాయకష్ట మొనర్చి పని చేయువారని తోచుచున్నది. స్థితి, చాల దుస్సహముగ నుండునని నాకు తెలియను. కాని ఈదుస్థితి నొక్క రోజులో తీసివేయుట సాధ్యము గాదు. వారి కష్టములలో చాలభాగము, యజమానుల నిరాదరణ, దుష్పరిపాలనల యొక్క ఫలితములు; కాని వారి అజ్ఞానము, మూఢత్వము గూడ, వారి కష్టములకు చాలవరకు మూలకారణము. అజ్ఞానలగు కార్మికులను, ఏకముఖమునకు చెట్టి నడిపించుట చాలకష్ట

సాధ్యము. అందువలన చాల అరిష్టములుగూడ సంభవించును. ఈ అరిష్టములు, వారిని నడపించు నాయకులకు గాదు. అందువలన కార్మికుల కుపకార మొనర్చు నుద్దేశముతో ప్రారంభించినను, తుద కది అపకారముగ పరిణమింప వచ్చును. అంగ దేశమున కార్మికులే ఇపుడు ప్రభుత్వమును నడపుచున్నారు. కాని వారా స్థితి కొక్క రోజులో రాలేదు. చిరకాలము పాటుపడి తుద కిప్పటి కిస్తికి వచ్చిరి. మీ రిపుడున్న స్థితియందే, వారు నొకపుడుండిరి. విద్యార్జనమువలనను, సంఘములగ శిక్షణ దీక్షముగ కలసి పని చేయుటవలనను వారాస్థితి రాగలిగిరి. వానిని, మన మింకను, శిక్షణకొనవలసియున్నది.

సమైక్య హక్కు

రైల్వే, ఒక్క ధీక క్షివలననే నడవబడుటలేదు. మీవంటి వారు ఎందరో జనులు తమ బుద్ధిని వినియోగించి కాయకష్ట మొనర్చి పనిచేయుటవలన నడచుచున్నవి. అందుచే, మీరు జీవించుటకును, అందును సౌఖ్యముగ జీవించుటకును అవసరమగు ప్రతిఫలముల కొరటుకు మీకు హక్కు గలదు. కాని మీ హక్కు లున్నంతమాత్రమున జాలదు. సదరు హక్కుల నాచరణయందు పెట్టుట యెటులనో గూడ మీకు తెలిసియుండవలెను. మీ రందరొకటాటుముగ జేరి, ఒక్కటిగా నిలిచినయెడల, మీ హక్కులను కాపాడుకొన గలరు. విద్యావిహీనులగు కార్మికులు, వక్రమార్గములలోనికి సులభముగ గొంపోబడ వచ్చునని నా యనుభవమున తెలిసికొంటిని. మీ కార్మిక సంఘమును నడపు కార్యనిర్వాహకులు మీలోని కార్మికులలో లేక ఇతరులలో నాకు తెలియదు. మీలో మీరే నడపుకొన గలిగినచో చాల అద్భుతమే. కాని ప్రస్తుతపరిస్థితులం దీ దేశమున నది సాధ్యముగాదు. కార్మికులు ఇతరులచే వ్యభిచారికర కుపయోగించుకొనబడిన నిదర్శనములు గూడ పెక్కులు గలవు. నిజముగ స్వార్థరహితభావముతో పనిజేయు, ఇతరుల సహాయము లభించిన యెడల కార్మికులది తమ అద్భుతముగ పరిగణింపవలెను. అట్టివారి సలహా సర్వదా అనుసరణీయము.

అదేమి దుర్భుద్ధమో గాని మన దేశమున కార్మిక సంఘము లేరన్నది, ఇంకను శ్రేయోవాసనయందున్న పుడే, యజమానులతో ఏదో తగాదా పెట్టుకొని, వెంటనే సమైక్యతలు అలవాటై పోవుచున్నది. తగిన సంఘకత్తి, నిర్మాణము లేక, ఈ సమైక్యతలు, సంపూర్ణముగ విగ్రహంపమై, కార్మికులను తీరని కష్ట నష్టముల పాలు చేయుచున్నవి.

సమైక్యతలు కార్మికులకు సంపూర్ణమగు హక్కు గలదు. దాని నెవరును కొదవ నజాలరు. కాని సమైక్య కట్టుట ఉచితమా, కాదా యను విషయముమాత్రము, ఆయాసందర్భములనుబట్టి నిర్ణయింపబడవలెనేగాని, ఇదమిత్యుని చెప్ప వీలులేదు. రాయబానుములవలన గాని, ఇతరసాధనములవలనగాని కాగ్యము సానుకూలపడుట కే మాత్ర మవకాశమున్నను, సమైక్యతలు ప్రారంభింపరాదు. ఇక తప్పనిసరియై, తగినంత సంఘకత్తి, సాధనసామగ్రి, బలము, ఉన్న నేగాని, సమైక్యతైరారు. కార్మికుల కష్టముల నివారించుటకు ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడవచ్చును, తోడ్పడకపోవచ్చును. కార్యసాధనోపాయము మీ చేతిలోనే యున్నది. కనుక మీరందరు సంఘముగ శిక్షణ మంచిక్రమశిక్షణ మలవరుచుకొని, జయప్రదముగ పోరాడుటకు సంసిద్ధులుగండు.

ప్రజల సానుభూతి

మీరు సమైక్యతనుపుడుగూడ, ప్రజాభిప్రాయమును మీకునుకూలముగ నుండునటు లొనర్చుట మీ ప్రథమకర్తవ్యము. ప్రజాబాహుళ్యముయొక్క సౌకర్యాసౌకర్యముల గురించి గూడ మీరాలలోచింపవలెను. మీరు పనిచూసి ఇవతలికి వచ్చుట కధికారముగలదుగాని, సాచుగిని, యంత్రములనుధ్వంస మొనర్చుటకుగాని రైలుపట్టాలలాగివేయుటకుగాని, సిగ్నలుల విరుగ గొట్టుట కు గాని మీకు అధికారము లేదు. అది దౌర్జన్యము. అట్టిచర్యలవలన ప్రజాభిప్రాయమును మీకు ప్రతికూలముగ నొనర్చుకొనినవారయ్యెదరు. రైల్వే రాకపోకల కడ్డంకులు గల్పించి నిరపరాధులగు ప్రయాణికుల కపాయము గల్పించుట ఏటిన్యాయము. మీ పోరాటము యజమానులతో గాని ప్రయాణికులతోగాదు. ప్రజల కపాయము గల్పించునట్టి చర్యలను ప్రతిప్రభుత్వమును అణచివేయును స్వరాజ్యప్రభుత్వ మునచ్చిననుగూడ అట్టిదౌర్జన్యముల నణచివేతీరును. అట్టి చర్యలకు దిగుట కార్మికుల కార్తవ్యపాత్యకరము.”

త్రాగుడు మానుడు

పటేలుగారింకను ప్రసంగించుచు రైల్వేపనివారు త్రాగుడు కలవాటుపడుట అరుదుగాదని నుడిచిరి. దినమంతయు చెనుటలోడ్చి కష్టపడి పరిపాలించిన మాల్దీబ్యులను, ఆరోగ్య వాళకమాను, బుద్ధినిర్మూలమును అగు త్రాగుడునకు చెచ్చించుటకంటె ఆత్మహత్య నిరయొకటి యుండజాలదు. మీ రాసా

మ్ము నిటుల త్రాగుడులో తగులబెట్టునెడల మీగు హెచ్చువేతనములకు పోరాడుటవలన ప్రయోజన మేమి? మీలో ఎక్కువమంది త్రాగుడులో లేదో నాకు తెలియదు. మీముఖములపై గన్పించు వైష్ణవనామములను తిలకములను జూడగా మీలోనే క్కువమంది త్రాగుడునితోచదు. కాని అట్టి నామముల ధరించి యునుగూడ త్రాగుడున కల వాటు వడి యున్నయెడల మీరొనర్చు పాపము ద్వీగుణకృతముగను. త్రాగుడు వలనసఖిం వింను పాపమేగాక, భగవంతుని మోసపుట్టుటకు ప్రయత్నించు పాపముగూడ మీ మెడలకు జట్టుకొనను.

మీరు పేద లను విషయము నిజమే. కాని మీకంటెను నిరుపేదలగు మీ సోదగులను మరనరాదు. పట్టుకొనెదరు నివసించుచు, కట్టుకొనుట కొకగుడ యైనను లేక తినుటకు తిండిలేక యల్లాడుచున్న ప్రజలపై మీ దృష్టి నొకమారు చిబ్రపుడు. మీ కిష్టమగునెడల, వారికి మీ రెంతయో సాయ మొనర్చగలరు. విదేశ ప్రప్రముల విధనాడి ఆ సోదరులు నూలు వడికి నేసిన వస్త్రముల ధరించుటవలన వారి కింత తిన తిండి లభించును. నేదలను మనకే పేదల కష్టములు తెలియునుగాని ఇతరుల కెటుల తెలియును? మనమే వారికి సహాయ మొనర్చని యెడల మరి యెవ్వరు సహాయ మొనర్చెదరు. మనకంటె నిరుపేదలగు వారికి తోడ్పడుటెంత ఆనంద దాయకము భగవంతు డందుల కెంత సంతసించును! భగవంతుడు సంతసించిన యెడల ఆతని ఆపారకృపాప్రసారమువలన మనకుగూడ ఎట్టి సౌఖ్యము నొనగూర్చునో గమనింపుడు.” అని నుడువుచు పల్లభాయి పటేలుగారు కార్మిక సంఘమునకు విజయావాప్తి నాశించిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షుడగును అతిథికిని కృతజ్ఞతావందనములతో సభ ముగిసెను.

పత్రికల సన్మానము

కార్యదర్శుల క్రకటన

బెజవాడ, పెట్రెంబరు 4:— ఆంధ్ర కృష్ణా పత్రికల సన్మానము 8వ తేదీ జరుగను. సన్మానసంఘ సభ్యులగును ఇతరులకును ఆహ్వానము లంపబడినవి. అతిథులు బస చేయుటకు దుర్గా విలాసమునందును కొంతవారి సత్రిమనందు ఏంపుటులు చేయబడినవి. అతిథులకు అన్ని సౌకర్యము లొసగబడును. ఆహ్వానములు పొరపాటున చేరకపోయినను ప్రముఖు లందఱు ఈ సన్మానమునకు రావలయు నని సన్మానసంఘమువారు కోరుచున్నారు. (పత్రికా సన్మానసంఘపు కార్యదర్శి రంధివార)

లక్షరూప్యములు నష్టపరిహారము

ప్రాసెనరు రాధాకృష్ణనుగారు మాడరను

రెవ్యూపత్రిక సంపాదకునిపై కేసుతెచ్చుట కలకత్తా, పెట్రెం 4:— కేటిదినము హైకోర్టులో మాడరను రెవ్యూపత్రిక సంపాదకుల మీదను మీరటు కర్ణాట ప్రాసెనరు యదునాధు సిన్హాగారి మీదను లక్షరూప్యములు నష్టపరిహారము కోరుచు ప్రాసెనరు రాధాకృష్ణనుగారు కేసు దాఖలుచేసిరి. యదునాధు సిన్హాగారు వ్రాసిన వ్యాసముల నుండి కొన్ని భాగములను గ్రహించి రాధాకృష్ణనుగారు తన గ్రంథమునందు చేర్చుకొని రని యదునాధు సిన్హాగారు వ్రాసిన వ్యాసమును మాడరను రెవ్యూ సంపాదకులు ఆ పత్రికయందు ప్రకటించియుండిరి. అంతేకాక రాధాకృష్ణనుగారిపై ఆవమాన కరముగ నూచనల గావించుచు ఒక సంపాదకీయవ్యాసమును మాడరను రెవ్యూయందు ప్రకటింప బడె నని స్టేటు దాఖలు చేయబడినది. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

ఇన్ సాల్వెన్సీ అర్జీ నెం 36/1929. పెటిషనర్లు:— కొనంగి లింగయ్య కొనూరులు 1. కోటయ్య, 2. చిన్నకోటయ్య, గొల్లకులం, వ్యవసాయజీవనం, వయస్సు 40, 80 సంవత్సరములు. రెస్పాండెంట్స్:— వేదకన్న సుబ్బరాయుడు, మరికొందరు. వైన తెలుపబడిన పెటిషనర్లు 1920 సెంట్రం 5-న ఆక్టోబరు 19 (2) నెక్కు ననుసరించి తమ్ము ఇన్ సాల్వెన్సీ లోగా తీర్మానించవలసినట్లు ప్రార్థించుచు ఈకోర్టునందు ఒక అర్జీని దాఖలు చేసికొని యున్నారు. సదరు అర్జీ విచారణ నిమిత్తం 5-10-29 తేదీకి బాయిదా వేయబడిన దని యందు మూలముగా తెలియజేయడ మైనది. సబ్ కోర్టు, బాపట్ల } ఎం. అనంతగిరిరావు, 4-9-1929. } ఆడిషనల్ సబార్డినేట్ జడ్జి.

రైతు మహాసభ (భీమవరము)

శ్రీయునులు తాడిమేటి ప్రకాశరావు పంతులుగారు పై కిరీ కత్తో ది 21.8.23 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నొక దీర్ఘ మును న్యాయమును నిర్వహించారు. నేను తమనుగూర్చి "గంజు మెంటు" వారి రిపోర్టును సరిగా చదివి గ్రహించకయే తమ కను భవ సీనములను విషయములు నిర్దించి చెప్పి సాహసించిరి" అని ప్రాసినందుల కార్తాము చూసిరి. తాము "రెండవపంట రిపో ర్టు" పూర్తియై జాబ్బి గజట్టులో ప్రకటించినది మొదలు మొద టనుంచి చివరవరకు అనేకసార్లు చదివి దాని లాభ నష్టములు పూర్తిగా గ్రహించి మాటలాడితిని" అనికూడ ప్రాసించిరి. తరువాత, "నేను ప్రభుత్వపు రిపోర్టును సమర్థించుటకు వచ్చితి నని వ్రాసెను. సమర్థించుట నామతము. ప్రభుత్వమువారుచేయు పనులన్నియు సరియైనవి కావని చెప్పట నామతముకాదు" అని కూడ ప్రాసించిరి. గంజు మెంటువారు ప్రచురించిన ఈ రెండవ పంట నిర్ణయసమగ్ర పరిగ్రహించి అధిక సంఖ్యాకు లగు సామాన్య వ్యవసాయదారులకు మిక్కిలి నష్టకారకముగ నున్నట్లు గనబడుచున్నచే నాటి మహాసభకు, ఆ నర్న పు దినము న జరిగియందలి వివిధ ప్రాంతములనుండి వ్యయ ప్రయాసలకు లోపై సుమారు ఐదువేలమంది వచ్చుటయు, ఆ మహా జన సభాసమక్షమున తమ తాలూకాలకును, తమ గ్రామములకును తమ కుటుంబములకును గలుగవచ్చు శాశ్వతములగు మహాసత్వము లనుగూర్చి పలుమార్లు చెప్పుకొనుచుండుటయు జరుగుచున్న పుష్టు గంజు మెంటువారి రిపోర్టును సమర్థించుటయే తమ మత ముగా జేసికొని చివ్చేయుచున్న శ్రీ ప్రకాశరావుగారి వాద ము సందర్భములో నాకుమాత్రమేగాక, ఆ మహాసభయందనే కలకు గూడ నాకుగలిగిన సందియమే పొడగట్టుటగా నాళ్ళ ర్యము లేదు. మాకు మాత్రమేగాక నాటి సభాధ్యక్షత నిర్వహించిన దివాన్ బహద్దర్ మోదల్ రామచంద్రరావు పంతులుగారి కి గూడ కలుగజట్టియే ప్రకాశరావుగారినిగూర్చి మీరీరిపోర్టున దిది వి యే మాటలాడుచు న్నారా? యని గూడ ప్రశ్నించుచుండిరి. ఆవిషయము నాకు బాగుగా జ్ఞాపకమున్నది. శ్రీపంతులువారిగూడ జ్ఞాపకముండవచ్చును. శ్రీప్రకాశరావు గారికి బహుశః జ్ఞాపకముండకపోవచ్చును.

శ్రీప్రకాశరావుగారు "కాని, యేనిధముగజేసినను రైతు లందరి భూములకు రెండవపంట నీరిచ్చుట దుస్సాధ్యము. ప్రభు త్వమువారి రిపోర్టును సమర్థించుట యొకచేరముగా యివిలేఖరి చే తలుపబడుచున్నది. కాని నేను న్యాయమును సమర్థించుటచే నే నట్లునొనలేదు అనిప్రాసించిరి. కేవలము సమర్థించుటయే తమ మతముగ జేసికొనిన న్యాయవాదిగారికి తమమతప్రకారముగ గంజు మెంటు రిపోర్టునందలి విషయములన్నియు న్యాయములు గ గనబడుటలో నాళ్ళర్య మేమికలదు! కాని, ప్రభుపంతులకు నేన్యమునకు లాదుకుగాని నేలకొని యకరముల భూములకు రెండవపంటకు గూడ శాశ్వతముగ నీరులేకుండజేయుటయు, ఏయే గ్రామములలో నేయే ప్రాంతమునందే ఏసెంబర్ల భూములకిదు ర్గతి సంప్రాప్తింపజేసికో దెలుపుడని శ్రీయునులు దండు నారాయణరాజుగారు ప్రశ్నించినపుడు గంజు మెంటువారు బిరుదుదనముగా తమచెప్పనవసరమేదని నిరాకరించుటయు, పరిగ్రహించుటయును మాత్రముగాక ఇతర సందర్భములకు గూడ అనుదినమునను పడవలమిదను, రైల్వేదానముగ గాయలు సన్నయి చేయుచున్న తోటపంపులకల కాలకు ప్రాంతములయందు తోటలను వేసుకొనుటలో నాంక్షకలిగించుటయు, తోటలను వేసుకొనుటలో రైతులనాడినదముగా తరతరములనుంచి యను భవించుచున్న స్వాతంత్ర్యము నొకకలముపోటుతో నాశనమొందించుటయు మున్నగువృద్ధయ విచారణకరములగు విషయము లన్నియు న్యాయవాదియగు ప్రకాశరావుగారి మతప్రకారము సమర్థనీయములే కానవచ్చును. అనుదినమును యెండవక, వాన యనక కష్టనిష్ఠులములకొర్చి నాగళ్లనుచేబూని వ్యవసాయముల జేసుకొనుచు తమకుటుంబములను మాత్రమేగాక యీమహాజగ త్కుటుంబముగూడ బోషించుట కాధారభూతులుగనున్న కొలదిగనో, గొప్పగనో భూములుగల కృషీల మహాజనులకందరకు మహాసభ దాడుకముగనున్న విషయము శ్రీ ప్రకాశరావుగారి మతప్రకారము సమర్థనీయము కావచ్చును! అంతమాత్రమున మండలములోని నేలకొనిది కర్షకజనులకు కలుగవచ్చు గొప్ప నష్టకరమును విషయమునుగూర్చి గంజు మెంటు పక్షమున అనుసూయముగ సమర్థించుచున్న యొక గొప్ప న్యాయవాది యుప న్యాయమును మాత్రమే గ్రహించి ననునదింపక మహాజనసభ యొక్క పోరాభావ విచిత్తములను గూడ సరిగా గ్రహించి ప త్రికాముఖమున న్యాయముగ వివరింపవలసి యుండునను పని ప్రవిషయము విలేఖరి నిర్వహించవలసిన ప్రధానధర్మములలో ముఖ్యమైనవిని కొంతకాలము పత్రికాధిపత్యముగూడ పరిపాలించిన శ్రీ ప్రకాశరావుగారు గ్రహించియుండినచో "ఏపక్షచే

స్పృహగలిగి" మాన్యుర న" అగ్రహారము నాటలను ప్రయోగించియుం డరని నేను నమ్ముచున్నాను.

"నేను రీ సెటిలుమెంటు ఉపసంఘమును గూర్చి చెప్పి నది రెండవపంట విషయముతో యేల కలుపవలెను" అని శ్రీ ప్రకాశరావుగారు ప్రశ్నించుచున్నారు. గంజు మెంటు రెండ వపంట జోనురిపోర్టు సమర్థన వ తావలంబకు లగు శ్రీ రావు గారు దానిని సమర్థించుటతో తృప్తిజెందిక అమహాసభకువచ్చిన రైతులయొక్క కష్టసుఖములను గూర్చి ప్రత్యక్షపరిచయము గలిగించుకొన నుత్సాహముతో గూర్చునియున్న గోదావరి కృష్ణా మండలముల ఆధికవిచారణ సంఘసభ్యులు శ్రీయు నులు ఆగోగ్యస్వామి మొదలగున కె. వి. ఆర్. స్వామి బెజవాడ రామచంద్రా రెడ్డి, దండు నారాయణరాజు, ప్రొ ఫెసర్. రంగగార్లును గూర్చి వీరసరస్వతియను వ్యవసాయ మునందు వీరి కనుభవము లేదనియు, యేవేనియో తమ మనస్సు నకు వచ్చినట్లేల విమర్శించుచుండగా సభలోనివారు వారిచి నను యూరకొనక పైపెచ్చు యీ అప్రకృత విషయమును గూర్చి తాము అధికముగ మాటలాడిన దానినిగూర్చి ఖైదముగా విలేఖరి వ్రాయవలసి వచ్చినప్పు డివిషయము ఆవిషయమును నీలకలుపవలెను అను ప్రశ్న కేమి జవాబియివలసి యుండునో పాతకమహాశయమునను, ఆ మహాసభకు వచ్చిన మహాజనులు మాత్రమే యోచించురుగాక.

ప్రస్తుతము శ్రీ రావుగారిని కడుంగడు కలవరపరచు చున్న విషయము, తీర్మానామోదమును గూర్చి, ఈ విషయ మును గూర్చి సభాంశమునందు నర్నాపురము మిశ్రులు కొంద రు నా యొద్దకు వచ్చి సభ యల్లరితో నంతమొందినట్లుగా పత్రికకు యొకపలపినదని కొరియుండిరి. శ్రీ మోదల్ రామ చంద్రరావు పంతులు, దండు నారాయణరాజు, మోలే నారాయణరావుగారు నొకయుపసంఘముగ వెన్నుకొనవలసినది గా శ్రీ రెడ్డి ప్రకటించుచుండేకర్తగా నొక తీర్మానమును దెచ్చుటయు, దానినిగూర్చి అధ్యక్షులు వోటునకు తెట్టుట యు, అధికసంఖ్యాకులచే నామోదించబడుటయు అసంగతి మహాసభ కెరిగించుటయు, ఈ సందర్భములో రిపోర్టు పక్షపా తులు కొంద రల్లరిపెట్టి ప్రారంభించుటయు, నింతలో అధ్యక్షు లు సభాపక్షాధిక వదిలి వెలుపలికి వచ్చుటయు, జరిగినమాట వాస్తవము. కార్యక్రమ మంతయు ననుసూయముగనే జరిగినది. నాయభిప్రాయమును బలపరచుకొనుటకే తీర్మాన మామోదించ బడిన విషయమును పూర్తిగా కొందరు పెద్దమనుష్యుల నడుగ గా వాదము నా యభిప్రాయముతో నేకిభవించిరి. ఆ విషయ మునే నేను పత్రికలకు బదియింటిని. ఆ విషయమే శ్రీ రావుగారు నన్ను డిగినప్పు డాయనతోగూడ చెప్పినట్లు జ్ఞాపకము. దీనిని గూర్చి "కడుంగడు సాహసము," అను వాక్యరత్నమును ప్రయ్యరించి యున్నారు. మతమును యుదారభావముతో బూ జించు వారికి సమ స్రుతములను యుదారముగ దృష్టితోడనే జూతురు. మతా వేకపరులకు పరమతములను గూర్చిన విషయ ములు కేవలము భిన్నములుగన, అసన్యాకరములుగను బొడ గట్టుచుండుట స్వభావము. అందులో నూతన సమర్థన మతావ లంబకులగు శ్రీ రావుగారికి తమ కనుసూయములను విషయము లు కేవల మసంతృప్తికరములుగ జూపట్టుటయు, తదనుసూయ ముగ తాము తమ యుష్టమువచ్చినరీతిని కలమును బోనిచ్చుటయు వాగ్వి ధియుండినవచ్చును. కాని పాతకలోకము మీ విషయ సమస్తమును యోచించి సర్వార్థయును చేయవలసి యున్నది. శ్రీ రావు గారి న్యాయము నందలి దిక్కిన ననిమయము లప్రధాన్యములు, కాబట్టి వానినిగూర్చి తర్కింపవల సిన పని కానబడదు.

ఈ రెండవపంటలోను రిపోర్టునుగూర్చి సమర్థులగువారు చాగుగా చర్చించి యందలి లోపాలలోపములను మండలవాసు లకు పత్రికాముఖమున దెలుపవలసిన యవసర మెంతేనిగలదని విన్నవించుచు, యిక దీనిమీద చర్చచెంచి యవసరపాదముల దెంపవలదని శ్రీ రావుగారికి మనవిచేయుచున్నాను.

నిడదవోలు వెంకట్రావు.

నైజాము కుమార్తె వివాహము

నెకంద్రాబాదు, సెప్టెం 4:—నైజాముగారి మరియొక కుమార్తె వివాహము ఏమమమై నేడదినము గ జరిగినందు వివర ములు ప్రకటింపబడినవి. ఈ కుమార్తెను 22 సంవత్సరములు వయస్సుగల కాదరు అతిభాను గారి కిచ్చునట్లు నిశ్చయింప బడెను. వీరు కిరీ శేఖరై న ముఖ్యధరుజంగారి కుమారులు. వీరి వయస్సు 22 సంవత్సరములు. వీరికి భాదరుజంగు బిడ్డ మిన్య బడినది. రాజకుటుంబము వారు ధరించు తలపాగా ధరించుటకు అధికార మివ్వబడినది. వాణిజ్య పారిశ్రామిక విషయములందు శిక్షపొంద వీరు త్వరలో ఇంగ్లండునకు వెళ్లెదరు. (అ. ప్రె.)

ప శు వు ల ను ల్లు వానిప్రయోజనములు

యేడెళ్ల శ్రీరాములు చౌదరి

మనరైతులు సామాన్యముగా ఎద్దులను కొనుగవును వాని లక్షణములు, సుళ్లు మొదలగునవి పరికించికెదరు. పృథుభమునకు ఎరువురంగుగల పెదవులను, దోడలను, నాలుకయును డెక్కి లును చిన్నపా త్రికడుపును, విశాలముగ వక్షస్థలమును, గొప్పయూ పురమును, నున్న నివర్తము, వెండ్రుకలును, ఎర్రని సన్ననైన కొమ్ములును, భూమిని తాకుచుండు కుచ్చుగలతోకయును, చిన్న గంగడోలును, మంచినడవడికయు కలిగియుండుట ప్రశస్తము.

భాషికపుసుడి:—వివాహములందు ధరించుభాషికపు ఆకారముగా నుండును. స్థానపుసుడి స్థానమువిడిచి రెండంగుళ ములదినగా భాషికపుసుడియుండును. కొన్నిటికి ఈ రెండు సుళ్లుఉండుటయుకద్దు. భాషికపుసుడి గలపశువును పెండ్లికా నివాడు కొనినయెడల పెండ్లియగుననియు, పెండ్లి అయినవాడు కొనినయెడల తనయిల్లాలికి కొడుకు గలగుననియు చెప్పుదురు.

స్థానపుసుడి:—దీనినే తావునుడియుందురు. ఈనుడిపశువు కొమ్ములకు నాలుగుఅంగుళములదినగా ముఖముమీదనుండును. దీనివలన నష్టములేదని చెప్పుదురు. ఈనుడి నొసటియందుండు టచే స్థానపుసుడియని పేరువచ్చినది.

త్రికోణపుసుడి:—దీనినే ముక్కుంటి నుడియుందురు. ఇది మూడుకోణములు గలిగియుండును. భాషికపుసుడికి ఒక అంగుళముదినగా రెండుకుబ్జములమధ్య నుండును. ఈనుడి యుండునపుడు స్థానపుసుడికూడ యుండవచ్చును. ఈనుడి కూడ ఆక్షేపణ కరమైనదని చెప్పుదురు.

మంథానపుసుడి:—దీనినే కప్పపుసుడి యందురు. దీని ఆకారము కప్పమువలె నుండును. కొమ్మునకు సమీపముండును, గంగడోలునకు ఇరుప్రక్కలనుండును. ఈనుడియుండుటమిగుల శ్రేష్ఠము. ఒకప్రక్కమాత్ర ముండినయెడల ఆక్షేపణయని చెప్పుదురు. కొందరు కుడిప్రక్కమాత్రముండిన యెడల ఆక్షేపణ లేదందురు.

అర్తి నుడి:—ఇది మూపురమునకు దినవభాగముండు అర్తిపై కాడిమోపు స్థానముండు ఇరుపార్శ్వముల యుండుండును. ఈనుడిగలయెద్దును దున్నినవానికి ప్రాణాపాయము కలుగునని చెప్పుదురు.

మూపుసుడి:—దీనినే గోపురసుడి, కుప్పసుడి యందురు. మూపురమునకు వెనుకగాని, మూపురమునకు ముందుగాని, చివరగాని ఉన్న యెడల మిక్కిలి మంచిదందురు. అచ్చట పడిన నర్న పునీరు అట్టుమీదికి జారునట్లు నుడి నిలిచియున్నయెడల అట్టువంటి పశువుత్రొక్కిన భూమి చక్కగా ఫలించునని చెప్పుదురు.

దుందుభిసుడి:—దీనినే నగారా నుడియునియు, గాడిసుడి యనియు చెప్పుదురు. దీనియూకారమునగారావలె నుండునొక డపటిబడి యెముకపైగా వెన్న పూసకు రెండువైపులనుండును. ఇది ఆక్షేపణలేదందురు.

పాడెసుడి:—దీనినే నిశ్రేణిక నుడియుందురు. ఇదికడ పటి బరేయెముకను దాటి వెన్న పూసకు ఇరువైపులయందుం డును. ఈనుడియొక్క ముందరికొనలు వెన్న పూసమీద కలిసిన యెడల నిశ్రేణిక నుడి లేక కత్తిర నుడియని చెప్పుదురు. ఇది యును ఆక్షేపణకరమైనదని చెప్పుదురు.

ఉచితము

"ఆంధ్ర (వార) పత్రిక" చందాదారులకు "ఆంధ్ర మహాపురుషుల జీవితచరిత్రములు, మొదటి సంపుటము" అను ప్రచురణ మచితముగ పంపబడును. కుతూహలరగు నధ్యర్థులు ఆజాచీటి సంపుట, రునామా స్వప్నముగ దెలుపనగును.

న్యాయకుటీరము, మేలుపాకపోస్తా, యలమంచిలివార్త, (విశాఖపట్నంజిల్లా.)

WANTED.

Field Surveyors. Salaries from 20 to 28 per mensem, with out-turns from 125 to 250 acres for month. Measurement allowance and other facilities and for good workers, after the period pensions in the shape of lands." Apply:— DIRECTOR OF SURVEY AND IRRIGATION, SALUR

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 5-వ తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలి ,, ౫ 45 కలది 12 8 0 12 12 0

నెల్లూరి ,, డిటో 42 ,, 13 4 0 14 0 0

శీలి ,, డిటో 46 ,, 15 8 0 16 8 0

రాగులు 6. 164 బస్తా 1-3 ,, 11 0 0 12 0 0

శువ్వలు ,, ,, 21 0 0 24 0 0

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందులు బస్తా 1-3 ర 205 ,, 16 0 0 17 0 0

నెనగలు ,, డిటో ,, 15 8 0 17 8 0

తెనలు ,, డిటో ,, 16 0 0 17 8 0

మినుములు ,, డిటో ,, 17 8 0 18 0 0

జీలవలు ,, ర 195 ,, 9 8 0 10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

శువ్వలనూనె కా 1-3 ,, 185 0 0 145 0 0

నెయ్యము 1-3 ,, 1 0 0 19 0 0

శేరునెనగవస్తు కా 1-3 ,, 46 0 0 47-0-0

శేరునెనగనూనె గానగ కా 1-3 ర 104 మినుమునూనె 96

అనుదము కా 1-3 ,, 96 0 0 98 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

నాయవగుపు కా 1-3 ,, 119 0 0 122 0 0

మారవగుపు ,, ,, 65 0 0 67 0 0

మిరవకాయలు (గుంటూరు) కా 1-3 105 0 0 112 0 0

దనియాలు ,, కా 1-3 ,, 32 0 0 42 0 0

గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-3 ర 40 50

తెల్లము కా 1-3 ,, 28 8 0 49 0 0

అస్కాచక్కెర బస్తా 1-3 ,, 25 2 0 25 6 0

చింతమందు కా 1-3 ,, 80 0 0 40 0 0

5. ఇనుము

కట్టారకా కా 1-3

,, 38 0 0 84 0 0

చదరం

,, 27 0 0 84 0 0

కవుండు

,, 32 8 0 85 0 0

6. నూలు

నం 20 లెన్ని సింహాయా రె

ర 7 15 0

నం 6 ,, కటార్

,, 5 0 0

నం 24 ,, లాక

,, 5 10 0

నం 40 కామ్యుర 10 పా

,, 10 7 0

నం 20 1/2 రెట్టలేడి

,, 5 0 0

నం 40 రాడి

,, 1 1 0

నం 4 లెన్ని మసీదు

,, 4 12 3

7. లోహములు

నండి 100 కులం 1-3

ర 56 0 0 56 59 0 0

నూనెకులం 1-3

,, 21 8 0 21 14 0

నవరస 1-3

,, 18 10 6

ఇత్తడి కా 1-3

,, 258 0 0 255-0-0

రాగ కా 1-3

,, 815 0 0 818-0-0

రంగులు

అతి మేలు స్వీట్లరూండు అతివరయో నెహంనూయ్య-

సిహ 1-3 గ్రీం 300 క ర 47 0 0

,, నీలిరంగు 1 కె

,, 1 10 0

,, 1 1/2 రకులు

,, 1 10 0

,, 28 రకులు

,, 1 9 0

,, 56 రకులు

,, 1 8 0

,, 1 అండు

,, 1 8 0

నక్కలు పొట్టుపొంగిలో అనగా (టర్కి-రెడ్) 3 4

కాంగో 3 8 1

4 గల 4 0

విదేశవస్తు బహిష్కరణము

శ్రీయుత జయరామదాసు దాలతరాముగారి

హెచ్చరిక

జరిగినపనిని రెండవసారి అక్టోబరు 2 వ తేదీని గణన చేయవలసియున్నది. ఇక అందువారములు మాత్రమే వ్యవధి కలదు. సెప్టెంబరు నెలలో దేశమునం దంతటను అత్యధికముగ పని జరుగవలెను. భారతకాంగ్రెసు సంఘమువారి నిర్ణయము ప్రకారము 1-9-29 వ తేదీని వస్త్రబహిష్కరణ దినోత్సవము జరుగవలెను. ఆనాడు ప్రచారము మిక్కిలి హెచ్చుగా జరుగవలెను. డిశంబరు నెలాఖరులోగా అధికముగ పని జరుగనిచో 1-1-1930 వ తేదీని కాంగ్రెసువారు జాతీయ సత్యాగ్రహమును ప్రకటించుట కభ్యంతరము కలుగును. కావున మిగిలిన యీనాలుగు నెలలయినను అందరును దీక్షగా పనిచేయగోరెదము. అన్ని కాంగ్రెసు సంఘములను ప్రతివారమును రిఫార్టులు పంపుటకు అచ్చుపాఠములను పంపించి యున్నామగాని చాల సంఘములవారు వానిని పంపుటలేదు. మే మొదలు సెప్టెంబరు నెలవరకును 5 నెలలలోను జరిగిన పనిని తెలుపు నివేదికలు 10-10-29 వ తేదీలోగా చేరవలెను. అని దాలతరాముగారు ప్రకటించిరి. (ఎంగుయిండియా 29-8-29)

సంతాననిరోధము

గుణదోషవిచారణ

(Birth Control)

ఇది యొక అపూర్వగ్రంథము. ఆంధ్రపత్రిక, సహదర్శిని, స్వరాజ్య, జస్టిస్, సింధూపత్రిక, కాంగ్రెస్ పత్రికల మెప్పును బొందినది. కొలదిప్రతులే గలవు. ఆశాభంగము గానుండ నెంటునే కొనుడు. ప్రతివారును తప్పకచదివి తీరవలెను. ఎలయు వారు అర్థ రూపాయి ఖరీదుగల పోస్టేజీ స్టాంపులను బంపుదు.

జరుగుమిల్లి సాంబశివరావు, బి. ఏ.

88, అక్కరసా హేబువీధి, ట్రిప్లి కేసు, మద్రాసు.

గృహలక్ష్మి

సంపాదకుడు డాక్టరు కె. ఎస్. కేసరిగారు

పోస్టుబాక్సు 752 ఎగ్మూరు, మదరాసు

1-9-29 వ తేదీని వెలువడిన రెండవ సంపుటము 7 వ సంచికను కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. నీత అగ్నిప్రవేశము, అనసూయ, ప్రణయసూక్తి, మిరాబాయి, శారద లేఖలు, భార్య, చూలాలు, హీనజీవము, శ్రావణలక్ష్మి, వైష్ణవయువతి, శాంతి, పుత్రికా ప్రబోధము, గన్నెగుచ్చెట్టు, అట్టియ్యవరాగి గోమిని, భారతనారి, విచారకవచుతి, రూపత్పన్య, మహావాక్యము, లిమూనియా స్త్రీలు, గృహిణి కథలు, ప్రియగమనము గణేశురుర్తి, వనితాలోకము, మున్నగు 32 వ్యాసము లిందు కలవు. వీనిలో ఏడు వ్యాసములు సోదరములుచే వ్రాయబ డెను. ఇందు ఏడు చిత్రపుటలు కలవు. చాలునందా నాలుగు రూపాయలు.

మధ్యమునిదాన

మేనేజింగుఎడిటరు టి. వి. కృష్ణస్వామిరావుగారు

10/3 పిరోజిబిల్డింగు మాతుంగ బొంబాయి

1929 సెప్టెంబరు నెలలో వెలువడిన రెండవసంపుటము 5 వ సంచిక నందుకొంటిమి. ఇందు త్యాగరాయకృతి, అనంత చైత్రము, బ్రహ్మసూత్రసంగ్రహము, గణేశవస్తుతి, శ్రీ విజయాం ద్రతీర్థులు, వేదాంతసూత్రములు హరికథామృతసారము, రాధా కృష్ణలయమోగము, సంపాదకీయములు వార్తలు మున్నగు 18 వ్యాసములు కలవు. ఇది నెలకొకసారి ఇంగ్లీషుభాషలో వెలు వడును. చాలునందా మాడురూపాయిలు.

మాన్ సూన్ రాకకు పూర్వము, వేడివల్ల మీ శివశక్తి అంతయు కరిగిపోయినవిమ్మట, మీ శారీరకవద్ధతిని బలకరచు కొనటకు మంచిసమయము. అప్పుడు యితరవ్యాధు లెవ్వయు కలుగకుండుటకు, బలమును చేకూర్చుటకు వలయు పదార్థము లన్నియు చేరియున్న Waterbury's compound ను నేవించుదు. ఇందు జంతుక్రొవ్వలేమియు నుండవు. యంత్రసాహాయముననే తయారగును. చేతులతో నంటబడదు. అన్ని జాతులవారును, వివిధవర్ణముల వారు నేవించుటకెట్టి ఆక్షేపణయులేదు. వైద్యశిఖా మణులచే గత 25 వత్సరమునుండి ప్రశంసాపాత్రకు లోనగుచున్నది.

WATERBURY CHEMICAL Co.,

PHARMACEUTICAL CHEMISTS

Des Moines

Iowa (U.S.A.)

బజారులందును, స్టోరులందును కెమిస్టులవద్దను క్రయ మునకు దొరకును.

5168-2

WATERBURY'S

COMPOUND

ఉష్ణప్రదేశముల కేర్పాటైన దగుటవల్ల ఎండరోజులలో కూడ చెడకుండ నుండ గలదు. మంచిగణమును యివ్వగలదు

వ్యవసాయము

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

జెండాతగవు

గుంటూరు, సెప్టెంబరు 2:— మా నగరమున జరుగుచున్న జెండాతగవును గూర్చి యిదివరలో పాఠకమహాశయులకు నివేదించియుంటిని. ఆ జెండాతగవునకు గల వారి వాదనలకు లగు దెబ్బలకు దెబ్బపడి మేజిస్ట్రేటుగారు 145-వ సెక్షన్ క్రింద పోలీసువారు దెబ్బనవ్యాజ్యము 30-వ తేదీన విచారించబడెను. ఆనాడే హిందువులు పలువురు ఒక పిటిషన్ ను దాఖలుచేసిరి. దానిలో వారు గంగాభజనసమాజమువారనియు, అప్పటికి రెండు సంవత్సరములనుండి ఆ నల్ల చెరువులో వేయబడినదిబ్బపై భజన చేసికొనుచుంటి మనియు, అందుచే వారికిగూడ హక్కుగలదని యు దెలిపిరి. ఆ కేసులో పట్టణములో మహమ్మదీయనాయకులగు కొందరి సాక్ష్యము దీసికొనబడెను. వారు సాదాగరున విఖ్యాత సాహెబుగారు, అలెంబేగుగారు, పెద్దమశిదుకుజెందిన షేషిమాంగారు. వారు అచట జెండాపెట్టుట తగదనియు ఆపనిని జేసినవారి పైదమును ఖండించిరి. కేసు తిరిగి 6-వ తారీఖుకు వాయిదా వేయబడెను.

గుంటూరు

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

మంగళగిరి ఫిర్యాదు యెన్నికలు

సెప్టెం, 1:—నామినేషనుల స్క్రూటిని 30 వ తేదీ నే జరిగి యిదివరలో ప్రకటింపబడినవారందరును అభ్యర్థులు గ నున్నటుల ప్రకటింపబడెను.

న్యాయవాది సంఘము

గుంటూరు న్యాయవాదిసంఘము నిన్న మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సంఘాలయమున శ్రీయుత కొంపల్లి కోటిలింగం పంతులుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై బార్ కాన్సిలువారు పంపిన ప్రకటనమును విమర్శించిరి. ఆ ప్రకటనము నందు మండల ప్రధాన స్థానములందుగాని సబుకోర్టులను చోట్ల గూడగాని బి. యల్. ప్యాసు అయిన వారి అప్రెంటిసు కోర్సు జరుగుటకు చేయవలసిన అవసరములను యేర్పాటులను గోరిరి. ఈవిషయము నామూలగ్రముగ విచారించి నివేదించుటగాను మాడధూషి నరసింహార్యులు వారి యుపపాదనముపై యాక్రిందివారు సభ్యులుగ నొకయుప సంఘ మేర్పడుటకు తీర్మానింపబడి అందరచే అంగీకరింపబడెను. ఉపసంఘ సభ్యులు:—1. దేశరాజు హనుమంతరావుపంతులుగారు అడ్వోకేటు 2. తూములూరు నాగభూషణంగారు, 3. బార్పెట్రు యస్. వేదా, 4. వే. నరసింహారావుగారు అడ్వోకేటు, 5. సి. యస్. చాదరిగారు అడ్వోకేట్.

కాలమానము

గుంటూరు మండలమున వర్షములు లేవు. ఈమధ్యకొంచెము వానలతో పైరులు తెప్పిరిల్లెను గాని మరల యెండలచే మాడిపోవుచున్నది. ఈయెండల చేతనేగాబోలును కిళ్ల జ్వరములును చలిజ్వరములును సన్నిపాతజ్వరములును వ్యాపించుచున్నవి.

WANTED.

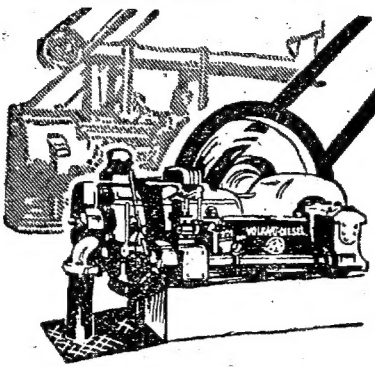
Candidates, Service Guaranteed, Session Commencing, London Diplomas, Fare free. Apply at once for "Guide to Chances" enclosing 2 anna stamps.--ROYAL ELECTRICAL COLLEGE Naichebandan, Delhi.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రూ॥ 1-0-0; పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్న వ్రాయు కామును తెలుపవలెను.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

నవీన
వాల్ కార్డు
డిజైన్

హరిజంటల్, 4 స్టోక్సుల కోల్లు స్టాంపు
భారత దేశమునకు ప్రత్యేకముగా నిర్మించబడినది. చతురు ఖర్చు తక్కువ, అత్యధికముగ నమ్మిక గలది. పంపింగుకు అన్ని పరిశ్రమలకు అదర్శనియమైన ఇంజను.
7½ హెచ్. పి. నుండి 80 హెచ్. పి. వరకు అనేక సైజులలో తయారుచేయబడినవి. మిత్ర వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

వాల్ కార్డు బదర్సు, ఎంజనీర్స్,
ఆర్మీనియన్ బీధి, మద్రాస్.
ప్రదర్శనము గల స్థానములు.
జెండుగూరు మధుర బెజవాడ కోయంబత్తూరు

తిరుత్తణి

(స్వకీయవిలేఖరి)

తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నిక

ఆగస్టు 31—ఈ యూరియందుగల కార్యకర్తలగరం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీయుతులు రాజా బొ. రామకృష్ణరాజులంగారు.బి.వి.వి. ఎల్. వారు కారణాంతరములవల్ల తమ అధ్యక్షపదవికి రాజీనామా నిచ్చినందున కాలిఫడైన అధ్యక్షస్థానమునకు సుదరు బోర్డునకు ఉపాధ్యక్షులుగ నుండిన శ్రీయుతులు డి. మునిరత్నం నాయుడుగారిని 31-8-29 తేదీ నీ యూరియందు జరిగిన తాలూకాబోర్డు ప్రత్యేక సమావేశములో సభ్యులందరు గలసి ఏకగ్రీవముగా తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనిరి. రాజీనామా యిచ్చిన శ్రీ రాజాగారిని గూర్చియు, విజయులైన శ్రీ నాయుడుగారిని గూర్చియు బోర్డు సభ్యుల నేకులు కీర్తించుచు మాటలాడి పుష్పమాలాలంకృతులు గావించిరి. శ్రీ రాజాగారు గత కాలగేండ్లుగా బోర్డు అధ్యక్షులుగానుండి జేసిన సేవ సుగ్రహించుచు వారి ఛాయాచిత్రమును బోర్డుభవనమున బ్రదర్శింపవలసిట్లును తీర్మానములు గావించిరి. శ్రీ మునిరత్నం నాయుడుగారి అధ్యక్షమృత్రింద మా తాలూకాబోర్డు పాలనము.కాంతముగ కొనసాగి ప్రజాసామాన్యము కుఖించెదరు గాతమని యాశించుచున్నారు.

ఉపాహారవిందు

కార్యకర్తలగర తాలూకాబోర్డునకు అధ్యక్షులుగా నుండి విరమించుకొనిన శ్రీ రామకృష్ణరాజులంగారి యొక్కయు, అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిన శ్రీ మునిరత్నం నాయుడుగారి యొక్కయు గౌరవార్థము 31-8-29 తేదీ సాయంత్రము 4½ గంటలకు నీ యూరియందలి పతనాలయ భవనావరణమున శ్రీయుత యస్. గురుస్వామినాయుడుగారు ఘనముగ ఉపాహార విందుసంగిరి. సుమారు రెండువందల అతిథులు వచ్చియుండిరి. ఆ మహోత్సవమునకు చంద్రగిరి తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీ పి. వెంకట రంగారాయనింగారు వారు (కాళహస్తి) అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీరాజుగారు నాయుడుగార్లనుగూర్చి సభలోని వారసేకులు గొనియాడుచు మాట్లాడిరి.

జిల్లా విద్యాసంఘసమావేశము

చిత్తూరుజిల్లా, విద్యాసంఘ సాధారణ సమావేశము 31-8-29 తేదీ సాయంత్రము 3 గంటలకు నీ యూరియందలి పతనాలయభవనమున ఏతత్సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుతులు రాజా బొప్పరాజురామకృష్ణరాజులంగారి యజమాన్యమున జరిగి ముఖ్యవిషయములతో గూడియుండిన తీర్మానములనేకములను చర్చించి తీర్మానించిరి.

నాటక ప్రదర్శనము

ఈ యూరియందలి పతనాలయము (కింగ్ జార్జి ఫిల్మ్ రిడింగురూము) సభ్యులచే నీ యూరియందలి స్టోరిటియేటరు నందు "గాలవముషి" చరిత్రమును 31-8-29 తేదీ రాత్రి శ్రీ రామ కృష్ణరాజులంగారి సమక్షమున వైపకనాలయపోషకత్వమునకుగాను బ్రదర్శింపబడినది. ఆనాటి ప్రదర్శనమువలన ఆ దాయము ఖర్చులుపోస సుమారారు వందల రూప్యములు మిగిలినట్లు దెలియుచున్నది. ఈ నాటక ప్రదర్శనమునకు నిరంతర కార్యదీక్షాతత్పరులై కృషియొనర్చి సఫలమొనర్చిన శ్రీయుతులు మునిరత్నం నాయుడిగారి నెంతయు అభినందింపవలసియున్నది.

సన్మానము

చెన్నపురి ప్రభుత్వ ప్రధానామాత్యునివద్ద ప్రత్యేక గుమాస్తాగా నుండి, ప్రస్తుతము రామనాథపురం జిల్లాబోర్డునకు కార్యదర్శిగ నియమింపబడిన శ్రీయుతులు డి. పురుషోత్తమ మొదలియారగారికి నీ యూరియందు మిత్రులు గతవారము దొకనాడు తాలూకాబోర్డుభవనమున ఉపాహారవిందులతోను, సన్మానపత్రములిచ్చుటతోడను ఘనముగ గౌరవించిరి.

ఆత్మహత్య

ఈయూరి కనతిమారమునగల మురకంబట్టు గ్రామ వాస్తవ్యుడగు సుమారిరుదవియూడేండ్ల యాడుగల మునిరత్నం పిళ్ళయను కరణీకవంశీయుడొకడు, మొన్నటిదినముదయము తన యూరిసమీపమున బోవుచుండిన బొంబాయి మెయిలు క్రిందబడి తెలతెగి ప్రాణములు బోగొట్టుకొనెను. పోలీసు పంచాయతీజరిపి ఆత్మహత్యయని తీర్మానించిరి.

తిరుపతిమహాంతకు సిల్వర్స్ జూబ్లీనాటకములు

ఈనెల 7-8 తేదీలలో నీకయూరిలోని స్టోరిటియేటరు నందు "తిరుపతిమహాంతకు సిల్వర్స్ జూబ్లీ అసోసియేషన్" వారు నాటక ప్రదర్శనములు గావించునట్లు ప్రకటించి తాలూకాలోని రైతులను పీడించుచు టిక్కెట్లను విక్రయించుచున్నారు. ఈతాలూకాలోని ఆయాఫిర్కా రెవిన్యూ యిన్స్పెక్టర్లు వనూలుకు జవాబుదార్లయినందున వారు గ్రామకరణము మణేదార్లమీదను, వారు రైతులమీదను స్వార్థిచేయుచు "నిర్బంధమాఖిన్నాన" మనునట్లు నాటకపుటిక్కెట్లను విక్రయించుచున్నారు.

కాలమానము

చైత్ర వైశాఖమాసములవలె ఎండలు గత వారముదినములుగ విజృంభించి కాయుచున్నవి. పువ్వాపిపైరులనబకు రాగి, కంబు (సజ్జ) కొట్టిపైర్లు వర్షాభావముచే ఎండిపోయినవి. అందందు ఏ కొద్దిగనో చల్లిన వరి వెలిపైర్లుగూడ మొలక లేత్తి మాడిపోయినందున రైతు లల్లాడుచున్నారు.

ముమ్మిడివరం

ముమ్మిడివరం, సెప్టెంబరు 1:—నేటి సాయంకాలము 4 గంటలకు మా పురమున గల విక్ర్రామ మందిరములో సబు రిజిస్ట్రారు మహమ్మదు అఖిలాబీగారి ట్రాన్స్ ఫరు సందర్భమున నొక విందు జరిగెను. పలువురు పురప్రముఖులు విచ్చేసిరి. వచ్చిన వారిలో నిరువురు అఖిలాబీగారి నివృత్తపాత బుద్ధిని గురించియు, కాంత స్వభావమును గురించియు, జొదార్చుమును గురించియు క్లాఫించిరి. వీరు కడుకాంతముగాను ప్రజాసురంజకముగాను, న్యాయముగాను, పక్షపాతము లేకను ఉద్యోగము సలిపినటు నిర్దీవాదాంశము. వీరు యీ గ్రామము విచ్చేసి సుమారు 2 సంవత్సరము లయినది. ప్రజాసురంజకులై కడు నైకమత్యముతో మెలిగిరి. వీరికి గుంటూరు జిల్లా వినుకొండకు బదిలీ కాబడినది.

(పురవాసి)

కమ్మమహాజనసంఘ సాధారణసభ

సెప్టెంబరు 25 వ తేదీన మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు బందరు (కేకనమహల్)లో జరుగును. ఆసమావేశమునందు యీ క్రింది విషయములు చర్చించబడును.

- 1 విద్యార్థి వేతనములు.
- 2 గత సంవత్సర ఆదాయవ్యయములు.
- 3 రాబోవు సంవత్సరంయొక్క బడ్జెట్టు.
- 4 తదితర విషయములు.

కొమ్మారెడ్డి పట్టాభి రామయ్య,
అధ్యక్షులు.

నెల్లూరుజిల్లా దేవాలయముల

కమిటీ

మూడోతూరి నామినేషను

రెండు సంవత్సరములకు 4 మీటింగులు జరుగుట

ఈ కమిటీ మదరాసు హిందూ దేవాలయముల చట్టము క్రింద నెల్లూరులో నిర్మింపబడినది. నెల్లూరుజిల్లా దేవాలయముల కమిటీ మెంబర్లను రెండుమారులు నామినేషను చేసిరి. 1929 సం॥ ఏప్రిల్ 4-వ తేదీతో రెండో సంవత్సరము నామినేషను పద్ధతిమీదనే యేర్పరచిరి. మూడవపర్యాయము ఎన్నిక క్రింద తెచ్చుటకు కమిటీవారికి రావలసియున్న రుసుములు అన్ని వసూలుకాలేదు. ఎన్నికలు జరుపుటకు కావలసినధనము లేదని ప్రెవారికి తెలిపిరి. ఈ కారణమువలన గవర్నమెంటువారి మంజూరుగల త్రవ్వపంటి ఈ క్రింది నామినేషను మంజూరు అయినట్లు తెలియుచున్నది.

నూతనకమిటీ

మొదటి సంవత్సరము నామినేషనుచేసిన షేర్లలో రెండవ సంవత్సరము ఒకరిద్దరిని తీసివేసి కొత్తషేర్లను చేర్చిరి. ప్రెరెండు సంవత్సరములలో లేనివారిని యిద్దరిని మూడో సంవత్సరము చేర్చిరి. మూడో సంవత్సరము యేర్పాటుచేసినవారిలో శ్రీ యుతులు మాడధూపి నరసింహాచార్యులు. బి. ఎ. బి. యల్., స్వయంపాకుల రామయ్యగారు, (రిటైరు డిపిటీ కలెక్టరు) వీరు కొత్తవారు. శ్రీయుతులు బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి బి. ఎ. యం. యల్. సి. (జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు), పెల్లెటి వెంకటసుబ్బారెడ్డి(నూతన తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు) రావుబహదూర్ పానకా వీరారెడ్డిమైకామైనరు, బ్యాంకరు, అల్లూరెడ్డి బి. ఎ. బి. యల్. (వీరు కమిటీకి కొత్తవారు) రావు సాహెబు అన్నదేవుల గోవింద రెడ్డిగారు (ప్రాతదేవాలయ కమిటీ ఉపాధ్యక్షుడు) యల్. నారాయణస్వామి రెడ్డిగారు(ప్రాతదేవాలయ కమిటీ అధ్యక్షులు) చిన్న వెంకటసుం తెట్టి (తెంచి మేజిస్ట్రేటు) రావి తిరుపతి నాయుడుగారు(నోలేటిపాలెం పాపయిటరు) కరణం పద్మ నాయుడుగారు (మైకామైనరు) జూపల్లి వెంకటరమణరావుగారు (జిల్లాబోర్డు ఉపాధ్యక్షుడు, మొదటి సంవత్సరము కమిటీలో నుండి రెండవ సంవత్సరము కమిటీలో లేక మూడో సంవత్సరము చేర్చినవారు) వీరిని యేర్పాటు చేసినట్లు రూఢియను వదంతులు వ్యాపించియున్నవి. ఏకాగ్రణముచేతనో శ్రీయుత జూపల్లి వెంకటరమణ రావుగారి నిరెండవ సంవత్సరము నామినేషనులో యేల తీసివేసికో తెలియజేసింది. అట్టివారిని మూడవ సంవత్సరము నామినేషనులో తిరిగి చేర్చుట ఆశ్చర్యకరముగా నున్నది. ఒకతూరి వారు మొదటి సంవత్సరములో కార్యనిర్వాహకము చేయలేదని రెండవసంవత్సరము నిలుపుదల చేసినప్పుడు అట్టి బాధ్యత మొదటి సంవత్సరములో నున్న యావత్తు కమిటీ మెంబర్లకు చెందవలసినది విధానకమగదా.

మొదటి సంవత్సరము కార్యక్రమము

రెండు మీటింగులు

గత రెండు సంవత్సరములలో నెల్లూరు జిల్లా దేవాలయ కమిటీవారు నాలుగుమారులు కూడిరి.

మొదటి సంవత్సరము అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్ష యెన్నిక మీటింగు ఒకటి. కమిటీవారి నిబంధనలను యేర్పరచుకొనుటకు గాను సమావేశమైన మీటింగు రెండవది. ప్రె రెండు మీటింగులతో మొదటి సంవత్సరము కార్యక్రమము పూర్తిఅయినదట.

రెండో సంవత్సరము

అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్షత యెన్నిక మీటింగు ఒకటి. కొవూరు తాలూకాలో మినగల్లు గ్రామములో వేంచేసియున్న శ్రీ నాగేశ్వర దేవస్థానమునకు ట్రిప్టిలను యేర్పాటుచేయుటకుగాను సమావేశమైన మీటింగు రెండోది. ప్రె రెండు మీటింగులతో రెండో సంవత్సర కార్యనిర్వాహకము పూర్తిఅయినదట.

ప్రె విషయమును బట్టి గత రెండు సంవత్సరములలో నెల్లూరు జిల్లా దేవాలయ సంఘమువారు యెంత శ్రద్ధతో పనిచేసినదియు పాతక మహాశయిలు గ్రహింతురు గాక! ఈ కమిటీలో గత రెండు సంవత్సరములలో నున్నవారే అధికులుగా నున్నారు. ఈతూరియేమో ప్రరుగా పనిచేయుదురో చూడవలసియున్నది.

కొట్రా ఆదిశేషయ్య.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా సహకారసమైక్యనము

ఈ సమావేశము 2 తేదీని నిడదవోలుబోర్డు సెకండరీ స్కూలుభవనమున సమావేశమైనది. ఈసభకు చాలమంది డైరెక్టరులును, డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు, అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగారును వచ్చిరి. సభయందు తీసుకొనిరాబడిన తీర్మానము లన్నిటికోసం సహకారసమైక్యనమును యేలూరునుంచి నిడదవోలుకు మార్చవలసినదని 14 గురు డైరెక్టరుల పంపిన వినతిమీదనే చాలకాలము చర్చ జరిగినది. శ్రీ యుతులు చంగలల్ల చిట్టిపంతులు, పెమ్మరాజు నారాయణ మూర్తి గార్లు ప్రభృతులు ఈ సహకార సమైక్యనము యేలూరులో నుండుటవలన నెట్టి యభివృద్ధి జెందక, నిర్ణీతముగ నున్నదనియు, సరియైన సహకారభావముతో పనిచేసి సహకారభావమును మండలమంతయు వ్యాప్తముచేయవలెనన్న వెంటనే యేలూరు నుంచి నిడదవోలు మార్చిననేగాని సాధ్యముకాదనియు, ఈ మార్పువిషయములో శ్రీ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారువారుమాడ శ్రమపడి స్వయముగా కీ వ్యతిరేక ప్రచారము గావించిరినియు నుడివీరి. సహకారాధికారులగు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు, అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారు గార్లు యేలూరులో నుండుటవలన గలుగు సదుపాయములను గూర్చి మాట్లాడిరి. కాని నిడదవోలుకు మార్చవలసినదను తీర్మానము త్యధిక సంఖ్యాకులచే నామోదింపబడినది. మరువాడు మరల సమావేశమైన సభలో నెన్నికలు జరుపబడినవి. శ్రీపానువేదము సత్యనారాయణగారు అధ్యక్షులుగను, కర్లపాలెపు ప్రబ్బానందరావుగారు కార్యదర్శిగను ఎన్నికొనబడిరి.

(ఒకవిలేఖరి).

మోహినితైలము

5 తు॥ నూనెల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.

పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

అమ్మతాంజనండిపో బొంబాయి-మదరాసు

మహాత్ముడు పునరాలోచించవలెను

కాంగ్రెసు అధ్యక్షతవిషయమై డాక్టరు కిన్లుగారు మహాత్మునకు పంపినతంతివార్త

లక్నో, సెప్టెంబరు 4:—డాక్టరు కిన్లుగారు మహాత్మునకు ఈ క్రింది తంతివార్త పంపిరి:—కాంగ్రెసు అధ్యక్షత విషయమై మరు పునరాలోచన మునర్పవలయు నని కోరుచున్నాను. ఈ సందిగ్ధ సమయమున దేశమునకు నాయకులు గ నుండదగిన వారు మీరే. యువకులు వృద్ధులు మిమ్ముల ననుసరించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

హిందీరీతులు కాకినాడ

శ్రీవ్రమాగ హిందీ సాహిత్య సమైక్యనమువారి ప్రథమ సభ్యులు పరీక్షలు 9-9-29 సం॥ సోమవారము ఉదయము 7 గంటలు లగాయరు కాకినాడ హిందీసభిరమున (దేవాలయ వీధిబాదం, వెంకటరత్నంగారి మేడలో జరుగ నై యున్నవి కావున పరిష్కరింపందరు సమయమునకు రాత్రిధిరులు ప్రవేశపత్రములు పరీక్షాహాలులో యివ్వబడును.

కే. ఎం. కృష్ణమాచారి విశారద్

పరిక్షా వ్యవస్థాపకులు

తూర్పుగోదావరిజిల్లా గ్రామోన్యోగీయుల సంఘము యొక్క నిబంధనలు 8-9-1929 తేది ఆదివారము 2 గంటలకు రామచంద్రపురంలో నిట్టల సత్యనారాయణగారి భవనమున సమావేశమై ఆలోచించి సంతకములుచేసి రిజిస్ట్రేటికి పంపించుట వగైరాలు జర్పబడునుగనుక మండలంలోగల గ్రామమునను కర్లములు, అసిట్టు కర్లములు, బహిందారి గవర్నమెంటు గ్రామములవారు అందరూ ఆభిమానులున్న దశుచేతు ప్రార్థితులు.

భావరాజు వీరశంకరం.

వెంట్రుకలకు చాల శ్రేష్ఠమైనది

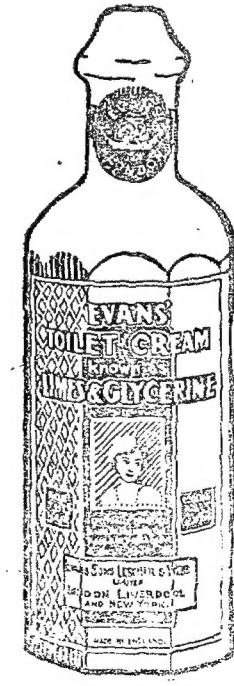
మీ తలవెంట్రుకల విషయమై మీరు సంతృప్తి నొందని యెడల, మీ వెంట్రుకలే మీకు భారమగునట్లు గవడిన, జాట్లు అందముగా లేకపోయినయెడల మీకు ఈవెన్ను లైమ్స్ అండ్ గ్లిసెరిక్ నుడయోగింప శారంభింపుడు. చుండుకు కారణభూతమైన మా లిప్స్మైన యాపిసి శాశన మొనర్చి వెంట్రుకల బరువును తగ్గించి కల్చగా నుండునట్లునర్చుచు. మీతలవెంట్రుకలు పరియైన స్థితిలో నుండినయెడల ఈవెన్ను లైమ్స్ అండ్ గ్లిసెరిక్ నుడయోగించి, వెంట్రుకలూ రాలిపోతుండునట్లు చూచుకొనము. ఎల్లప్పుడు మిక్కిలి అందమైన జాట్లు గలిగి యుండునట్లునర్చుచు. ఎట్లని సీజను, ఈవెన్ను పేరను సీసామీద చూచి నురికొనుడు.

తయారొనర్చువారలు:—

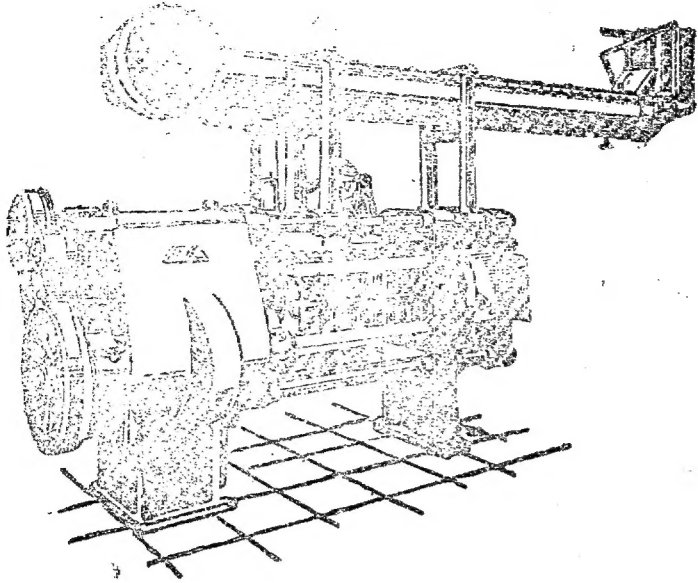
ఈ వెన్ను

లెక్కర్ అండు వెబ్ లిమిటెడ్

లండన్ అండు లివర్ పూల్

చ ము టు తీ యు మె పి న రి

రోలర్ యం త్ర ములు, నూనె ఎక్కు పెల్లరులు,
ఫిల్టర్ ప్రెస్సులు, చమురు పంపులు.
పూర్తివివరములకు, ధరలకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.
కోయంబత్తూరు మధుర **VOLKART BROS** బెంగళూరు బెజవాడ
ఆర్మీనియన్ వీధి మ ద్రాసు.

AMRUTANJAN
The Only Pain Killer

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

రోజాపుష్ప లేహ్యము 1583
మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాల విరేచనమును చక్కగా గలిగించును, రుచికరమయినది. పథగము తేడు, 15 తులీ డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయారీష్ట లేహ్యము 4
తగ్గు, ఉబ్బసము, కఫము, లల, మొదలగు శ్వాసకోశ సంబంధమును వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును 15 తులీ డబ్బి రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము పి. ఏ. అందు కో, యుర్యదసమాజం, పెరిడేసి, నెల్లూరుజిల్లా

"Charm"

ఈసబ్బును వాడకున్నచో సహజసౌందర్యముగల స్త్రీగూడ యితరుల నాకర్షింపజాలనిదే యగును. దీనిని నిత్యమును వాడుచున్నచో సామాన్యసౌందర్యముగల యువతియైనను ప్రజల ప్రశంస నధికముగా బడయగలుగును. స్త్రీల సౌందర్యమునకు ముద్దు లాలుకు మొగమే ముఖ్యలక్షణము.

Let ఇది చర్మమునకు ప్రకాశమును మృదుత్వమును నేర్చు తనుకూడ యెల్లప్పుడును కలిగించును. అతిమనోహర

ERASMIC HERB SOAP

మైన ఈసబ్బునే యెల్లప్పుడు వాడుడు. ఇది చర్మరంధ్రములను శుభ్రించు చుటయేగాక చర్మములోని జీర్ణములకు పుష్టినిగూడ కలిగించును. సహజ మగ యవ్వనభావమునుబోకుండనిది కాపాడును. చర్మమునకు మృదుత్వ మును కలిగించును. దీనిని వాడుటవలనచర్మము యెల్లప్పుడును మృదువుగను సుందరముగను యుండును.

Made in England by the Manufacturers of the famous Erasmic Toilet Specialties

BREAK PILLS
మునలివాండ్రను యావన పంతులుగా జేయును

పలుచ బడిన పి ర్యమును గట్టి పరచును. ఎక్కువ నేపు బలమును కలుగజేసి సంసార స్థానాభ్యున్నతులను అవకాశ మిచ్చును, శరీరమునకు తేజస్సు కలుగ జేయును. ఎటువంటి సుఖసంబంధమైన జాడ్యములైనను జేరజాలవు. 1 గంటలో పీటి కడ్డుత క్తినికనపరచి ఆనందమును కలుగజేసి స్త్రీ పురుషులను తనివి నొందించు ధైర్యాగిచిటి. క రస విషగంధకాదులు కలియలేదు. 20 మాత్రలు సీసా రు 2-0-0 60 మాత్రలు సీసా రు 5-0-0 ఆర్య వైశ్య ఆశ్రమం చికాకోల్ పిటి, (గంజాంజిల్లా)

ఆయుర్వేదాషధ రత్నా క్షరము 3-0-0
(ద్వితియ ముద్రణము)
చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6 4
ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు 1 (95) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

సువర్ణసుందరరసము
పర్వతీవామేహములకు సంబంధించిది

ఎటువంటి సవామేహములైన నగుదురు. ఇక జెప్ప నుల అనవసరం. నోరుపట్టుట మొదలైన దుర్బలములు లేవు. అనేకులు వాడి మెచ్చియున్నారు. 60 ఏండ్లు వైద్యమున అనుభవముగల డి॥ శ్రీ॥ వేటూరిసుందరశాస్త్రిగారిచే కనిపెట్టబడినది. వాడు విధము మందుతో పంపబడును. 4 మెల: 50 మాత్రలు రు 5-0-0. ఆర్థరసాయనశాల, ముక్త్యాల (కృష్ణా)